

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA
Jabatan Pendidikan Negeri Sabah

PRINSIP
PERAKAUNAN
TINGKATAN 5

MODUL PdPR
PRINSIP PERAKAUNAN
TINGKATAN 5
2021

PENILAI MODUL

NORZAKIRAH BINTI ISHAK
SMK TEBOBON

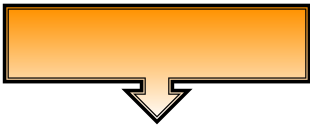
JOHANA ABURAH
SM ALL SAINTS

IRNEE BINTI BAKRI
SM LOK YUK, LIKAS

SHARIATUL FAIZAH BINTI MAHALI
SMK LIKAS

K H ZURIZAL BIN JAMAN
SMK BANDARAYA KOTA KINABALU

PEMBINA MODUL

NORZAKIRAH BINTI ISHAK
SMK TEBOBON

ARZILAH @ DG. ARZILAH BINTI AG ARSAD
SMK TAMAN TUN FUAD

IRMAN BIN SHUIHAIBUN
SMKA TUN AHMADSHAH

YONG TZE KHING
SM STELLA MARIS

KATHY WOO KAI LI
SM TINGGI KOTA KINABALU

CHAU SUE YEE
SM TINGGI KOTA KINABALU

PEMBINA MODUL

CHIN FUI FANG
SMK KOLOMBONG

CHIN MUI NYUK
SMK ST CONVENT

TSEN MEI TZEE
SMK PEREMPUAN,
LIKAS

CHUI SAI CHOO
SM ST PETER TELIPOK

SHARMINI A/P RAMAN
SM TINGGI KOTA
KINABALU

SITI NUR AFFIRA BINTI
ISMAL
SMK INANAM

NORLYDA BINTI ABDUL
LATIP
SMJK SHAN TAO

JOY MARILY BENSING
SMJK SHAN TAO

ANDY ALFIAN BIN ABD
KARIM
SM LA SALLE

EDRINA EDIH
SM LA SALLE

PPD SEMPORNA

PENASIHAT

SITTI JUNAIDA BINTI AMBO
PEJABAT PELAJARAN DAERAH
KOTA KINABALU

LILY SINTUM
PEJABAT PELAJARAN DAERAH
KOTA KINABALU

JERRY PHILLIP
PEJABAT PELAJARAN DAERAH
KOTA KINABALU

ERNA BINTI MARK
PEJABAT PELAJARAN DAERAH
KUNAK

Seuntai Madah Sejalur Rasa

Salam sejahtera kepada semua warga pendidik dan semua calon SPM di negeri Sabah.

Sabah Hebat! Katakan Tidak Kepada Nombor 16.

Tahun 2021 merupakan tahun yang mencabar bagi warga pendidikan di Malaysia dan dunia amnya. Wabak Pandemik Covid-19 telah membawa perubahan ketara dalam sistem pembelajaran negara. Oleh yang demikian, pihak Pejabat Pendidikan Daerah telah mencadangkan penghasilan modul pembelajaran yang dapat membantu Guru Tingkatan 5.

Bersyukur kita kepada Tuhan kerana dengan keizinan dan limpah-Nya, **MODUL PdPR PRINSIP PERAKAUNAN TINGKATAN 5 2021** berjaya dihasilkan. Panel penulis modul ini adalah terdiri daripada guru-guru mata pelajaran Prinsip Perakaunan dari daerah Kota Kinabalu dan Semporna. Mudah-mudahan seluruh warga pendidik dan semua murid Tingkatan 5 di negeri Sabah dapat memanfaatkan modul ini dalam PdPR seterusnya memberi impak yang tinggi kepada peningkatan prestasi calon SPM aliran teknik dan vokasional khususnya.

Oleh itu, saya merakamkan sekalung penghargaan terima kasih dan tahniah kepada Pejabat Pelajaran Daerah Kota Kinabalu dan Pejabat Pelajaran Daerah Semporna dan semua panel pembina **MODUL PdPR PRINSIP PERAKAUNAN TINGKATAN 5 2021** atas komitmen dan usaha jitu dalam terhasilnya modul pembelajaran ini.

Akhir kata, saya mendoakan kesejahteraan buat semua warga pendidik serta terus bersama-sama menjayakan agenda pendidikan negara demi melahirkan generasi masyarakat Malaysia yang cemerlang, gemilang dan terbilang.

Sekian dan Selamat Maju Jaya.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mistirine'.

YANG BERBAHAGIA DATUK DR. MISTIRINE BINTI RADIN
Pengarah Pendidikan
Jabatan Pendidikan Negeri Sabah

Seulas Kata Setinta Bicara

Assalamualaikum warahmatullahi wabaraktuh dan salam sejahtera.

Sabah Hebat! Katakan Tidak Kepada Nombor 16.

Bersyukur kehadiran Ilahi kerana dengan izin-Nya, kita diberikan kekuatan dan kesihatan untuk menggalas tanggungjawab hakiki dengan penuh dedikasi. Syukur Alhamdulillah **MODUL PdPR 5 PRINSIP PERAKAUNAN TINGKATAN 5 2021** dapat dizahirkan. Ucapan setinggi-tinggi tahniah dan sekalung penghargaan kepada Jawatan Pejabat Pendidikan Daerah dan semua pembina modul yang telah bertungkus-lumus untuk menyiapkan modul ini.

Besarliah harapan saya agar warga pendidik diamanahkan sebagai pembentuk bangsa dan agama. Setiap guru perlu ada “jiwa pendidik atau roh guru”. Guru bukanlah hanya menghabiskan sukatan dan rancangan mengajar semata-mata tetapi perlu mendidik dan membentuk jati diri murid tanpa rasa jemu. Seiring dengan itu, diharapkan warga pendidik mempelbagaikan teknik mengajar agar PdPR lebih cemerlang dan berkesan serta memanfaatkan modul ini sebagai bahan latih tubi berfokus menjelang peperiksaan SPM 2021.

Akhir bicara, syabas dan tahniah kepada seluruh warga kerja dan panel penulis modul atas kegigihan dan kesungguhan sehingga terhasilnya buah tangan ini. Tiada yang lebih bermakna buat kita sebagai guru melihat anak didik kita berjaya dalam semua aspek yang diceburi. Jangan biarkan air mata kegagalan dalam diri murid kita tetapi siramilah mereka dengan air mata kejayaan. Ayuh! warga guru kita bangkit sederap, senada seirama melonjakkan prestasi murid dan mencapai kualiti kecemerlangan SPM 2021 Negeri Sabah.

Sekian. Terima Kasih.

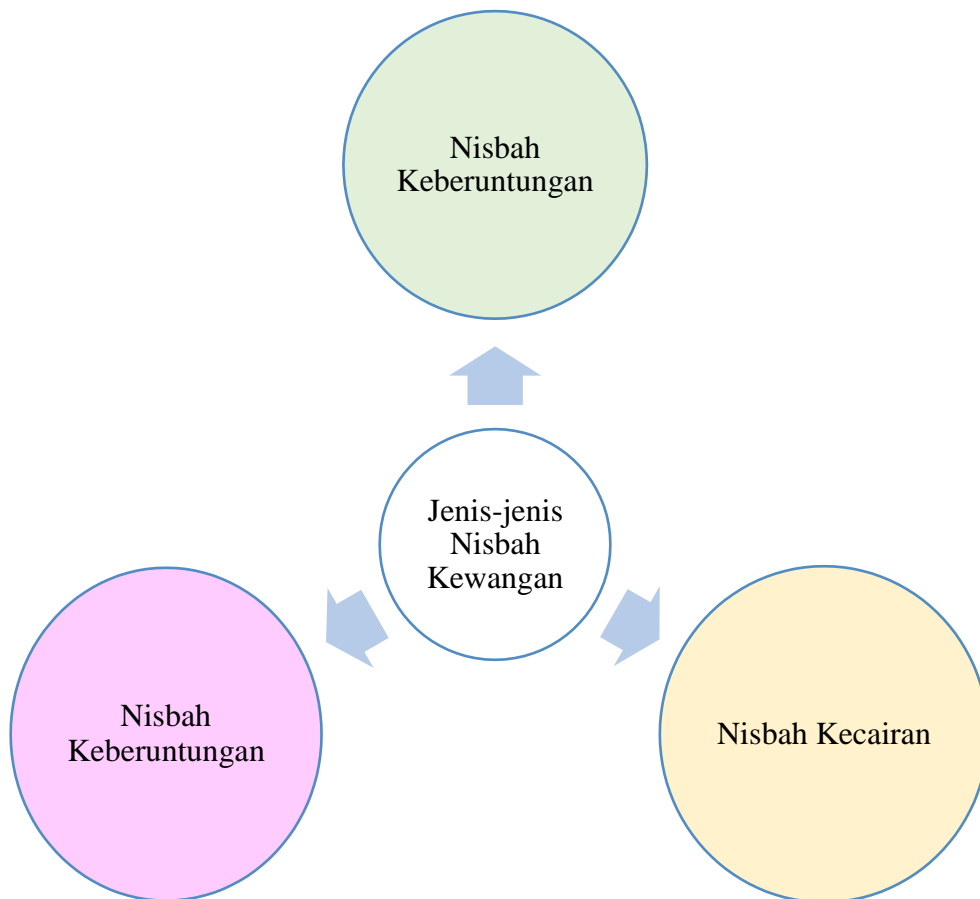
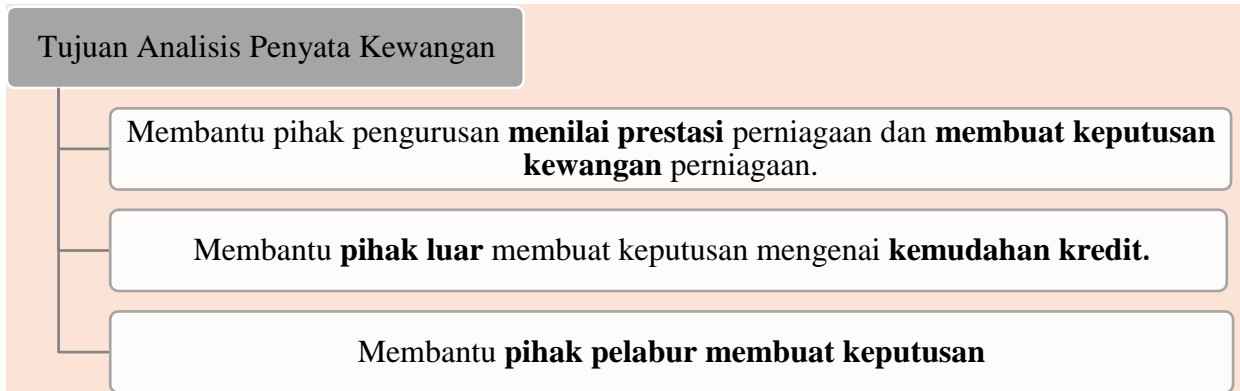
TUAN HAJI ABIDIN BIN MARJAN
Timbalan Pengarah
Sektor Pembelajaran
Jabatan Pendidikan Negeri Sabah

TOPIK / TEMA	STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	MUKA SURAT	
MODUL 10.0 : ANALISIS & TAFSIRAN PENYATA KEWANGAN UNTUK MEMBUAT KEPUTUSAN	10.1 Analisis Penyata Kewangan dan Perbandingan Prestasi	10.1.1 – 10.1.2	8 – 14	
		10.1.3 – 10.1.4	15 – 23	
		10.1.5 – 10.1.8	24 – 32	
MODUL 12.0 PERAKAUNAN UNTUK KAWALAN DALAMAN	12.1 KAWALAN TUNAI	12.1.1	33 – 36	
		12.2 Penyata Penyesuaian Bank	12.2.1 – 12.2.2	37 – 44
			12.2.3	45 – 57
		12.3 Belanjawan Tunai	12.3.1 – 12.3.5	58 – 69
MODUL 13.0 PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN	13.1 Perniagaan Perkongsian	13.1.1 – 13.1.16	70 – 75	
		13.2 Akaun Pengasingan Untung Rugi	13.2.1 – 13.2.4	76 – 83
			13.3 Ekuiti Pemilik dan Penyata Kewangan Perkongsian	13.3.1 – 13.3.2
		13.3.3 – 13.3.4		94 – 105
		13.4 Pembubaran Perkongsian	13.4.1 – 13.4.5	106 – 117
MODUL 14.0 PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER	14.1 Pengenalan kepada Syarikat Berhad Menurut Syer	14.1.1 – 14.1.4	118 – 125	
		14.2 Jenis Modal dan Terbitan Saham	14.2.1 – 14.2.5	126 – 144

TOPIK / TEMA	STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	MUKA SURAT
MODUL 14.0 PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER	14.3 Ekuiti Pemilik Syarikat Berhad	14.3.1 – 14.3.2	145 – 151
	14.4 Dividen Tunai	14.4.1 – 14.4.5	152 – 166
MODUL 16.0 PERAKAUNAN KOS	16.1 Jenis Kos dan Kerja Dalam Proses	16.1.1 – 16.1.5	167 – 178
	16.2 Akaun Pengeluaran	16.2.1 – 16.2.5	179 – 189
	16.3 Analisis Titik Pulang Modal	16.3.1 – 16.3.2	190 – 199
		16.3.3 – 16.3.6	200 – 207
		16.3.7 – 16.3.10	208 – 215

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 10.0 : ANALISIS & TAFSIRAN PENYATA KEWANGAN UNTUK MEMBUAT KEPUTUSAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 2 – 6
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	10.1 Analisis Penyata Kewangan dan Perbandingan Prestasi
Standard Pembelajaran	<p>10.1.1 Menerangkan:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Tujuan Analisis Penyata Kewangan ii. Jenis nisbah dalam Analisis Penyata Kewangan. <p>10.1.2 Mengira dan mentafsir Nisbah Keberuntungan</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Peratus Untung Kasar atas Kos Jualan (Tokokan) ii. Peratus Untung Kasar atas Jualan / Margin Untung Kasar iii. Peratus Untung Bersih atas Jualan / Margin Untung Bersih iv. Pulangan atas Modal
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menerangkan Tujuan Analisis Penyata Kewangan dan 4 nisbah keberuntungan. 2. Mengira dan mentafsir Nisbah Keberuntungan <ul style="list-style-type: none"> i. Peratus Untung Kasar atas Kos Jualan (Tokokan) ii. Peratus Untung Kasar atas Jualan / Margin Untung Kasar iii. Peratus Untung Bersih atas Jualan / Margin Untung Bersih iv. Pulangan atas Modal
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	<p>Tahap 1: Menyeneraikan jenis nisbah</p> <p>Tahap 2: Menerangkan tujuan Analisis Penyata Kewangan</p> <p>Tahap 3: Mengira semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan</p>

	Tahap 4: Mentafsir semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

NISBAH KEBERUNTUNGAN

- Mengukur kemampuan sesebuah perniagaan memperoleh keuntungan

NISBAH	PENGIRAAN	TAFSIRAN
Peratus Untung Kasar atas Kos Jualan (Tokokan)	$\frac{\text{!''\#!''\$ \&A(A)}}{\&*(+!A,A''}} \times 100 \%$	Mengukur % pertambahan pada kos barang bagi dapatkan harga jualan.
Peratus Untung Kasar atas Jualan (Margin Untung Kasar)	$\frac{\text{!''\#!''\$ \&A(A)}}{+!A,A''}} \times 100 \%$	Untung Kasar yang diperoleh bagi setiap ringgit Jualan Bersih.
Peratus Untung Bersih atas Jualan (Margin Untung Bersih)	$\frac{\text{!''\#!''\$ -.) (/ O}}{+!A,A''}} \times 100 \%$	Mengukur Untung Bersih yang diperoleh bagi setiap ringgit Jualan Bersih.
Pulangan Atas Modal	$\frac{\text{!''\#!''\$ -.) (/ O}}{1 * 2A, A3A,}} \times 100 \%$	Mengukur Untung Bersih bagi setiap ringgit modal yang dilaburkan.

Contoh Pengiraan

Maklumat berikut menunjukkan butir-butir Wee Enterprise pada 31 Disember 2020.

	RM
Kos Jualan	17 740
Untung Kasar	7 720
Untung Bersih	3 490
Modal 1 Jan 2020	60 000

Anda dikehendaki menghitung nisbah-nisbah berikut.

- Peratus untung kasar atas kos jualan
- Peratus untung kasar atas jualan
- Peratus untung bersih atas jualan
- Pulangan atas modal

NISBAH	PENGIRAAN	TAFSIRAN
Peratus Untung Kasar atas Kos Jualan (Tokokan)	$\frac{\text{Kos Jualan}}{\text{Kos Jualan} + \text{Untung Kasar}} \times 100\%$ $\frac{14\,456}{174\,486} \times 100\%$ $= 43.52\%$	Bagi setiap RM1 Kos Jualan , Untung Kasar yang diperoleh ialah 44 sen.
Peratus Untung Kasar atas Jualan (Margin Untung Kasar)	$\frac{\text{Untung Kasar}}{\text{Kos Jualan} + \text{Untung Kasar}} \times 100\%$ $\frac{14\,456}{158\,866} \times 100\%$ $= 30.32\%$	Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Kasar yang diperoleh ialah 30 sen
Peratus Untung Bersih atas Jualan (Margin Untung Bersih)	$\frac{\text{Untung Bersih}}{\text{Kos Jualan} + \text{Untung Bersih}} \times 100\%$ $\frac{17\,806}{158\,866} \times 100\%$ $= 13.71\%$	Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Bersih yang diperoleh ialah 14 sen.
Pulangan Atas Modal	$\frac{\text{Untung Bersih}}{\text{Modal}} \times 100\%$ $\frac{17\,806}{309\,666} \times 100\%$ $= 5.82\%$	Bagi setiap ringgit modal yang dilaburkan , Untung Bersih yang diperoleh ialah 6 sen

*Jualan = Untung Kasar + Kos Jualan
= RM7 720 + RM17 740
= RM25 460

LAMPIRAN : SOALAN

1. Senaraikan jenis nisbah (TP1)

- i. _____
- ii. _ iii. _____

2. Terangkan tujuan Analisis Penyata Kewangan disediakan. (TP2)

- i. _____
- ii. _ iii. _____

3. Maklumat berikut diperolehi daripada Firma JUJU pada 31 Disember 2020.

	RM
Kos Jualan	68 100
Untung Kasar	22 700
Jumlah Hasil	3 500
Jumlah Belanja	11 400
Modal 1 Jan 2020	60 000

Anda dikehendaki menghitung dan memberi tafsiran bagi nisbah-nisbah berikut (TP3&TP4)

- a) Peratus untung kasar atas kos jualan
- b) Peratus untung kasar atas jualan
- c) Peratus untung bersih atas jualan
- d) Pulangan atas modal

JAWAPAN

1.

- i. Nisbah keberuntungan
- ii. Nisbah kecairan
- iii. Nisbah kecekapan

2.

- i. Membantu pihak pengurusan menilai prestasi perniagaan dan membuat keputusan kewangan perniagaan.
- ii. Membantu pihak luar membuat keputusan mengenai kemudahan kredit.
- iii. Membantu pihak pelabur membuat keputusan

3

a) 33.33%

Bagi setiap RM1 Kos Jualan , Untung Kasar yang diperoleh ialah 33 sen.

b) 25%

Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Kasar yang diperoleh ialah 25 sen

c) 16.30%

Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Bersih yang diperoleh ialah 16 sen.

d) 9.25%

Bagi setiap ringgit modal yang dilaburkan , Untung Bersih yang diperoleh ialah 9 sen

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 10.0 : ANALISIS & TAFSIRAN PENYATA KEWANGAN UNTUK MEMBUAT KEPUTUSAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 6 - 13
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	10.1 Analisis Penyata Kewangan dan Perbandingan Prestasi
Standard Pembelajaran	10.1.3 Mengira dan mentafsir Nisbah Kecairan. i. Nisbah Semasa ii. Nisbah Ujian Asid 10.1.4 Mengira dan mentafsir Nisbah Kecekapan. i. Kadar Pusing Ganti Stok ii. Tempoh Kutipan Hutang iii. Tempoh Pembayaran Hutang
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 3. Mengira dan mentafsir Nisbah Kecairan dan Nisbah Kecekapan
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	Tahap 1: Menyenaraikan jenis nisbah Tahap 3: Mengira semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan Tahap 4: Mentafsir semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan
Panduan Kerja buat	1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.

	<ol style="list-style-type: none">5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--	--

NISBAH KECAIRAN

- Mengukur keupayaan perniagaan membuat pelbagai jenis pembayaran kepada pihak luar seperti pembekal dan bank
- Menunjukkan keadaan mampu bayar sesebuah perniagaan.

NISBAH	RUMUS	TAFSIRAN
Nisbah Semasa	$\frac{\text{ASET SEMASA}}{\text{LIABILITI SEMASA}}$	Mengukur keupayaan perniagaan menjelaskan semua liabiliti semasa mengikut masa yang ditetapkan.
Nisbah Ujian Asid	$\frac{\text{ASET SEMASA} - \text{INVENTORI AKHIR}}{\text{LIABILITI SEMASA}}$	Mengukur keupayaan perniagaan untuk membayar hutang jangka pendek dengan cepat atau serta merta .

Contoh Pengiraan

Maklumat berikut diambil dari Pasar Raya Good pada 31 Julai 2020

	RM
Kenderaan	80 000
Inventori Akhir	70 000
Tunai	8 650
Akaun Belum Terima	40 500
Akaun Belum Bayar	30 700
Bank	22 500
Kadar Bayaran belum Bayar	125
Pinjaman Jangka Pendek	40 000
Modal Awal	150 000

Anda dikehendaki menghitung : (TP3)

- e) Nisbah Semasa
- f) Nisbah Ujian Asid

NISBAH	PENGIRAAN	TAFSIRAN
Nisbah Semasa	$\frac{\text{ASET SEMASA}}{\text{LIABILITI SEMASA}}$ $= \frac{\text{RM141 650}}{\text{RM70 825}}$ $= 2:1$	Setiap RM1 Liabiliti Semasa, perniagaan mempunyai Aset Semasa sebanyak RM2 untuk menjelaskannya.
Nisbah Ujian Asid	$\frac{\text{ASET SEMASA} - \text{INVENTORI AKHIR}}{\text{LIABILITI SEMASA}}$ $= \frac{)1787 \text{ } = 6 -)146 \text{ } 666}{)146 \text{ } \times 5 =}$ $= 1.01 : 1$	Setiap RM1 Liabiliti Semasa, perniagaan mempunyai Aset Semasa sebanyak RM1.01 untuk menjelaskannya tanpa menukarkan Inventori Akhir kepada Tunai

*Aset Semasa = RM70 000 + 8 650 + RM40 500 + RM22 500
 =RM141 650

Liabiliti Semasa = RM30 700 + RM125 + RM40 000
 = RM70 825

NISBAH KECEKAPAN

- Mengukur kecekapan perniagaan mengurus inventori.
- Mengukur keupayaan perniagaan mengutip dan membayar hutang.

NISBAH	RUMUS	TAFSIRAN
Kadar Pusing Ganti Inventori	$\text{Bilangan kali} = \frac{\text{INVENTORI PURATA}}{\text{KOS JUALAN PURATA}} \times 365 \text{ HARI}$ $\text{INVENTORI PURATA} = \frac{\text{AKAUN BELUM TERIMA} + \text{AKAUN BELUM BAYAR}}{5}$	<ul style="list-style-type: none"> • Menghitung kekerapan pusingan inventori dalam setahun. • Menunjukkan hubungan antara Kos Jualan dengan Inventori Purata. • Mengukur keupayaan sesebuah perniagaan menjual barang niaga yang menyebabkan modal perniagaan terikat pada inventori yang tidak dijual.
Tempoh Kutipan Hutang	$\frac{\text{AKAUN BELUM TERIMA}}{\text{JUALAN KREDIT}} \times 365 \text{ HARI}$	<ul style="list-style-type: none"> • Mengukur keupayaan atau kecekapan perniagaan membuat kutipan hutang daripada pelanggan. • Merupakan purata jangka masa yang diambil oleh pelanggan untuk membayar hutangnya.
Tempoh Pembayaran Hutang	$\frac{\text{AKAUN BELUM BAYAR}}{\text{BELIAN KREDIT}} \times 365 \text{ HARI}$	<ul style="list-style-type: none"> • Mengukur keupayaan atau kecekapan perniagaan membuat kutipan hutang kepada pembekal. • Merupakan purata jangka masa yang diambil oleh perniagaan untuk membayar hutang kepada pembekal.

Contoh Pengiraan

Kedai Alatulis Aish memberi maklumat berikut bagi tahun berakhir pada 30 Jun 2020

	RM
Jualan	124 500
Belian	76 100
Angkutan masuk	6 000
Angkutan keluar	7 700
Inventori pada 1 Julai 2019	32 600
Akaun Belum Terima	10 350
Akaun Belum Bayar	22 230

Maklumat tambahan :

- i. Pada 30 Jun 2020 , inventori dinilai pada harga kos sebanyak RM35 000 dan pada nilai pasaran sebanyak RM29 800.
- ii. Pemilik telah mengambil barang niaga berharga RM2 000 untuk kegunaan sendiri. Perkara ini belum direkod.
- iii. Semua jualan dan belian dilakukan secara kredit.

Anda dikehendaki menghitung : **(TP3)**

- a) Kadar Pusing Ganti Inventori
- b) Tempoh Kutipan Hutang
- c) Tempoh Pembayaran Hutang

NISBAH	RUMUS	TAFSIRAN
Kadar Pusing Ganti Inventori	<p>INVENTORI PURATA</p> $= \frac{\text{INVENTORI AWAL} + \text{INVENTORI AKHIR}}{2}$ $= \frac{17566 + 15000}{2}$ $= \text{RM31 200}$ <p>KOS JUALAN</p> <p>= Inventori awal + Belian Bersih + Kos Belian – Inventori Akhir</p> $= \text{RM32 600} + (\text{RM76 100} - \text{RM2 000}) + \text{RM6 000} - \text{RM29 800}$ $= \text{RM82 900}$ <p>Kadar Pusing Ganti Inventori</p> $= \frac{\text{INVENTORI PURATA}}{\text{KOS JUALAN}} \times 365$ $= \frac{31200}{82900} \times 365$ $= 1.37 \text{ kali}$ <p>ATAU</p> $= \frac{\text{KOS BELIAN}}{\text{KOS JUALAN}} \times 365 \text{ HARI}$ $= \frac{17566}{131566} \times 365 \text{ HARI}$ $= 137.37 \text{ hari}$ $= 137 \text{ hari}$	<p>Perniagaan telah menggantikan atau membeli inventori baru sebanyak 2.6 kali atau mengambil masa 137 hari dalam suatu tempoh perakaunan.</p>
Tempoh Kutipan Hutang	<p>AKAUN BELUM TERIMA</p> $= \frac{\text{AKAUN BELUM TERIMA}}{\text{JUALAN KREDIT}} \times 365 \text{ HARI}$ $= \frac{176000}{1758000} \times 365 \text{ HARI}$ $= 30.34 \text{ hari}$ $= 30 \text{ hari}$	<p>Perniagaan mengambil masa 30 hari untuk mengutip hutang pelanggannya.</p>
Tempoh Pembayaran Hutang	<p>AKAUN BELUM BAYAR</p> $= \frac{\text{AKAUN BELUM BAYAR}}{\text{BELIAN KREDIT}} \times 365 \text{ HARI}$ $= \frac{155500}{1487660} \times 365 \text{ HARI}$ $= 109.5 \text{ hari}$ $= 109 \text{ hari}$	<p>Perniagaan mengambil masa 109 hari untuk membayar hutang kepada pembekalnya.</p>

LAMPIRAN : SOALAN

4. Senaraikan jenis nisbah Kecairan (TP1)

iv. _____

v. _____

5. Senaraikan jenis nisbah Kecekapan (TP1)

i. _____

ii. _____

6.

Maklumat berikut diperoleh daripada Kedai Perabot Seremban.

Kedai Perabot Seremban		
Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020		
	RM	RM
Jualan		52 200
<i>Tolak:</i> Kos Jualan		
Inventori Awal	11 400	
Belian	32 100	
Kos Barang untuk Dijual	43 500	
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir	(19 700)	
Kos Jualan		(23 800)
Untung Kasar		28 400
<i>Tambah:</i> Hasil Operasi		7 600
		36 000
<i>Tolak:</i> Belanja Operasi		(3 500)
Untung Bersih		32 500

Kedai Perabot Seremban			
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020			
	RM		RM
Aset Bukan Semasa		Ekuiti Pemilik	
Kenderaan	52 000	Modal Awal	46 000
		<i>Tambah:</i> Untung Bersih	32 500
			78 500
Aset Semasa		<i>Tolak:</i> Ambilan	(2 000)
Inventori Akhir	19 700	Modal Akhir	76 500
Akaun Belum Terima	13 500		
Bank	9 800	Liabiliti Semasa	
		Akaun Belum Bayar	18 500
	95 000		95 000

Maklumat tambahan:

Semua urusan jualan dan belian dijalankan secara kredit.

(a) **Anda dikehendaki menghitung: (TP3 & 4)**

- (i) Tokokan.
- (ii) Margin Untung Kasar.
- (iii) Margin Untung Bersih.
- (iv) Pulangan atas Modal.
- (v) Nisbah Semasa.
- (vi) Nisbah Ujian Asid.
- (vii) Kadar Pusing Ganti Inventori.
- (viii) Tempoh Kutipan Hutang.
- (ix) Tempoh Pembayaran Hutang.

Jawapan

Bil	Jawapan	Bil	Jawapan
1	Nisbah semasa Nisbah Ujian Asid	2	Kadar pusing ganti inventori Tempoh kutipan hutang Tempoh pembayaran hutang

3.

Bil	Jawapan	Tafsiran
i	119.33%	Bagi setiap RM1 Kos Jualan , Untung Kasar yang diperoleh ialah RM1.19
ii	54.41%	Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Kasar yang diperoleh ialah 54 sen
iii	62.26%	Bagi setiap ringgit Jualan Bersih, Untung Bersih yang diperoleh ialah 62 sen.
iv	70.65%	Bagi setiap ringgit modal yang dilaburkan , Untung Bersih yang diperoleh ialah 71 sen
v	2.32:1	Setiap RM1 Liabiliti Semasa, perniagaan mempunyai Aset Semasa sebanyak RM2.32 untuk menjelaskannya
vi	1.26:1	Setiap RM1 Liabiliti Semasa, perniagaan mempunyai Aset Semasa sebanyak RM1.26 untuk menjelaskannya tanpa menukarkan Inventori Akhir kepada Tunai
vii	1.53 Kali / 238 hari	Perniagaan telah menggantikan atau membeli inventori baru sebanyak 1.53 kali atau mengambil masa 238 hari dalam suatu tempoh perakaunan.
viii	94.40 hari	Perniagaan mengambil masa 94 hari untuk mengutip hutang pelanggannya.
ix	210.36 hari	Perniagaan mengambil masa 210 hari untuk membayar hutang kepada pembekalnya.

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 10.0 : ANALISIS & TAFSIRAN PENYATA KEWANGAN UNTUK MEMBUAT KEPUTUSAN
Nota Berkaitan Topik/tema	Rujuk Buku Teks muka surat 11– 20
Standard Kandungan	10.1 Analisis Penyata Kewangan dan Perbandingan Prestasi
Standard Pembelajaran	<p>10.1.5 Mengira dan mentafsir setiap nisbah dengan menghubungkan kait prestasi yang hendak diukur berdasarkan kes.</p> <p>10.1.6 Membanding prestasi:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. perniagaan bagi tahun perakaunan semasa dan antara tempoh perakaunan; dan ii. antara perniagaan dalam industri yang sama. <p>10.1.7 Merumuskan dapatan analisis dan mencadangkan cara meningkatkan prestasi perniagaan berdasarkan pencapaian tahun perakaunan semasa dan antara tempoh perakaunan.</p> <p>10.1.8 Merumuskan dapatan analisis dan memilih perniagaan berdasarkan prestasi.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Membandingkan prestasi perniagaan di antara tempoh perakaunan. 2. Membandingkan prestasi perniagaan dalam industri yang sama 3. Merumus dapatan analisis melalui kes dalam soalan. 4. Membuat pilihan perniagaan terbaik dalam pembuatan keputusan. 5. Mencadangkan cara meningkatkan prestasi perniagaan berdasarkan kes dan analisis.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	<p>Tahap 1: Menyenaraikan jenis nisbah</p> <p>Tahap 2: Menerangkan tujuan Analisis Penyata Kewangan</p> <p>Tahap 3: Mengira semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan</p>

	<p>Tahap 4: Mentafsir semua nisbah berdasarkan dapatan hitungan</p> <p>Tahap 5: Menilai prestasi perniagaan mengikut jangka masa atau antara industri yang sama dengan menghubungkan kait prestasi yang hendak diukur berdasarkan kes.</p> <p>Tahap :6 Merumus dapatan analisis prestasi perniagaan untuk mencadangkan peningkatan prestasi dan memilih perniagaan untuk tujuan pelaburan.</p>
Panduan Kerja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar telah diberikan formula pengiraan nisbah. (Boleh rujuk buku teks) 2. Berpandukan formula murid membuat pengiraan nisbah. Rujuk soalan latihan modul. 3. Murid perlu membuat tafsiran dan perbandingan prestasi berdasarkan dapatan pengiraan nisbah. 4. Murid dapat membuat perbandingan prestasi untuk dua situasi iaitu; <ol style="list-style-type: none"> a) mengikut tempoh jangka masa tempoh perakaunan b) menilai prestasi antara perniagaan mengikut industri yang sama. 5. Murid dapat membuat keputusan perniagaan terbaik untuk pelaburan berdasarkan dapatan pengiraan dan tafsiran. 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

LAMPIRAN : SOALAN

Soalan 1

Perniagaan Setia Rembau dan Perniagaan Jaya Maju adalah dua buah perniagaan runcit. Berikut ialah maklumat kewangan perniagaan tersebut pada 30 September 2018 :

Perniagaan Setia Rembau

	RM
Akaun Belum Bayar	14 560
Untung bersih	4 134
Akaun Belum Terima	4 560
Pinjaman bank	2 540
Kenderaan	53 000
Overdraf bank	3 548
Tunai	677
Inventori purata	15 337
Untung kasar	30 674
Sewa belum bayar	1 400
Jualan	122 696
Komisen belum terperoleh	255
Modal 1 Oktober 2017	48 000
Perabot	726

Perniagaan Jaya Maju

Kadar pusing ganti inventori sebanyak 4 kali
Pulangan atas modal 7.5%

- (a) Anda dikehendaki menghitung perkara-perkara berikut bagi Perniagaan Setia Rembau
- (i) Kos jualan
 - (ii) Tokokan
 - (iii) Margin untung kasar
 - (iv) Kadar pusing ganti inventori
 - (v) Pulangan atas modal [TP3]
- (b) Prestasi perniagaan manakah yang lebih baik
Berikan alasan anda [TP6]

Soalan 2

Maklumat berikut diambil daripada buku perniagaan Tompok Trading dan Impian Setia Trading pada 30 Jun 2018

Tompok Trading	RM
Jualan	200 000
Belian	152 000
Inventori pada 1 Julai 2017	36 000
Inventori pada 30 Jun 2018	28 000
Kos jualan	160 000
Belanja	6 000
Untung bersih	34 000
Akaun Belum Terima	49 315
Tunai	750
Overdraf bank	2 095
Insuran prabayar	600
Akaun Belum Bayar	20 411
Pinjaman (matang pada 1 April 2019)	6 000
Modal pada 1 Julai 2017	425 000

Nota: semua urusan belian dan jualan adalah secara kredit

Impian Setia Trading

Tokokan	30%
Peratus untung bersih atas jualan	20%
Pulangan atas modal	10%
Nisbah semasa	3 : 1
Kadar pusing ganti inventori	8 kali
Tempoh kutipan hutang	60 hari

Anda dikehendaki:

- (a) Mengira nisbah berikut untuk Tompok Trading :
- (i) Tokokan
 - (ii) Peratus untung bersih atas jualan
 - (iii) Pulangan atas modal
 - (iv) Nisbah semasa
 - (v) Kadar pusing ganti inventori
 - (vi) Tempoh kutipan hutang

[TP3]

- (b) Bandingkan prestasi Tompok Trading dengan Impian Setia Trading bagi setiap nisbah di atas (jawapan 3 a)

[TP5]

- (c) Berdasar perbandingan prestasi di 3(b), perniagaan manakah yang sesuai untuk dipilih bagi membuat pelaburan? Berikan Alasan anda

[TP6]

Soalan 3

Laila Enterprise dan Hamisah Enterprise ialah dua buah perniagaan yang membekalkan barangan elektrik di sekitar Sungai Petani..

Berikut ialah Penyata Kewangan Laila Enterprise:

Laila Enterprise
Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2018

Jualan	26 000
Tolak: Kos jualan	18 000
Untung kasar	8 000
Tolak: Belanja	2 000
Untung bersih	6 000

Laila Enterprise
Kunci kira-kira pada 31 Disember 2018

Perabot	22 000	
Inventori	4 000	
Akaun Belum terima	3 000	
Bank	7 000	36 000
Modal	27 000	
Untung bersih	6 000	
Akaun Belum bayar	3 000	36 000

Maklumat yang diberi oleh Hamisah Enterprise bagi tahun berakhir 31 Disember 2018 ialah :

- Nisbah semasa : 1:1
Pulangan atas modal : 20%
Kadar pusing ganti Inventori : 7 kali

(a) **Anda dikehendaki** menghitung perkara berikut bagi Laila Enterprise serta memberi tafsiran bagi setiap perkara:

- (i) Tokokan
- (ii) Margin
- (iii) Peratus Untung Bersih atas Jualan
- (iv) Kadar pusing ganti Inventori
- (v) Pulangan atas modal

[TP3]

(b) Perniagaan manakah mempunyai prestasi lebih baik? Mengapa?

[TP6]

Soalan 4

Maklumat berikut dipetik daripada rekod perakaunan dua buah perniagaan yang menjual perabot bagi tahun berakhir 31 Mac 2018

Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Mac 2018

	Sira Trading	Mega Enterprise
Jualan	139 825	148 950
Tolak : Kos jualan	50 337	59 580
Untung kasar	89 488	89 370
Tolak : Perbelanjaan	<u>19 575</u>	<u>17 874</u>
Untung bersih	<u>69 913</u>	<u>71 496</u>

Kunci Kira-kira pada 31 Mac 2018

	<u>Sira Trading</u>	<u>Mega Enterprise</u>
<u>Aset Bukan Semasa (nilai buku)</u>	248 897	257 356
<u>Aset Semasa</u>		
Stok	31 900	24 600
Penghutang	5 800	8 200
Bank	<u>13 100</u>	<u>9 600</u>
	50 800	42 400
<u>Liabiliti Semasa</u>		
Pemiutang	<u>49 784</u>	<u>28 260</u>
Modal kerja	1 016	14 140
	<u>249 913</u>	<u>271 496</u>
<u>Dibiayai oleh :</u>	<u> </u>	<u> </u>

Modal	<u>180 000</u>	<u>200 000</u>
(+) Untung bersih	<u>69 913</u>	<u>71 496</u>
	<u>249 913</u>	<u>271 496</u>

Anda dikehendaki :

- (a) Menghitung nisbah berikut bagi Sira Trading dan Mega Enterprise
(berikan jawapan pada dua tempat perpuluhan)
- (i) Peratus untung kasar atas jualan
 - (ii) Peratus untung bersih atas jualan
 - (iii) Pulangan atas modal
 - (iv) Nisbah semasa [TP4]
- (b) Nyatakan perniagaan yang menawarkan pelaburan terbaik [TP5]
Beri satu alasan
- (c) Perniagaan manakah yang mempunyai kedudukan kewangan yang stabil dalam jangka masa pendek ?
Beri satu alasan [TP6]

Jawapan

Soalan 1	
a (i)	18408
(ii)	166.63%
(iii)	25%
(iv)	8.61%
b)	Prestasi Setia Rembau
	Pulangan atas modal Setia rembau lebih tinggi daripada Perniagaan Jaya Maju

Soalan 2	
(a) i	25%
ii	17%
iii	8%
iv	3.5 : 1
v	5 kali
vi	90 hari
(b)i.	Tokokan Impian Setia Trading lebih tinggi/ lebih baik daripada Tompok Trading
ii.	Peratus untung bersih atas jualan Impian Setia Trading lebih tinggi/ lebih baik daripada Tompok Trading.
iii.	Pulangan atas modal Impian Setia Trading lebih baik/ lebih tinggi berbanding Tompok Trading.
iv	Nisbah semasa Tompok Trading lebih tinggi/ lebih baik daripada Impian Setia Trading.
v	Pusing ganti inventori Impian Setia Trading lebih tinggi/ lebih baik berbanding Tompok Trading.
vi	Tempoh kutipan hutang Impian Setia Trading lebih baik berbanding Tompok Trading.
(c)	Impian Setia Trading. Pulangan atas modal Impian Setia Trading lebih tinggi berbanding Tompok Trading.

Soalan 3	
a (i)	44.44% Bagi setiap RM1 kos barang, untung kasar yang diperoleh ialah 44 sen
ii	30.77% Bagi setiap RM1 jualan, untung kasar yang diperoleh ialah 31 sen/ 30 sen
iii	23.08% Bagi setiap RM1 jualan, untung bersih yang diperoleh 23 sen.
iv	9 kali Perniagaan telah membeli inventori sebanyak 9 kali dalam satu tempoh perakaunan.
v	22.22% Bagi setiap RM100 modal dilaburkan, untung bersih yang diperoleh RM22
b.	Laila Enterprise Pulangan atas modal Laila Enterprise lebih tinggi berbanding Hamisah Enterprise dan Pusing Ganti Inventori Laila Enterprise lebih tinggi daripada Hamisah Enterprise

Soalan 4		
(a)	Sira Trading	Mega Enterprise
i.	64%	60%
ii.	50%	48%
iii.	38.84%	35.75%
iv	1.02:1	1.5:1
(b)	Sira Trading Pulangan atas modal lebih tinggi daripada Mega Enterprise	
(c)	Mega Enterprise Nisbah semasa lebih tinggi berbanding Sira Trading	

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 12.0 PERAKAUNAN UNTUK KAWALAN DALAMAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 72 – 73
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	12.1 Kawalan Tunai
Standard Pembelajaran	12.1.1 Murid boleh menerangkan: (i) tujuan kawalan tunai. (ii) kaedah kawalan tunai.
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : i. Menerangkan tujuan dan kaedah kawalan tunai
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	Tahap Penguasaan 1: Menerangkan tujuan dan kaedah kawalan tunai
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu menguasai tajuk ini. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah menguasai tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Modul 12.1 Kawalan Tunai

3.1 Kawalan Tunai

Kawalan tunai berkaitan dengan kawalan wang tunai. Pemilik perniagaan akan dapat mengawal aliran masuk dan keluar wang tunai atau bank dan dapat menyemak ketepatan merekod di Buku Tunai dan Penyata Bank

Tunai merupakan aset paling cair, jadi mudah berlaku penyelewengan oleh pekerja, kecurian, salah guna dan penipuan

Tujuan Kawalan Tunai

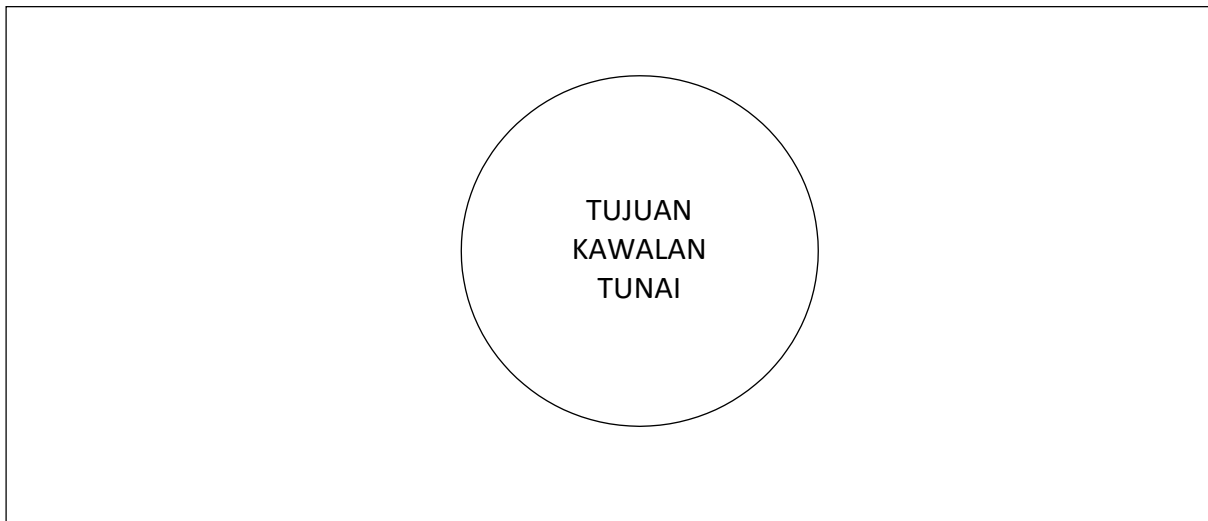
- i. Mengurangkan risiko penyelewengan dan kecurian tunai
- ii. Memastikan perniagaan mempunyai tunai yang mencukupi
- iii. Memastikan penggunaan tunai yang optimum untuk tujuan produktif seperti untuk melabur, beli aset bukan semasa

Kaedah Kawalan Tunai

Terdapat 2 kaedah kawalan tunai

- i. Penyata Penyesuaian Bank
- ii. Belanjawan tunai

LAMPIRAN : SOALAN – TP1

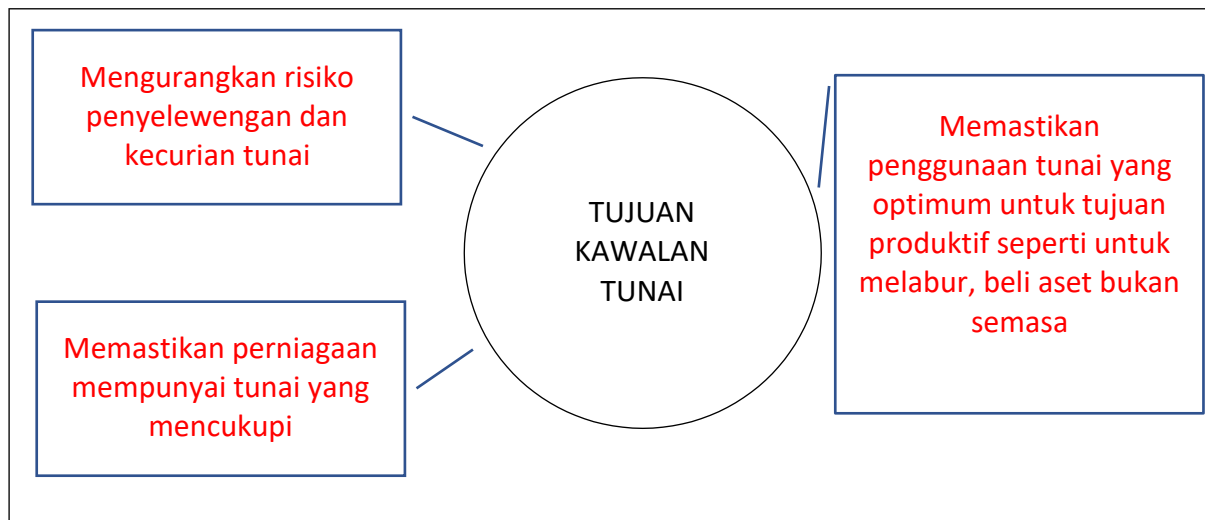

Peta Bulatan :mendefinisikan mengikut konteks

ASPEK KAWALAN DALAM PENGENDALIAN TUNAI	PENERIMAAN TUNAI	PEMBAYARAN TUNAI
Penetapan tugas		
Pengendalian tugas		
Pendokumentasian		
Kawalan fizikal		
Pusingan tugas		

KAEDAH KAWALAN TUNAI	

Jawapan

Peta Bulatan :mendefinisikan mengikut konteks

ASPEK KAWALAN DALAM PENGENDALIAN TUNAI	PENERIMAAN TUNAI	PEMBAYARAN TUNAI
1. Penetapan tugas	Hanya juruwang menerima tunai	Hanya pengendali yang sah menandatangani cek
2. Pengendalian tugas	Individu berbeza menerima merekod dan menyimpan tunai	Individu yang berlainan meluluskan dan membuat bayaran
3. Pendokumentasian	Perlu ada bukti penerimaan wang	Perlu ada bukti dikumen pembayaran wang
4. Kawalan fizikal	Simpan tunai dalam peti besi atau bank	Cek kosong perlu disimpan ditempat yang selamat
5. Pusingan tugas	Menukar ganti kakitangan yang menerima merekod dan menyimpan tunai	Menukar ganti kakitangan yang membuat dan merekod bayaran

KAEDAH KAWALAN TUNAI	
i. Penyata Penyesuaian Bank	ii. Belanjawan tunai

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 12.0 PERAKAUNAN UNTUK KAWALAN DALAMAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 74 – 77
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	12.2 Penyata Penyesuaian Bank
Standard Pembelajaran	12.2.1 Menerangkan: (i) fungsi Penyata Bank. (ii) tujuan penyediaan Penyata Penyesuaian Bank. 12.2.2 Menerangkan: (i) sebab perbezaan baki Akaun Bank dalam Buku Tunai dengan baki Penyata Bank. (ii) butiran yang terdapat dalam Buku Tunai tetapi tidak terdapat dalam Penyata Bank dan sebaliknya. (iii) Perbezaan antara angka dalam Penyata Bank dengan Buku Tunai pada suatu transaksi yang sama
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : i. Menerangkan fungsi penyata Bank ii. Menerangkan tujuan penyediaan Penyata Penyesuaian Bank iii. Menerangkan:sebab perbezaan baki Akaun Bank dalam Buku Tunai dengan baki Penyata Bank iv. Mengenalpasti butiran yang terdapat dalam Buku Tunai tetapi tidak terdapat dalam Penyata Bank dan sebaliknya. v. Menerangkan perbezaan antara angka dalam Penyata Bank dengan Buku Tunai pada suatu transaksi yang sama.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	Tahap Penguasaan 1: Menerangkan tujuan dan kaedah kawalan tunai Tahap Penguasaan 4: Menganalisis item yang terdapat dalam Buku Tunai tetapi tidak terdapat dalam Penyata Bank dan sebaliknya.

Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu menguasai tajuk ini 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah menguasai tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--------------------	---

Penyata Bank

Definisi

Satu Salinan rekod urusanniaga yang dihantar oleh pihak bank pada setiap akhir bulan kepada pemegang akaun semasa

Fungsi Penyata Bank

1. Mengetahui baki akhir akaun bank
- 2 Mengetahui jumlah yang dibayar dan diterima
- 3 Menyemak dan membandingkan catatan di Buku Tunai dengan Penyata Bank

Penyata Penyesuaian Bank

Pengenalan

Salah satu cara sesebuah syarikat yang bijak dalam mengendalikan kawalan tunainya, adalah dengan membuat penyata penyesuaian bank. Tujuan utama penyata penyesuaian bank disediakan adalah untuk menyesuaikan baki buku tunai (disediakan oleh perniagaan) dan penyata bank (yang disediakan oleh pihak bank).

Kebiasaanya, baki akhir buku tunai (ruangan bank) dan penyata bank pada setiap hujung bulan adalah tidak sama. Maka apabila keadaan ini berlaku, pihak pengurusan (kebiasaanya pegawai kewangan syarikat) akan membuat penyata penyesuaian bank untuk mengetahui sebab-sebab mengapa baki-baki ini tidak sama.

Sebelum mengenal pasti sebab-sebab berlaku, terlebih dahulu perlu mengetahui hubungan antara perniagaan (yang membuat Buku Tunai) dan pihak bank (yang mengeluarkan Penyata Bank). Apabila berlaku penerimaan wang, Buku Tunai akan direkod disebelah debit, Penyata Bank direkod di sebelah kredit. Manakala apabila pembayaran dibuat, Buku Tunai akan direkod disebelah kredit, Penyata Bank akan dicatat disebelah debit.

Tujuan Menyediakan Penyata Penyesuaian Bank

1. Menyelaraskan baki Buku Tunai dan baki Penyata Bank sekiranya kedua-duanya menunjukkan baki tidak sama.
2. Menyemak dan membetulkan kesilapan rekod Buku Tunai.
3. Menentukan jumlah tunai sebenar yang terdapat dalam akaun semasa di bank.

Sebab Wujudnya Perbezaan Baki di Buku Tunai dan Penyata Bank

1. Butir direkodkan dalam Buku Tunai tetapi belum direkodkan dalam Penyata Bank. Ini berlaku kerana:

a. Cek belum dikemukakan.

Cek yang telah dikeluarkan tetapi belum lagi dikemukakan bayaran kepada bank.

Contoh: Syarikat A telah membayar hutangnya dengan Cek kepada Syarikat B pada bulan Januari, namun Syarikat B masih belum kemukan cek itu kepada pihak bank untuk menuntut bayaran pada bulan yang sama. Apabila urusan seperti ini berlaku, Buku Tunai Syarikat A telah menunjukkan catatan bayaran di sebelah KREDIT namun TIADA CATATAN urusan tersebut di dalam Penyata Bank syarikat pada bulan berkenaan. Maka, urusan ini dikenal pasti sebagai 'cek belum dikemukakan'.

b. Deposit belum dikreditkan.

Wang yang telah diterima tetapi masih belum dimasukkan ke dalam akaun bank.

Contoh: Syarikat A telah menerima cek dari Syarikat C pada bulan Januari, namun masih belum dimasukkan (bank-in) dalam akaun bank syarikat. Apabila ianya berlaku, urusan ini ada dalam Buku Tunai (DEBIT) namun tiada catatan di sebelah KREDIT Penyata Bank.

c. Kesilapan catatan dalam Buku Tunai.

Biasanya kesilapan akan berlaku dalam Buku Tunai dan kita mengadaikan Penyata Bank sentiasa betul. Contohnya, faedah simpanan bank RM 110 telah direkodkan dengan betul dalam Penyata Bank, namun telah direkod sebanyak RM 101 dalam Buku Tunai. Ini menyebabkan baki pada Buku Tunai telah terkurang catat sebanyak RM 9.

2. Butir direkodkan dalam Penyata Bank tetapi Belum Direkodkan dalam Buku Tunai. Ini berlaku kerana:

a. Penerimaan oleh bank (bagi pihak perniagaan).

Pihak bank telah menerima bayaran daripada pihak ketiga tanpa pengetahuan perniagaan. Apabila ini berlaku dalam Penyata Bank syarikat akan menunjukkan catatan ini (KREDIT) tetapi tiada catatan dalam Buku Tunai (KREDIT) perniagaan kerana tidak mengetahui urusan ini berlaku. Contoh urusan ialah dividen pelaburan, faedah atas simpanan tetap, dan bayaran terus oleh penghutang.

b. Pembayaran oleh bank (bagi pihak perniagaan).

Urusniaga telah didebitkan terlebih dahulu tanpa diketahui oleh pihak perniagaan. Maka tiada catatan akan direkod didalam Buku Tunai (KREDIT) perniagaan. Contoh urusniaga bayaran buku cek, caj bank, faedah atas overdraf, perintah sedia ada seperti bayaran premium insuarans.

c. Cek Tak Laku.

Cek tak laku atau cek tak layan ialah cek yang dikeluarkan oleh pihak pelanggan dikembalikan oleh pihak bank atas sebab-sebab tertentu. Apabila ini berlaku, pihak bank telah mendebitkan cek ini dalam penyata bank, namun tiada catatan ditunjukkan disebelah kredit Buku Tunai. Kesan, baki Penyata Bank berkurang dari baki Buku Tunai.

KAEDAH PENYEDIAAN PENYATA PENYESUAIAN BANK

Terdapat 2 kaedah penyediaan PPB:

a. Tanpa Mengemaskini Buku Tunai

b. Mengemaskini Buku Tunai

Kaedah-kaedah ini akan ditunjukkan melalui soalan latihan yang akan dibuat bersama. Langkah-langkah untuk membuat PPB ini akan diterangkan semasa latihan.

Sumber : <http://cikguag.blogspot.com/2011/01/bab-1-perakaunan-tunai.html>

LAMPIRAN : SOALAN

Modul 12.2 Penyata Penyesuaian Bank

Lengkapkan pengurusan grafik yang berikut (TP1)

Penyata Bank (definisi)

Fungsi Penyata Bank	

Latihan 2

Bil	Soalan	Jawapan
1.	Nyatakan 3 tujuan Penyediaan Penyata Penyesuaian Bank (TP 1)	i. ii. iii.
2.	Nyatakan 2 sebab baki di Buku Tunai berbeza dengan baki di Penyata Bank (TP 1)	i. ii.
3.	Nyatakan 2 kaedah penyediaan Penyata Penyesuaian Bank (TP 1)	i. ii.

4. Jadual di bawah berkaitan peraturan menyediakan Penyata Penyesuaian Bank.

Tentukan sama ada item di bawah perlu ditambah atau ditolak semasa penyediaan Penyata

Penyesuaian Bank (TP 1)

Butir yg menyebabkan baki Buku Tunai tidak sama dengan baki Penyata Bank	Penyata Penyesuaian Bank dimulakan dengan			
	Baki debit Buku Tunai	Baki debit Penyata Bank (overdraf)	Baki kredit Buku Tunai (overdraf)	Baki kredit Penyata Bank
Cek belum dikemukakan				
Deposit/cek/simpanan belum dikreditkan				
Buku cek, caj bank, faedah atas overdraf dan bayaran oleh bank atas perintah sedia				
Dividen, faedah simpanan tetap dan pindahan kredit				

Jawapan

Latihan 1

Penyata Penyesuaian Bank

Penyata Bank (definisi)
Satu Salinan rekod urusanniaga yang dihantar oleh pihak bank pada setiap akhir bulan kepada pemegang akaun semasa

Fungsi Penyata Bank	1. Mengetahui baki akhir akaun bank
	2 Mengetahui jumlah yang dibayar dan diterima
	3 Menyemak dan membandingkan catatan di Buku Tunai dengan Penyata Bank

Latihan 2

Fungsi Penyata Penyesuaian Bank	1. Menyelaraskan baki Buku Tunai dan baki Penyata Bank sekiranya kedua-duanya menunjukkan baki tidak sama.
	2. Menyemak dan membetulkan kesilapan rekod Buku Tunai.
	3. Menentukan jumlah tunai sebenar yang terdapat dalam akaun semasa di bank.

4.

Butir yg menyebabkan baki Buku Tunai tidak sama dengan baki Penyata Bank	Penyata Penyesuaian Bank dimulakan dengan			
	Baki debit Buku Tunai	Baki debit Penyata Bank (overdraf)	Baki kredit Buku Tunai (overdraf)	Baki kredit Penyata Bank
Cek belum dikemukakan	TAMBAH	TAMBAH	TOLAK	TOLAK
Deposit/cek/simpanan belum dikreditkan	TOLAK	TOLAK	TAMBAH	TAMBAH
Buku cek, caj bank, faedah atas overdraf dan bayaran oleh bank atas perintah sedia	TOLAK	TOLAK	TAMBAH	TAMBAH
Dividen, faedah simpanan tetap dan pindahan kredit	TAMBAH	TAMBAH	TOLAK	TOLAK

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 12.0 PERAKAUNAN UNTUK KAWALAN DALAMAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 78 – 85
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	12.2 Penyata Penyesuaian Bank
Standard Pembelajaran	12.2.3 Menghasilkan Penyata Penyesuaian Bank dengan mengemas kini Buku Tunai
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : i. Menghasilkan Penyata Penyesuaian Bank dengan mengemaskini Buku Tunai
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	Tahap Penguasaan 6: Menghasilkan Buku Tunai yang dikemas kini dan menyediakan Penyata Penyesuaian Bank bermula dengan baki kredit atau debit Penyata Bank atau baki Buku Tunai yang dikemas kini
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu menguasai kemahiran membuat perbandingan di antara Buku Tunai dengan Penyata Bank yang telah dipelajari sebelum ini. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. (Rujuk pautan luar di Lampiran 1) 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah menguasai tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

PAUTAN LUAR:

Youtube Cikgu Irnee

<https://www.youtube.com/watch?v=cvzCrEmYoGk>

Blog Cikgu Hazlan

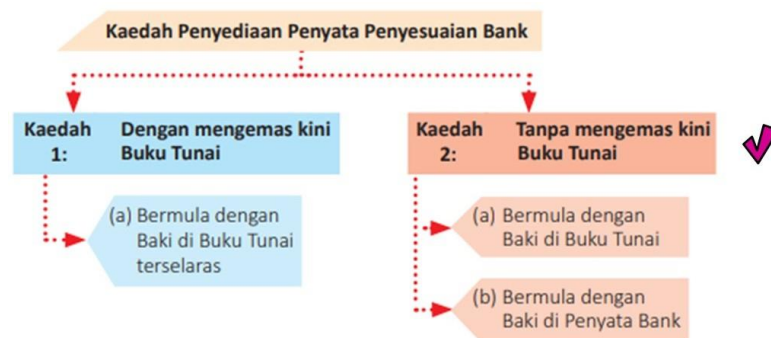
<https://mhdazlan.files.wordpress.com/2010/05/tajuk-8-penyata-penyesuaian-bank.pdf>

Anyflip

<http://anyflip.com/iqbir/kqdn/basic>

NOTA : (Sumber : Telegram Guru)

Contoh Penyediaan Penyata Penyesuaian Bank dengan Mengemaskini Buku Tunai

Sediakan Penyata Penyesuaian Bank dengan mengemaskini Buku Tunai dengan merujuk kepada format di bawah

Buku Tunai (Terselaras)						Penyata Penyesuaian Bank Pada 31 Januari 2021			
Tarikh	Butir	Bank	Tarikh	Butir	Bank	Tarikh	Butir	RM	RM
		RM			RM		Baki debit Buku Tunai		X
	Baki (b/b)	X		(Butiran yang menyebabkan Buku Tunai berkurang)	X		(+) Cek belum dikemukakan		X
	(Butiran yang menyebabkan Buku Tunai bertambah)	X		Baki (h/b)	X				XX
		XX			XX		(-) Deposit Belum dikreditkan		`
	Baki (b/b)	X					Baki kredit Penyata Bank		XX

Tunjukkan:**Langkah-Langkah menyediakan Penyata Penyesuaian Bank tanpa mengemaskini Buku Tunai**

Buku Tunai Perniagaan Mutiara Berhad menunjukkan baki yang berbeza dengan Penyata Bank pada 31 Mei 2020. Berikut ialah Buku Tunai dan Penyata Bank pada tarikh tersebut :

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
			31		Baki h/b	10 960
		<u>21 350</u>				<u>21 350</u>
Jun 1	Baki b/b	10 960				

BANK JAKSA MALAYSIA BHAD PENYATA BANK					
Perniagaan Geliga Berhad Temerloh, Pahang			No. Akaun : 02-1019878738 Tarikh : 31 Mei 2020		
Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Maklumat tambahan :

- (i) Cek yang diterima pada 25 Mei 2020 dipulangkan oleh bank dengan tanda "Rujuk Penyuruh Bayar"
- (ii) Cek yang dikeluarkan bernombor 1087 dikenalpasti berlaku kesilapan catatan dalam Buku Tunai.

Anda dikehendaki :

- (a) mengemaskinikan Buku Tunai untuk bulan Mei 2020.
- (b) menyediakan Penyata Penyesuaian Bank untuk bulan yang sama

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
		21 350	31			
		10 960				
Jun 1	Baki b/b					

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Langkah 1

Membuat perbandingan baki akhir Buku Tunai dengan baki akhir Penyata Bank

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
		21 350	31			
		10 960				
Jun 1	Baki b/b					

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Langkah 2

Membuat perbandingan butiran sebelah debit di Buku Tunai dengan butiran sebelah kredit di Penyata Bank. (Tandakan ✓ bagi butiran yang sama)

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400	31			
		<u>21 350</u>				
Jun 1	Baki b/b	10 960				

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Langkah 3

Membuat perbandingan butiran sebelah kredit di Buku Tunai dengan butiran sebelah debit di Penyata Bank. (Tandakan ✓ bagi butiran yang sama)

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400	31			
		<u>21 350</u>				
Jun 1	Baki b/b	10 960				

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Dan tandakan □ bagi urusniaga yang tiada di salah satu tempat

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400	31			
		<u>21 350</u>				
Jun 1	Baki b/b	10 960				

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Cek bulan ini bermula dengan nombor 1083

1082 : adalah cek bulan sudah

Langkah 3 (b)

Tandakan — untuk cek bulan lepas

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
			31		Baki h/b	10 960
		21 350				21 350
Jun 1	Baki b/b	10 960				

Maklumat tambahan :
(ii) Cek yang dikeluarkan bernombor 1087 dikenalpasti berlaku kesilapan catatan dalam Buku Tunai.

Langkah 4
Tentukan sama ada terdapat kesilapan catatan di Buku Tunai bagi transaksi yang sama. Tandakan (K)* di sebelah amaun tersebut

Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1				8 150
5	Cek	850		7 300
10	Cek	500		6 800
11	Deposit		2 550	9 350
	Deposit		870	10 220
12	Cek	800		9 420
	Buku cek	15		9 405
14	Cek	220		9 185
16	Deposit		1 450	10 635
28	Cek	5 633		5 002
	Cek	2 747		2 255
29	Deposit		1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)		1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)		2 300	7 885
31	Deposit		2 430	10 315

No. Cek	Perkara	RM
1083	Sewa	850
1084	Baiki kenderaan	500
1085	Komisen	590
1086	Angkutan masuk	220
1087	David & Co	2 477
1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
1089	Tenaga Nasional Bhd	120
	Baki h/b	10 960
		21 350

Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM
Baki			
Cek	1083	850	
Cek	1084	500	
Deposit			2 550
Deposit			870
Cek	1082	800	
Buku cek		15	
Cek	1086	220	
Deposit			1 450
Cek	1088	5 633	
Cek	1087	2 747	
Deposit			1 770
Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560
Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300
Deposit			2 430

Maklumat tambahan :
(ii) Cek yang dikeluarkan bernombor 1087 dikenalpasti berlaku kesilapan catatan dalam Buku Tunai.

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530 (ctl)	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
			31		Baki h/b	10 960
		21 350				21 350
Jun 1	Baki b/b	10 960				

Maklumat tambahan :
(i) Cek yang diterima pada 25 Mei 2020 dipulangkan oleh bank dengan tanda "Rujuk Penyuruh Bayar"

Langkah 5
Lihat maklumat tambahan sekiranya terdapat cek tak laku dan tandakan (CTL) (ctl) di sebelah amaun pada Buku Tunai

Tarikh	Butir	No. cek	Debit RM	Kredit RM	Baki RM
2020 Mei 1	Baki				8 150
5	Cek	1083	850		7 300
10	Cek	1084	500		6 800
11	Deposit			2 550	9 350
	Deposit			870	10 220
12	Cek	1082	800		9 420
	Buku cek		15		9 405
14	Cek	1086	220		9 185
16	Deposit			1 450	10 635
28	Cek	1088	5 633		5 002
	Cek	1087	2 747		2 255
29	Deposit			1 770	4 025
30	Dividen (Syarikat Alma Bhd)			1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)			2 300	7 885
31	Deposit			2 430	10 315

Langkah 6

Sediakan Penyata Penyesuaian Bank mengikut kaedah dengan mengemas kini Buku Tunai

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
		21 350	31		Baki h/b	10 960
Jun 1	Baki b/b	10 960				21 350

Abaikan semua yang bertanda ✓ dan masukkan item lain yang telah ditanda □ di Penyata Bank, termasuk cek tak laku dan kesilapan ke dalam Buku Tunai terselaras sesuai dengan format Penyata Penyesuaian Bank kaedah 1

PETIKAN DARIPADA PENYATA BANK

14	Buku cek		15	9 405
16	Cek	1086	220	9 185
28	Deposit		1 450	10 635
29	Cek	1088	5 633	5 002
30	Cek	1087	2 747	2 255
31	Deposit		1 770	4 025
	Dividen (Syarikat Alma Bhd)		1 560	5 585
	Syarikat Koh Bhd (pindahan kredit)		2 300	7 885
	Deposit		2 430	10 315

BUKU TUNAI (RUANGAN BANK)				
2020			2020	
Mei 31	Baki b/b	10 960	Mei 31	
	Dividen	1 560	Buku cek	15
	Syarikat Koh Bhd	2 300	Bona Berhad	2 530
			David & Co	270
			Baki h/b	12 005
		14 820		14 820
Jun 1	Baki b/b	12 005		

Buku Tunai (Ruangan Bank)						
Tarikh	Perkara	RM	Tarikh	No. Cek	Perkara	RM
2020			2020			
Mei 1	Baki b/b	7 350	Mei 2	1083	Sewa	850
3	Jualan	2 550	4	1084	Baiki kenderaan	500
5	Akilla Berhad	870	6	1085	Komisen	590
8	Farah	1 450	10	1086	Angkutan masuk	220
25	Bona Berhad	2 530	24	1087	David & Co	2 477
28	Perniagaan Dini	1 770	27	1088	Arguna Sdn Bhd	5 633
29	Peruncit Ahmad	2 430	29	1089	Tenaga Nasional Bhd	120
30	Alwi Trading	2 400				
		21 350	31		Baki h/b	10 960
Jun 1	Baki b/b	10 960				21 350

Masukkan item lain yang telah ditanda □ di Buku Tunai, ke dalam Penyata Penyesuaian Bank sesuai dengan format Penyata Penyesuaian Bank kaedah 1

Perniagaan Mutiara Berhad	
Penyata penyesuaian Bank pada 31 Mei 2020	
	12 005
Tambah :	
Cek belum dikemukakan	
Komisen	590
Tenaga Nasional Bhd	120
	<u>710</u>
	12 715
Tolak :	
Deposit belum dikreditkan	
Alwi Trading	2 400
	<u>2 400</u>
Baki kredit Penyata Bank	10 315

Jawapan

BUKU TUNAI (RUANGAN BANK)					
2020			2020		
Mei 31	Baki b/b	10 960	Mei 31	Buku cek	15
	Dividen	1 560		Bona Berhad	2 530
	Syarikat Koh Bhd	2 300		David & Co	270
		<u>14 820</u>		Baki h/b	12 005
					<u>14 820</u>
Jun 1	Baki b/b	12 005			

Perniagaan Mutiara Berhad		
Penyata penyesuaian Bank pada 31 Mei 2020		
Baki debit Buku Tunai		12 005
Tambah :		
Cek belum dikemukakan		
Komisen	590	
Tenaga Nasional Bhd	<u>120</u>	<u>710</u>
		12 715
Tolak :		
Deposit belum dikreditkan		
Alwi Trading		2 400
		<u>2 400</u>
Baki kredit Penyata Bank		<u>10 315</u>

LAMPIRAN : SOALAN

Soalan 1

Hanana Asyifa Sdn Bhd telah menerima penyata banknya bagi bulan Jan 2021. Berikut ialah Buku Tunai dan Penyata Banknya untuk bulan tersebut **(TP 6)**

BUKU TUNAI (RUANGAN BANK SAHAJA)							
Tarikh	Butir	RM		Tarikh	Butir	No. Cek	RM
2021				2021			
Jan 1	Sewa	4 500		Jan 1	Baki b/b		1 675
14	Jualan	12 780		2	Angkatan Hilu	429050	1 865
22	Huda	338		4	Choon Nyen Fat	429051	540
25	Andrew	1 537		5	Mega Sinaran	429052	1 255
26	Sing Hing Berhad	2 004		5	Aspura Holding	429053	1 208
28	Seri Inanam	1 789		7	BTD Trading	429054	325
				12	Kedai Vasu	429055	180
				17	Nur Qaseh Bhd	429056	954
				22	Belian	429057	2 546
				31	Baki h/b		12 400
		22 948					22 948

PENYATA BANK

Tarikh	Butir	Debit	Kredit	Baki
2021				
Jan 1	Baki b/b			369 (Dt)
7	Cek No. 429051	540		909 (Dt)
8	Dividen		2 655	1 746 (Kt)
11	Cek No. 429049	876		870 (Kt)
14	Insurans - perindah sedia ada	800		70 (Kt)
16	Caj bank	25		45 (Kt)
18	Cek No. 429055	180		135 (Dt)
20	Cek No. 429048	430		565 (Dt)
20	Cek No. 429053	1 208		1 773 (Dt)
22	Cek No. 429054	325		2 098 (Dt)
24	Deposit		12 780	10 682 (Kt)
25	Cek No. 429057	2 546		8 136 (Kt)
26	Deposit		2 004	10 140 (Kt)
27	Cek No. 429050	1 658		8 482 (Kt)
31	Deposit		338	8 820 (Kt)

Maklumat tambahan :

- (i) Cek yang diterima pada 28 Januari 2021 dipulangkan oleh bank dengan tanda "Rujuk Penyuruh Bayar"
- (ii) Cek yang dikeluarkan bernombor 429050 dikenalpasti berlaku kesilapan catatan dalam Buku Tunai

Anda dikehendaki menyediakan Penyata Penyesuaian Bank dengan mengemaskini Buku Tunai (TP 6)

Jawapan Soalan 1

Buku Tunai (terselaras)

Tarikh	Butir	Bank	Tarikh	Butir	Bank
2021		RM			RM
Jan 31	Baki b/b	12 400	Jan 31	Insurans- Perintah sedia ada	800
	Dividen	2 655		Caj Bank	25
	Angkatan Hilu (kesilapan)	207		Seri Inanam (Cek tak laku)	1 789
				Baki h/b	12 648
		<u>15 262</u>			<u>15 262</u>
Feb 1	Baki b/b	12 648			

Penyata Penyesuaian Bank pada 31 Januari 2021		
	RM	RM
Baki debit di Buku Tunai		12 648
(+) Cek belum dikemukakan		
- Cek bernombor 429052		1 255
- Cek bernombor 429056		954
		<u>14 857</u>
(-) Deposit belum dikreditkan		
- Sewa	4 500	
- Andrew	1 537	
		(6 037)
Baki kredit di Penyata Bank		<u>8 820</u>

Latihan 2 (Soalan Buku Teks m/s 100) (TP 6)

1. Perniagaan ANZ Trading telah menerima Penyata Bank bagi bulan Januari 2018 yang menunjukkan baki yang berbeza dengan baki di Buku Tunai. Berikut ialah Buku Tunai dan Penyata Bank untuk bulan tersebut.

Buku Tunai

Tarikh	Butiran	Bank	Tarikh	Butiran	No. Cek	Bank
2018		RM	2018			RM
Jan 1	Baki b/b	7 030	Jan 6	Zam Trading	250003	660
5	Jualan	4 450	14	Maju Enterprise	250004	534
11	Jualan	2 540	18	Belian	250005	1 300
12	Perniagaan Mutiara	960	22	Perniagaan Iskandar	250006	800
17	Perniagaan Sin Chan	500	27	ABS Holding	250007	3 250
24	Rama Rao Trading	760	30	Perabot	250008	2 200
29	Perniagaan Bella	570	31	Baki h/b		8 066
		<u>16 810</u>				<u>16 810</u>

Penyata Bank

Tarikh	Butiran	No. Cek	Debit	Kredit	Baki
2018			RM	RM	RM
Jan 1	Baki				9 000
4	Cek	250002	720		8 280
8	Deposit			4 450	12 730
14	Faedah atas Simpanan Tetap			990	13 720
18	Deposit			500	14 220
23	Cek	250006	800		13 420
24	Cek	250001	1 250		12 170
25	Cek	250004	534		11 636
27	Dividen Perniagaan Kasturi			750	12 386
28	Insurans		1 000		11 386
29	Cek	250007	3 520		7 866
30	Deposit			570	8 436
31	Buku Cek		50		8 386

Maklumat Tambahan:

- (i) Cek bernombor 250007 tersalah catat dalam Buku Tunai.
- (ii) Cek yang diterima pada 24 Januari 2018 dipulangkan oleh bank dengan tanda "Rujuk Penyuruh Bayar".

Anda dikehendaki:

- (a) mengemas kini Buku Tunai.
- (b) menyediakan Penyata Penyesuaian Bank pada 31 Januari 2018.

Jawapan Soalan 2

Langkah 1 label kan Buku Tunai dan Penyata Bank

Buku Tunai

Tarikh	Butiran	Bank	Tarikh	Butiran	No. Cek	Bank
2018		RM	2018			RM
Jan 1	Baki b/b	7 030	Jan 6	Zam Trading	250003	660
5	Jualan	4 450	14	Maju Enterprise	250004	534
11	Jualan	2 540	18	Belian	250005	1 300
12	Perniagaan Mutiara	960	22	Perniagaan Iskandar	250006	800
17	Perniagaan Sin Chan	500	27	ABS Holding	250007	3 250
24	Rama Rao Trading	760	30	Perabot	250008	2 200
29	Perniagaan Bella	570	31	Baki h/b		8 066
		16 810				16 810

Penyata Bank

Tarikh	Butiran	No. Cek	Debit	Kredit	Baki
2018			RM	RM	RM
Jan 1	Baki				9 000
4	Cek	250002	720		8 280
8	Deposit			4 450	12 730
14	Faedah atas Simpanan Tetap			990	13 720
18	Deposit			500	14 220
23	Cek	250006	800		13 420
24	Cek	250001	1 250		12 170
25	Cek	250004	534		11 636
27	Dividen Perniagaan Kasturi			750	12 386
28	Insurans		1 000		11 386
29	Cek	250007	3 520		7 866
30	Deposit			570	8 436
31	Buku Cek		50		8 386

Langkah 2
Sediakan Buku Tunai terselaras

Buku Tunai (Terselaras)

Tarikh	Butir	Bank	Tarikh	Butir	Bank
		RM			RM
Jan 31	Baki (b/b)	8066	Jan 31	Insurans	1000
	Faedah atas simpanan tetap	990		Buku cek	50
	Dividen Perniagaan Kasturi	750		Rama Rao Trading (ctl)	760
				Abs Trading (Kesilapan)	270
				Baki h/b	7726
		9806			9806
	Baki b/b	7726			

Langkah 3
Sediakan Penyata Penyesuaian Bank

Penyata Penyesuaian Bank Pada 31 Januari 2021

Tarikh	Butir	RM	RM
	Baki debit Buku Tunai		7726
	(+) Cek belum dikemukakan		
	Zam Trading/ Cek Bernombor 250003		660
	Belian/ Cek bernombor 250005		1300
	Perabot / Cek bernombor 250008		2200
			11886
	(-) Deposit Belum dikreditkan		
	Jualan	2540	
	Perniagaan Mutiara	960	(3500)
	Baki kredit Penyata Bank		8386

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 12.0 : PERAKAUNAN UNTUK KAWALAN TUNAI
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 87 – 95
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	12.3 Belanjawan Tunai
Standard Pembelajaran	<p>12.3.1 Menerangkan kepentingan Belanjawan Tunai.</p> <p>12.3.2 Menerangkan maksud:</p> <p>(i) Penerimaan dan Pembayaran</p> <p>(ii) Lebihan dan Kurangan</p> <p>(iii) penerimaan sebenar melebihi penerimaan yang dijangka dan sebaliknya.</p> <p>(iv) pembayaran sebenar melebihi pembayaran yang dijangka dan sebaliknya</p> <p>12.3.3 Melakar format Belanjawan Tunai.</p> <p>12.3.4 Mengenal pasti butiran penerimaan dan pembayaran.</p> <p>12.3.5 Menghasilkan Belanjawan Tunai secara manual dan menggunakan aplikasi TMK.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Melakar format Belanjawan Tunai 2. Mengenal pasti butiran penerimaan dan pembayaran 3. Mengira lebihan atau kurangan dan baki akhir dalam Belanjawan Tunai 4. Menyediakan belanjawan tunai secara manual dan menggunakan aplikasi TMK
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	
Pentaksiran	<p>Tahap 2: Memberi contoh butiran penerimaan dan pembayaran.</p> <p>Tahap 3: Menyediakan Belanjawan Tunai dengan memasukkan baki awal, penerimaan dan pembayaran.</p>

	<p>Tahap 4: Mengenal pasti Lebihan atau Kurangan dalam Belanjawan Tunai</p> <p>Tahap 5: Menilai Lebihan atau Kurangan dan Baki akhir dengan menyediakan Belanjawan Tunai secara manual.</p> <p>Tahap 6: Menghasilkan Belanjawan Tunai menggunakan aplikasi TMK..</p>
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Belanjawan Tunai

1	satu anggaran penerimaan dan pembayaran tunai perniagaan untuk suatu tempoh tertentu.
2	berguna untuk melihat keupayaan tunai perniagaan pada masa hadapan.
3	membantu peniaga merancang, mengurus dan mengawal tunai perniagaan.

Kepentingan Belanjawan Tunai

1	Membuat perbandingan penerimaan dan pembayaran tunai
2	Mengenal pasti kecairan tunai
3	Mengawal penerimaan dan pembayaran tunai
4	Mencari sumber tambahan untuk menampung kekurangan
5	Mengurus perbelanjaan mengikut keutamaan
6	Merupakan rujukan untuk permohonan pinjaman

Penerimaan

Definisi	anggaran penerimaan tunai atau cek	
Contoh	Modal dibawa masuk	Jualan tunai barang niaga
	Jualan tunai aset bukan semasa	Sewa diterima
	Pinjaman dari bank	Komisen diterima
	Kutipan dari pelanggan, Akaun belum terima	

Pembayaran

Definisi	anggaran pembayaran tunai atau cek	
Contoh	Belian tunai barang niaga	Kadar bayaran
	Belian aset bukan semasa	Gaji pekerja
	Ansuran dan faedah pinjaman	Sewa dibayar
	Bayaran kepada pembekal, Akaun belum bayar	

Lebih/(Kurangan) = Penerimaan - Pembayaran	
Lebih	bila penerimaan > pembayaran
Kurangan	bila penerimaan < pembayaran

Kurangan tunai perniagaan dapat diatasi melalui:	
1	Pinjaman dari bank atau institusi kewangan lain
2	Meningkatkan jualan
3	Mengurangkan belanja atau kos operasi

PENGIRAAN BAKI AKHIR:

Baki akhir = Baki awal + Penerimaan - Pembayaran
= Baki awal + Lebihan atau - Kurangan

Penerimaan	Prestasi Perniagaan
Sebenar < Anggaran	Tidak memuaskan
Sebenar > Anggaran	Memuaskan
Pembayaran	
Sebenar > Anggaran	Tidak memuaskan
Sebenar < Anggaran	Memuaskan

Langkah menyediakan Belanjawan Tunai	
1	mula dengan baki tunai (maklumat baki tunai biasanya ada di soalan)
2	rekod semua penerimaan dan pembayaran
3	jumlahkan semua penerimaan dan pembayaran
4	kira lebihan atau kurangan (jumlah penerimaan - jumlah pembayaran)
5	kira baki akhir (baki awal + lebihan atau - kurangan)

Format Belanjawan Tunai (dengan penerangan)

Nama Perniagaan

Belanjawan Tunai bagi tiga bulan berakhir

BUTIRAN	Bulan 1 RM	Bulan 2 RM	Bulan 3 RM
Baki b/b (melibatkan baki <u>tunai</u> dan <u>bank</u> sahaja)			
Penerimaan			
Jualan (daripada jualan tunai)			
Akaun Belum Terima (Penerimaan daripada jualan kredit)			
Komisen/Sewa Diterima			
Modal (Modal tambahan yang dibawa masuk)			
Nama aset (jualan aset bukan semasa)			
Faedah atas simpanan			
Dividen			
Pinjaman bank (mendapat pinjaman)			
Jumlah penerimaan			
Pembayaran			
Belian (daripada belian tunai)			
Akaun Belum Bayar (Pembayaran belian kredit)			
Belanja operasi (kecuali hutang ragu, hutang lapuk, susut nilai)			
Ansuran Pinjaman (atau bayaran faedah pinjaman)			
Nama aset bukan semasa (belian aset bukan semasa)			
Jumlah pembayaran			
Lebihan / (kurangan) (Jum penerimaan – Jum pembayaran)			
Baki h/b (baki b/b tambah lebihan, atau baki b/b tolak kurangan) dan (baki h/b perlu dibawa ke bulan berikutnya)			
<p>* Belanjawan tunai bermakna hanya urus niaga tunai dan cek sahaja direkodkan</p> <p>* Bagi perniagaan yang baru mulakan operasi, tiada baki awal tunai pada bulan pertama perlu direkodkan</p>			

Contoh Belanjawan Tunai

Encik Ismail ialah pemilik kedai buku Kaya Enterprise di bandar Kota Kinabalu. Pada 1 Januari 2021, baki tunai perniagaannya ialah RM4 600

Anggaran perbelanjaan bagi tiga bulan pertama tahun 2021 adalah seperti berikut :

	Januari RM	Februari RM	Mac RM
Belian	9 600	7 300	8200
Susutnilaiengkapan	220	220	220
Kadar bayaran	600	500	550

Maklumat tambahan :

- (i) Pada bulan Disember 2020 , jumlah jualan RM25 300 dan jumlah belian RM12 200
- (ii) Anggaran jualan
Januari : RM20 000
Februari dan Mac : Bertambah sebanyak 5% daripada bulan sebelumnya
- (iii) Komisen diterima dianggarkan sebanyak 2% daripada jualan bulan sebelumnya
- (iv) 70% daripada jumlah belian adalah secara kredit dengan tempoh kredit selama satu bulan
- (v) Terdapat tiga orang pekerja pada bulan Januari dengan gaji bulanan sebanyak RM1000 seorang. pada bulan Mac seorang pekerjanya menerima kenaikan gaji sebanyak 30%
- (vi) Sebuah mesin fotostat baru akan dibeli pada bulan Februari dengan harga RM8 500 dengan bayaran pendahuluan RM2 500. Bakinya akan dibayar secara ansurans selama tiga bulan bermula bulan Mac
- (vii) Kadar bayaran bulan semasa akan dibayar pada bulan berikutnya. Kadar bayaran pada bulan Disember 2020 ialah RM670

Anda dikehendaki menyediakan Belanjawan Tunai Kaya Enterprise bagi tiga bulan berakhir 31 Mac 2021 (tunjukkan lebihan atau kurangan)

Contoh Jawapan

Kaya Enterprise

Belanjawan Tunai bagi tiga bulan berakhir 31 Mac 2021

Butiran	Januari	Februari	Mac
	RM	RM	RM
Baki b/b	4600	10016	14406
Penerimaan			
Jualan	20000	19000	18050
Komisen diterima	506	400	380
Jumlah Penerimaan	20506	19400	18430
Pembayaran			
Belian	2880	2190	2460
Akaun Belum Bayar	8540	6720	5110
Gaji pekerja	3000	3000	3300
Mesin fotostat		2500	2000
Kadar bayaran	670	600	500
Jumlah Pembayaran	15090	15010	13370
Lebihan/(Kurangan)	5416	4390	5060
Baki h/b	10016	14406	19466

Nota Pengiraan			
Butiran	Oktober	November	Disember
Jualan		20000 x 0.95	19000 x 0.95
Komisen diterima	25300 x 0.02	20000 x 0.02	19000 x 0.02
Belian	9600 x 0.3	7300 x 0.3	8200 x 0.3
Akaun Belum Bayar	12200 x 0.7	9600 x 0.7	7300 x 0.7
Gaji pekerja	1000 x 3	1000 x 3	(1000x2)+(1000x1.3)
Mesin			(8500-2500) / 3

LAMPIRAN : SOALAN**Soalan 1 (TP2)**

Tick (✓) samada butiran berikut adalah pembayaran, penerimaan atau tidak berkaitan

Bil	Butir	Penerimaan	Pembayaran	Tidak berkaitan
1	Jualan tunai			
2	Akaun belum terima (Kutipan daripada pelanggan dari jualan kredit)			
3	Belian tunai			
4	Akaun belum bayar (pembayaran kepada pembekal atas belian kredit)			
5	Belian kredit daripada pembekal selama 30 hari			
6	Modal tambahan yang dibawa masuk secara tunai			
7	Pinjaman (bank meluluskan pinjaman tunai)			
8	Susut nilai aset bukan semasa			
9	Faedah atas pinjaman			
10	Dividen yang dikreditkan ke akaun bank perniagaan			
11	Peruntukan hutang ragu			
12	Ansuran pinjaman			
13	Pembelian Aset Bukan Semasa secara tunai atau cek			
14	Hutang lapuk terpulih			
15	Perabot yang dibawa masuk oleh pemilik			
16	Kadar bayaran yang dibayar			
17	Jualan aset bukan semasa terpakai atas pelupusan secara tunai			
18	Gaji dibayar kepada pekerja dengan cek			
19	Baki awal tunai perniagaan			
20	Sewa kedai yang masih belum diterima			

Soalan 2 (TP3 dan TP4)

(a) Maklumat yang berikut diperolehi daripada Belanjawan Tunai Perniagaan Puteri bagi 3 bulan berakhir 30 Jun 2020.

	RM
Baki awal tunai	6 400
Jumlah penerimaan tunai	55 890
Jumlah pembayaran tunai	32 100

Hitung lebihan atau kekurangan tunai.

(b) Berikut adalah maklumat yang diambil daripada Belanjawan Tunai bagi bulan Mac 2020.

	RM
Baki awal	1 200
Pembayaran	5 000
Penerimaan	16 700

Hitungkan baki akhir.

Soalan 3 (TP5 & TP6)

Tuan Sharif ialah pemilik perniagaan Sharif Bakery di bandar Kulai, Johor. Beliau merancang untuk menyediakan satu Belanjawan Tunai bagi suku ketiga tahun 2020. Anggaran baki akhir pada 30 Jun 2020 bagi tunai dan alatan kedai ialah RM6 000 dan RM12 000.

Maklumat perancangannya bagi suku ketiga tahun 2020 adalah seperti berikut:

- (i) Pemilik membawa masuk tunai sebanyak RM5 000 pada bulan Julai.
- (ii) Anggaran belian dan jualan:
 - Jualan pada bulan Jun ialah RM8 000. Anggaran jualan bagi bulan Julai dan Ogos ialah RM10 000 dan dijangka meningkat sebanyak 5% pada bulan September.
 - 60% daripada jualan adalah secara tunai dan bakinya diberi sebulan kredit.

- Belian pada bulan Jun berjumlah RM5 000. Anggaran belian pada bulan Julai ialah RM6 500 dan dijangka meningkat 10% setiap bulan.

Belian adalah secara kredit dengan tempoh kredit selama satu bulan.

- (iii) Sebuah mesin pengisar bernilai RM1 500 akan dibeli pada bulan Julai dengan membayar deposit sebanyak RM300. Bakinya akan dibayar secara ansuran selama enam bulan mulai bulan Ogos 2020.
- (iv) Kadar bayaran bagi setiap bulan ialah RM800 dan dijangka meningkat 5% pada bulan September.
- (v) Sewa kedai ialah RM700 setiap bulan.
- (vi) Susut nilai alatan kedai ialah 10% setahun atas kos.
- (vii) Terdapat dua orang pekerja dengan gaji bulanan RM1 000 seorang. Pada bulan Ogos seorang pekerja baru akan diambil dengan gaji RM900 dan pada bulan September, pekerja lama akan menerima kenaikan gaji sebanyak 20%.

Anda dikehendaki menyediakan Belanjawan Tunai bagi tiga bulan berakhir 30 September 2020. (tunjukkan lebihan atau kekurangan)

Jawapan

Soalan 1

Bil	Jawapan	Bil	Jawapan
1	Penerimaan	11	Tidak berkaitan
2	Penerimaan	12	Pembayaran
3	Pembayaran	13	Pembayaran
4	Pembayaran	14	Penerimaan
5	Tidak berkaitan	15	Tidak berkaitan
6	Penerimaan	16	Pembayaran
7	Penerimaan	17	Penerimaan
8	Tidak berkaitan	18	Pembayaran
9	Pembayaran	19	Tidak berkaitan
10	Penerimaan	20	Tidak berkaitan

Soalan 2

(a) Lebihan = Jumlah Penerimaan - Jumlah Pembayaran = RM 23 790

(b) Baki akhir = Baki awal + Jumlah Penerimaan - Jumlah Pembayaran
= RM 12 900

Soalan 3

Sharif Bakery

Belanjawan Tunai Bagi Tiga Bulan Berakhir 30 September 2020

Butiran	Julai	Ogos	September
	RM	RM	RM
Baki b/b / Baki awal	6000	11400	10300
Penerimaan:			
Modal	5000		
Jualan Tunai	6000	6000	6300
Akaun Belum Terima	3200	4000	4000
Jumlah Penerimaan	14200	10000	10300
Pembayaran:			
Akaun Belum Bayar	5000	6500	7150

Mesin pengisar	300	200	200
Kadar bayaran	800	800	840
Sewa kedai	700	700	700
Gaji pekerja	2000	2900	3300
Jumlah Pembayaran	8800	11100	12190
Lebihan / (Kurangan)	5400	(1100)	(1890)
Baki h/b / Baki akhir	11400	10300	8410

Nota pengiraan:

Butiran	Julai	Ogos	September
Jualan Tunai	10000×0.6	10000×0.6	$10000 \times 1.05 \times 0.6$
Akaun Belum Terima	8000×0.4	10000×0.4	10000×0.4
Akaun Belum Bayar			6500×1.1
Mesin pengisar		$(1500-300)/6$	$(1500-300)/6$
Kadar bayaran			800×1.05
Gaji pekerja	1000×2	$2000 + 900$	$(1000 \times 2 \times 1.2) + 900$

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 13 : PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 108 – 112
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	13.1 Perniagaan Perkongsian
Standard Pembelajaran	<p>13.1.1 Menyatakan tujuan penubuhan perniagaan perkongsian</p> <p>13.1.2 Membandingkan jenis pemilikan perniagaan daripada aspek perakaunan bagi perniagaan perkongsian dan milikan tunggal</p> <p>13.1.3 Menjelaskan :</p> <p>(i) kesan kelebihan perubahan entiti milikan tunggal kepada perniagaan perkongsian</p> <p>(ii) kandungan Seksyen 26 Akta Perkongsian 1961 yang berkaitan dengan aspek perakaunan</p> <p>13.1.4 Menerangkan tujuan memeterai Ikatan Perkongsian</p> <p>13.1.5 Menerangkan kandungan Ikatan Perkongsian berkaitan aspek perakaunan yang berikut :</p> <p>(i) Jumlah modal yang disumbangkan oleh pekongsi</p> <p>(ii) Faedah atas modal</p> <p>(iii) Faedah atas ambilan</p> <p>(iv) Faedah atas pinjaman pekongsi</p> <p>(v) Gaji/Elaun/Bonus pekongsi</p> <p>(vi) Kongsi untung atau Kongsi rugi</p> <p>13.1.6 Menjelaskan implikasi jika tiada Ikatan Perkongsian</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Pelajar dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menyatakan tujuan penubuhan perniagaan perkongsian 2. Membandingkan jenis pemilikan perniagaan daripada aspek perakaunan bagi perniagaan perkongsian dan milikan tunggal 3. Menjelaskan : <ol style="list-style-type: none"> (i) kesan kelebihan perubahan entiti milikan tunggal kepada perniagaan perkongsian (ii) kandungan Seksyen 26 Akta Perkongsian 1961 yang

	<p>berkaitan dengan aspek perakaunan</p> <p>4. Menerangkan tujuan memeterai Ikatan Perkongsian</p> <p>5. Menerangkan kandungan Ikatan Perkongsian berkaitan aspek perakaunan yang berikut :</p> <p>(i) Jumlah modal yang disumbangkan oleh pekongsi</p> <p>(ii) Faedah atas modal</p> <p>(iii) Faedah atas ambilan</p> <p>(iv) Faedah atas pinjaman pekongsi</p> <p>(v) Gaji/Elaun/Bonus pekongsi</p> <p>(vi) Kongsi untung atau Kongsi rugi</p> <p>6. Menjelaskan implikasi jika tiada Ikatan Perkongsian</p>
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 jam
Pentaksiran	<p>Tahap 1: Menerangkan tujuan perniagaan perkongsian ditubuhkan</p> <p>Tahap 2: Menjelaskan kepentingan memeterai Ikatan Perkongsian dan Kandungan Seksyen 26 Akta Perkongsian 1961 berkaitan aspek perakaunan</p>
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. Sumber Rujukan : https://www.youtube.com/watch?v=KqkhqasKQ30 https://www.youtube.com/watch?v=Dk89LfSyHIE 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

TUJUAN PENUBUHAN PERKONGSIAN

Memperoleh keuntungan daripada aktiviti perniagaan yang diusahakan

PERBANDINGAN JENIS PEMILIKAN PERNIAGAAN

PERKONGSIAN	ASPEK PERAKAUNAN	MILIKAN TUNGGAL
Dimiliki 2 hingga 20 orang pekongsi	Bilangan pemilik	Dimiliki oleh seorang pemilik
Modal disumbangkan oleh pekongsi	Modal	Modal disumbangkan oleh pemilik sendiri
Untung atau rugi diagihkan antara pekongsi mengikut perjanjian	Untung atau Rugi	Untung atau rugi dinikmati oleh pemilik sendiri
Boleh dibubarkan sekiranya pekongsi meninggal dunia/diisytiharkan muflis/atas persetujuan bersama	Hayat Perniagaan	Hayat tidak berterusan jika pemilik meninggal dunia atau tidak mahu meneruskan perniagaan
<ul style="list-style-type: none"> • Akaun Perdagangan dan Akaun Untung Rugi • Akaun Pengasingan Untung Rugi 	Penyediaan Penyata Kewangan	Akaun Perdagangan dan Untung Rugi
Akaun Modal Pekongsi dan Akaun Semasa	Komponen Ekuiti Pemilik	Modal, Untung Bersih dan Ambilan

KELEBIHAN PERUBAHAN ENTITI MILIKAN TUNGGAL KEPADA PERNIAGAAN PERKONGSIAN

- MODAL YANG BESAR
- PERKONGSIAN KEPAKARAN
- RISIKO PERNIAGAAN DITANGGUNG BERSAMA
- KELEBIHAN TERHADAP DAYA SAING

KANDUNGAN SEKSYEN 26 AKTA PERKONGSIAN 1961

SEKSYEN 26 AKTA PERKONGSIAN 1961

UNTUNG ATAU RUGI DIBAHAGI SECARA SAMA RATA
ANTARA PEKONGSI

FAEDAH 8% SETAHUN DIBAYAR ATAS PINJAMAN
PEKONGSI

FAEDAH TIDAK DIBAYAR ATAS MODAL PEKONGSI

PEKONGSI YANG MENGURUSKAN PERKONGSIAN TIDAK
DIBAYAR GAJI

SETIAP PEKONGSI BERHAK MENGURUSKAN PERNIAGAAN

BUKU AKAUN PERKONGSIAN DISIMPAN DI PREMIS
PERNIAGAAN

TUJUAN MEMETERAI IKATAN PERKONGSIAN

MENGELAKKAN SEBARANG PERSELISIHAN
FAHAM YANG MUNGKIN TIMBUL PADA
KEMUDIAN HARI

&

MEMASTIKAN SETIAP PEKONGSI
MEMAINKAN PERANAN SEPERTI YANG
TELAH DIPERSETUJUI BERSAMA

KANDUNGAN IKATAN PERKONGSIAN BERKAITAN ASPEK PERAKAUNAN

IMPLIKASI SEKIRANYA TIADA IKATAN PERKONGSIAN

SEBARANG PERSELISIHAN ANTARA PEKONGSI AKAN DISELESAIKAN MENURUT AKTA PERKONGSIAN 1961

Tahap Penguasaan 1 :

Terangkan tujuan perniagaan perkongsian ditubuhkan.

Tahap Penguasaan 2 :

Jelaskan kepentingan memeterai Ikatan Perkongsian.

(i) _____

(ii) _____

Menjelaskan Kandungan Seksyen 26 Akta Perkongsian 1961 berkaitan aspek perakaunan

(i) _____ (iv) _____

(ii) _____ (v) _____

(iii) _____ (vi) _____

Jawapan

Tahap Penguasaan 1 : Memperoleh keuntungan daripada aktiviti perniagaan yang diusahakan

Tahap Penguasaan 2 :

(i) Mengelakkan sebarang perselisihan faham yang mungkin timbul pada kemudian hari

(ii) Memastikan setiap pekongsi memainkan peranan seperti yang telah dipersetujui Bersama

Tahap Penguasaan 2 :

(i) Jumlah modal yang disumbangkan oleh pekongsi

(ii) Faedah atas modal

(iii) Faedah atas ambilan

(v) Gaji/Elaun/Bonus pekongsi

(vi) Kongsi Untung atau Rugi

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 13.0 PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 113-119
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	13.2 Akaun Pengasingan Untung Rugi
Standard Pembelajaran	<p>13.2.1 Menerangkan tujuan penyediaan Akaun Pengasingan Untung Rugi.</p> <p>13.2.2 Menerangkan format Akaun Pengasingan Untung Rugi.</p> <p>13.2.3 Mengira:</p> <p>(i) Faedah atas ambilan</p> <p>(ii) Faedah atas modal</p> <p>(iii) Gaji / Elaun / Bonus pekongsi</p> <p>(iv) Faedah atas pinjaman pekongsi</p> <p>(v) Kongsi Untung atau Kongsi Rugi berdasarkan pembahagian sama rata, nisbah baki modal awal atau nisbah tetap</p> <p>13.2.4 Menghasilkan Akaun Pengasingan Untung Rugi dalam bentuk 'T' dan format penyata.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <p>6. Menerangkan tujuan penyediaan Akaun Pengasingan Untung Rugi.</p> <p>7. Menerangkan format Akaun Pengasingan Untung Rugi.</p> <p>8. Mengira:</p> <p>(i) Faedah atas ambilan</p> <p>(ii) Faedah atas modal</p> <p>(iii) Gaji / Elaun / Bonus pekongsi</p> <p>(iv) Faedah atas pinjaman pekongsi</p> <p>(v) Kongsi Untung atau Kongsi Rugi berdasarkan pembahagian sama rata, nisbah baki modal awal atau nisbah tetap.</p> <p>9. Menghasilkan Akaun Pengasingan Untung Rugi dalam bentuk 'T' dan format penyata.</p>
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 jam

Pentaksiran	<p>Tahap 3:</p> <p>Melaksanakan pengiraan faedah atas modal, ambilan, pinjaman pekongsi, gaji/bonus/elaun dan kongsi untung atau kongsi rugi.</p> <p>Tahap 4:</p> <p>Menyediakan Akaun Pengasingan Untung Rugi dalam bentuk 'T' dan format nyata</p>
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. https://www.youtube.com/watch?v=29mCoDFGrBc 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Tujuan Penyediaan Akaun Pengasingan Untung Rugi

- Menentukan pembahagian untung atau rugi pekongsi-pekongsi.

Contoh Soalan:

Puan Aliza dan Puan Chee Min ialah pekongsi dalam Perkongsian Purnama yang menjalankan perniagaan di Kangar, Perlis. Baki-baki berikut diperolehi daripada rekod perakaunan pada 30 Jun 2020:

Perkongsian Purnama
Imbangan Duga pada 30 Jun 2020

	Debit (RM)	Kredit (RM)
Modal pada 1 Julai 2019:		
Aliza		36 000
Chee Min		24 000
Akaun semasa pada 1 Julai 2019 :		
Aliza		600
Chee Min	2 350	
Inventori pada 1 Julai 2019	14 240	
Bank	19 360	
Kenderaan	47 450	
Gaji Chee Min	4 800	
Insurans	2 764	
Belian dan jualan	13816	33 870
Akaun Belum Bayar		3 600
Ambilan:		
Aliza	1000	
Chee Min	300	
Sewa		550
Akaun belum terima	2540	
Pinjaman Aliza		10 000
Rugi Bersih	4464	

Maklumat tambahan:

- (i) Inventori pada 30 Jun 2020 bernilai RM9 580
- (ii) Faedah atas modal tetap dibayar 5% setahun
- (iii) Gaji Puan Chee Min ialah RM5 400 setahun
- (iv) Faedah atas ambilan 10% setahun dikenakan.
- (v) Faedah atas pinjaman 5% setahun.
- (vi) Untung atau rugi perniagaan dibahagi antara Puan Aliza dan Puan Chee Min secara sama rata.

Anda dikehendaki menyediakan Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 30 Jun 2020.

Langkah-langkah:

- 1) Kirakan Faedah atas Ambilan, Faedah atas Modal pekongsi, Faedah atas Pinjaman, Gaji belum bayar, Kongsi untung atau rugi.

a) Rumus bagi Faedah atas Ambilan :

$$\boxed{\text{Faedah atas Ambilan}} = \boxed{\text{Jumlah Ambilan}} \times \boxed{\text{Kadar faedah}} \times \boxed{\text{Tempoh}}$$

Penyelesaian:

$$\begin{aligned}\text{Faedah atas Ambilan Aliza} &= \text{RM}1000 \times 10\% \times 12/12 \\ &= \text{RM}100\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Faedah atas Ambilan Chee Min} &= \text{RM}300 \times 10\% \times 12/12 \\ &= \text{RM}30\end{aligned}$$

b) Rumus bagi Faedah atas Modal :

$$\boxed{\text{Faedah atas Modal}} = \boxed{\text{Jumlah Modal}} \times \boxed{\text{Kadar faedah}} \times \boxed{\text{Tempoh}}$$

Penyelesaian:

$$\begin{aligned}\text{Faedah atas Modal Aliza} &= \text{RM}32000 \times 5\% \times 12/12 \\ &= \text{RM}1800\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Faedah atas Modal Chee Min} &= \text{RM}24000 \times 5\% \times 12/12 \\ &= \text{RM}1200\end{aligned}$$

c) Rumus bagi Faedah atas Pinjaman :

$$\boxed{\text{Faedah atas Pinjaman}} = \boxed{\text{Jumlah Pinjaman}} \times \boxed{\text{Kadar faedah}} \times \boxed{\text{Tempoh}}$$

Penyelesaian:

$$\begin{aligned}\text{Faedah atas Pinjaman Aliza} &= \text{RM} 10000 \times 5\% \times 12/12 \\ &= \text{RM} 500\end{aligned}$$

d) Gaji pekongsi belum bayar:

Penyelesaian:

$$\text{Gaji tahunan Chee Min} = \text{RM} 5400$$

$$\begin{aligned}\text{Gaji belum bayar Chee Min} &= \text{RM} 5400 - \text{RM} 4800 \\ &= \text{RM} 600\end{aligned}$$

e) **Kongsi untung :**

Pekongsi	Kongsi Untung (Pembahagian Sama Rata)
Aliza	RM 12734 x 1/2 = RM 6367
Chee Min	RM 12734 x 1/2 = RM 6367

2) Sediakan Akaun Pengasingan Untung Rugi berdasarkan format berikut:

Bentuk “T”

Nama Perkongsian			
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir....			
	RM		RM
** Rugi bersih	x	Untung Bersih	x
Faedah atas Modal	x	Faedah atas Ambilan	x
Gaji/ Bonus/ Elaun	x		
Akaun Semasa Pekongsi A	x		
Akaun Semasa Pekongsi B	x		
	xx		xx

Bentuk Penyata :

Nama Perkongsian		
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir....		
	RM	RM
Untung Bersih/ Rugi Bersih		x
Tambah: Faedah atas Ambilan		x
		xx
Tolak:		
Faedah atas Modal	x	
Gaji/ Bonus/ Elaun	x	
		(x)
		xx
Akaun Semasa Pekongsi A	x	
Akaun Semasa Pekongsi B	x	
		(xx)
		0

JAWAPAN CONTOH SOALAN : (Bentuk T)

Perkongsian Purnama			
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 30 Jun 2020			
	RM		RM
Rugi bersih	4464	Faedah atas Ambilan	130
Faedah atas Modal	3000	Akaun Semasa Pekongsi Aliza	6367
Gaji pekongsi	5400	Akaun Semasa Pekongsi Chee Min	6367
	12864		12864

JAWAPAN CONTOH SOALAN : (Bentuk Penyata)

Perkongsian Purnama		
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 30 Jun 2020		
	RM	RM
Rugi Bersih		(4464)
Tambah: Faedah atas Ambilan		130
		(4334)
Tolak:		
Faedah atas Modal	3000	
Gaji Pekongsi	5400	
		(8400)
		(12734)
Tolak:		
Akaun Semasa Pekongsi Aliza	(6367)	
Akaun Semasa Pekongsi Chee Min	(6367)	
		12734
		0

Latihan : (Tahap 4)

Louisa dan Roy adalah pekongsi dalam Perkongsian LaRoy. Baki Akaun Modal mereka pada 1 April 2019 adalah seperti berikut:

	RM
Louisa	41 500
Roy	59 360

Ikatan perkongsian mereka menetapkan perkara-perkara berikut:

- i. Faedah atas modal ialah 5% setahun dibayar atas baki modal pada awal tahun sahaja.
- ii. Faedah atas ambilan ialah 5% setahun. Roy membuat ambilan barang niaga berjumlah RM 1 400 pada 1 Oktober 2019.
- iii. Gaji tahunan pekongsi adalah sebanyak RM 6 000 bagi Louisa dan RM 4 800 bagi Roy.
- iv. Untung dan Rugi dibahagikan antara Louisa dan Roy mengikut nisbah 1 : 2.
- v. Bonus Roy telah dibayar sebanyak RM500.
- vi. Untung bersih perniagaan bagi tahun berakhir 31 Mac 2020 ialah RM 25 200.

Anda dikehendaki menyediakan Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Mac 2020.

Jawapan latihan:

Perkongsian LaRoy

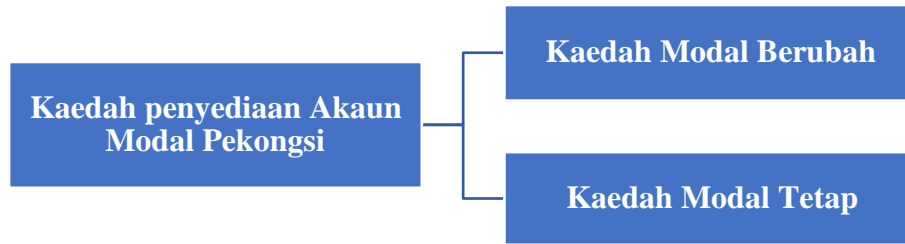
Penyata Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Mac 2020

	RM	RM
Untung bersih		25 200
Tambah: Faedah atas ambilan ($1400 \times 5\% \times 6/12$)		35
		25 235
Tolak: Faedah atas modal ($41500+59360$) x 5%	5 043	
Gaji pekongsi ($6000 + 4800$)	10800	
Bonus pekongsi	500	
		(16 343)
Tolak: Akaun Semasa:		8892
Louisa ($8892 \times 1/3$)	2964	
Roy ($8892 \times 2/3$)	5928	
		(8892)
		0

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 13.0 PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 122 – 126
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	13.3 Ekuiti Pemilik dan Penyata Kewangan Perkongsian
Standard Pembelajaran	13.3.1 Menyediakan: (i) Akaun Modal menggunakan Kaedah Modal Berubah (ii) Akaun Modal dan Akaun Semasa menggunakan Kaedah Modal Tetap 13.3.2 Merekod faedah atas pinjaman pekongsi dalam Akaun Semasa.
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 1. Menyediakan Akaun Modal menggunakan Kaedah Modal Berubah , Akaun Modal dan Akaun Semasa menggunakan Kaedah Modal Tetap 2. Merekod faedah atas pinjaman pekongsi dalam Akaun Semasa.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 Jam
Pentaksiran	Tahap 5 : Menggunakan Kaedah Modal Berubah dan Kaedah Tetap untuk menunjukkan tuntutan perkongsian terhadap pekongsi dan tuntutan pekongsi terhadap perkongsian.
Panduan Kerja buat	1. Pelajar boleh merujuk buku teks (m/s 122 – 126) dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami nota dan format tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. https://www.youtube.com/watch?v=Dk89LfSyHIE

	<ol style="list-style-type: none">4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--	---

LAMPIRAN : NOTA

Penyediaan Akaun Modal menggunakan:

(a) Kaedah Modal Berubah

Akaun Modal Pekongsi					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Ambilan	x	Jan 1	Bank	x
	Faedah atas Ambilan	x	Dis 31	Aset	x
	Baki h/b	x		Faedah atas Modal	x
				Gaji/Bonus/Elauns	x
				*Pengasingan Untung Rugi	x
				Faedah atas Pinjaman	x
		xx			xx
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	x

*Jika butiran pengasingan untung rugi di sebelah debit Akaun Modal, maka ia menunjukkan Kongsi Rugi.

(b) Kaedah Modal Tetap

Akaun Modal Pekongsi					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Baki h/b	x	Jan 1	Bank	x
		x	Dis 31	Aset	x
		xx			xx
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	x

Akaun Semasa Pekongsi					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Ambilan	x	Jan 1	Baki b/b	x
	Faedah atas Ambilan	x	Dis 31	Faedah atas Modal	x
	Baki h/b	x		Gaji/Bonus/Elauns	x
				*Pengasingan Untung	x
				Rugi	x
				Faedah atas Pinjaman	x
		xx			xx
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	x

*Jika butiran pengasingan untung rugi di sebelah debit Akaun Semasa, maka ia menunjukkan Kongsi Rugi.

Contoh soalan:

Pada 1 Januari 2020, Yong dan Wong menubuhkan sebuah perniagaan Perkongsian YW. Yong dan Wong masing-masing membawa masuk modal berjumlah RM50000 dan RM40000.

Maklumat tambahan

- i. Pada 1 Julai 2020, Wong membawa masuk RM10000 sebagai modal tambahan.
- ii. Pada 1 Mac 2020, Yong telah membuat ambilan RM2000 untuk kegunaan peribadi.
- iii. Yong telah memberi pinjaman sebanyak RM10000 kepada perkongsiannya. Kadar faedah atas pinjaman ialah 5% setahun. Perkongsian telah membayar Yong faedah atas pinjaman sebanyak RM300 pada akhir tempoh perakaunan.
- iv. Untung bersih bagi tahun berakhir 31 Disember 2020 ialah RM16000.
- v. Yong dan Wong bersetuju bahawa keuntungan dibahagi secara sama rata antara mereka.

Sediakan Akaun Modal setiap pekongsi dengan menggunakan:

- (a) Kaedah Modal Berubah
- (b) Kaedah Modal Tetap

Penyelesaian:

(a) Kaedah Modal Berubah

Akaun Modal Yong					
2020		RM	2020		RM
Mac 1	Ambilan	2000	Jan 1	Bank	50000
Dis 31	Baki h/b	68200	Dis 31	Pengasingan Untung Rugi	8000
				Gaji	12000
				Faedah atas pinjaman	200
		70200			70200
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	68200

Akaun Modal Wong					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Baki h/b	58000	Jan 1	Bank	40000
			Jul 1	Bank	10000
				Pengasingan Untung Rugi	8000
		58000			58000
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	58000

Akaun Modal boleh disediakan secara **beruangan**.

Akaun Modal (Beruangan)							
2020		Yong	Wong	2020		Yong	Wong
Mac 1	Ambilan	2000		Jan 1	Bank	50000	40000
Dis 31	Baki h/b	68200	58000	Jul 1	Bank		10000
					Pengasingan Untung Rugi	8000	8000
					Gaji	12000	
					Faedah atas pinjaman	200	
		70200	58000			70000	58000
				2021			
				Jan 1	Baki b/b	68200	58000

(c) Kaedah Modal Tetap

Akaun Modal Yong					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Baki h/b	50000	Jan 1	Bank	50000
		50000			50000
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	50000

Akaun Modal Wong					
2020		RM	2020		RM
Dis 31	Baki h/b	50000	Jan 1	Bank	40000
			Jul 1	Bank	10000
		50000			50000
			20x4		
			Jan 1	Baki b/b	50000

Akaun Modal (Beruangan)							
2020		Yong	Wong	2020		Yong	Wong
Dis 31	Baki h/b	50000	50000	Jan 1	Bank	50000	40000
				Jul 1	Bank		10000
		50000	50000			50000	50000
				2021			
				Jan 1	Baki b/b	50000	50000

Akaun Semasa Yong					
2020		RM	2020		RM
Mac 1	Ambilan	2000	Dis 31	Gaji	12000
Dis 31	Baki h/b	18200		Pengasingan Untung Rugi	8000
				Faedah atas pinjaman	200
		20200			20200
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	18200

Akaun Semasa Wong					
2020		RM	2021		RM
Dis 31	Baki h/b	8000	Dis 31	Pengasingan Untung Rugi	8000
		8000			8000
			2021		
			Jan 1	Baki b/b	8000

Akaun Semasa (Beruangan)							
2020		Yong	Wong	2020		Yong	Wong
Mac 1	Ambilan	2000		Dis 31	Gaji	12000	
Dis 31	Baki h/b	18200	8000		Pengasingan Untung Rugi	8000	8000
					Faedah atas pinjaman	200	
		20200	8000			20200	8000
				2021			
				Jan 1	Baki b/b	18200	8000

LAMPIRAN : LATIHAN (Tahap 6)

Maklumat berikut diperolehi daripada buku Perkongsian FA pada 30 Jun 2020.

Perkongsian FA Imbangan Duga pada 30 Jun 2020

	Debit	Kredit
	(RM)	(RM)
Modal (1 Julai 2019):		
Fatini		60 000
Farzana		60 000
Premis (kos)	70 000	
Kenderaan (kos)	50 000	
Akaun Semasa (1 Julai 2019):		
Fatini	1 600	
Farzana		4 500
Ambilan:		
Fatini	10 000	
Farzana	6 000	
Bank		2 500
Tunai	2 100	
Gaji Fatini	8 000	
Akaun Belum Terima	18 800	
Akaun Belum Bayar		16 320
Inventori 30 Jun 2020	16 400	
Pinjaman daripada Farzana		15 000
Untung bersih		23 080

Maklumat tambahan:

Ikatan perjanjian telah menetapkan perkara berikut:

- i) Faedah atas modal 6 % setahun.
- ii) Faedah atas ambilan 8 % setahun.
- iii) Gaji bulanan Fatini adalah RM 800

- iv) Faedah atas pinjaman pekongsi 10% setahun.
- v) Untung dan rugi dibahagikan sama rata antara Fatini dan Farzana

Anda dikehendaki menyediakan:

- (a) Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 30 Jun 2020
- (b) Akaun Modal Pekongsi. (bentuk beruangan) (Guna Kaedah Modal Tetap)
- (c) Akaun Semasa pekongsi. (bentuk beruangan)

Jawapan:

(a) Penyata Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 30 Jun 2020

	RM	RM
Untung bersih		23080
Tambah: Faedah atas ambilan		1280
		24360
Tolak: Faedah atas modal	7200	
Gaji Fatini	9600	
		(16800)
Akaun Semasa:		7560
Fatini (7560 x 1/2)	3780	
Farzana (7560 x 1/2)	3780	
		(7560)
		0

(b)(b)

Akaun Modal (Beruangan)							
2020		Fatini	Farzana	2019		Fatini	Farzana
Jun 30	Baki h/b	60000	60000	Jul 1	Baki b/b	60000	60000
		60000	60000			60000	60000
				2020			
				Jul 1	Baki b/b	60000	60000

Akaun Semasa

Tarikh	Butir	Fatini	Farzana	Tarikh	Butir	Fatini	Farzana
2019 Jul 1	Baki b/b	1 600	-	2019 Jul 1	Baki b/b	-	4 500
2020 Jun 30	Faedah atas Ambilan	10 000	6 000	2020 Jun 30	Faedah atas modal	3 600	3 600
	Ambilan	800	480		Gaji pekongsi	1 600	-
	Baki h/b		6 900		Faedah atas pinjaman		1 500
					Pengasingan untung rugi	3 780	3 780
					Baki h/b	3 420	
		12 400	13 380			12 400	13 380
Jul 1	Baki b/b	3 420		Jul 1	Baki b/b		6 900

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 13.0 : PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 126 - 132
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (CONTOH)
Standard Kandungan	13.3 Ekuiti Pemilik dan Penyata Kewangan Perkongsian
Standard Pembelajaran	13.3.3 Menghasilkan Penyata Kewangan Perkongsian berdasarkan maklumat yang berkaitan dalam bentuk 'T' dan format penyata. 13.3.4 Merumuskan perbezaan Ekuiti Pemilik antara perniagaan perkongsian dan milikan tunggal.
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : i. Menghasilkan Penyata Kewangan Perkongsian berdasarkan maklumat yang berkaitan dalam bentuk 'T' dan format penyata. ii. Membezakan Ekuiti Pemilik antara perniagaan perkongsian dan milikan tunggal
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 Jam 30 Minit
Pentaksiran	Tahap 6: Menghasilkan Penyata Kewangan Perkongsian dalam bentuk 'T' dan format penyata.
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar baca nota dan fahami contoh yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami contoh tersebut. 3. Murid juga boleh melayari pautan yang diberi untuk rujukan lebih lanjut. https://www.youtube.com/watch?v=KqkhqasKQ30 https://www.youtube.com/watch?v=gUxmhHUEl34 https://www.youtube.com/watch?v=rVX3zOKvw5M 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.

	<p>5. Setelah memahami contoh tersebut, murid-murid hendaklah menjawab soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)</p> <p>6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.</p>
--	---

LAMPIRAN : NOTA

Berikut ialah carta aliran penyediaan Penyata Kewangan perniagaan perkongsian

Perbezaan Ekuiti Pemilik antara perniagaan Perkongsian dan Perniagaan Milikan Tunggal

Nama Perkongsian			
Penyata Kedudukan Kewangan pada...			
		RM	RM
	Ekuiti Pemilik		
	Akaun Modal Pekongsi A	X	
	Akaun Modal Pekongsi B	X	
			XX
	Akaun Semasa Pekongsi A	X	
	Akaun Semasa Pekongsi B	X	
			XX

Nama Milikan Tunggal			
Penyata Kedudukan Kewangan pada...			
		RM	RM
	Ekuiti Pemilik		
	Modal awal		X
	Tambah: Untung bersih		X
			XX
	Tolak : Ambilan		(X)
	Modal akhir		XX

CONTOH SOALAN

Anjeli, Lenny dan Raishan adalah pekongsi dalam Perkongsian ALR yang berkongsi untung atau rugi mengikut nisbah modal. Perjanjian perkongsian mereka menetapkan perkara yang berikut:

- i. Faedah atas modal 10% setahun
- ii. Faedah atas ambilan 5% setahun
- iii. Faedah atas pinjaman pekongsi 8% setahun
- iv. Gaji tahunan Anjeli dan Lenny ialah RM6 000 dan RM5 000

Yang berikut adalah Imbangan Duga Perkongsian ALR pada 31 Disember 2020.

	Debit (RM)	Kredit (RM)
Premis (kos)	70 000	
Alatan pejabat (kos)	24 450	
Akaun Belum Bayar		5 400
Bank		5 730
Modal pada 1 Januari 2020:		
Anjeli		40 000
Lenny		30 000
Raishan		10 000
Akaun Semasa pada 1 Januari 2020:		
Anjeli		1 400
Lenny		1 100
Raishan	800	
Perabot (kos)	12 100	
Pinjaman Lenny		10 000
Ambilan :		
Anjeli	1 500	
Lenny	2 000	
Raishan	1 000	
Diskaun diberi	300	
Pulangan belian		450
Susut nilai terkumpul premis		3 500
Gaji Anjeli	2 000	
Belian dan Jualan	36 400	62 170
Inventori pada 1 Januari 2020	10 600	
Faedah atas pinjaman	300	
Sewa		6 900
Insurans	5 250	
Kadar bayaran	1 800	

Maklumat Tambahan

- i. Inventori pada 31 Disember 2020 bernilai RM29 100 pada harga kos dan RM32 400 pada harga pasaran.
- ii. Insurans RM480 masih belum tamat tempoh.
- iii. Pada 1 Julai 2020, Raishan membuat ambilan inventori bernilai RM1 000 untuk kegunaan keluarga. Perkara ini terlupa direkodkan dalam mana-mana buku.
- iv. Sebahagian daripada premis disewakan kepada peniaga lain dengan kadar RM800 sebulan.
- v. Premis disusutnilaikan 10% setahun mengikut kaedah baki berkurangan.

Anda dikehendaki menyediakan:

- (a) Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020
- (b) Akaun Pengasingan Untung Rugi Perkongsian ALR bagi tahun berakhir 31 Disember 2020;
- (c) Akaun Semasa bagi setiap pekongsi (beruangan);
- (d) Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020.

Jawapan: (a)

Perkongsian ALR			
Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020			
	RM	RM	RM
Jualan			62 170
Tolak : Kos Jualan			
Inventori awal		10 600	
Belian (36 400 – 1 000)	35400		
Tolak : Pulangan belian	450		
Belian bersih		34950	
Kos barang untuk dijual		45550	
Tolak : Inventori akhir		29100	
Kos jualan			16450
Untung kasar			45720
Tambah : Hasil			
Sewa diterima (RM800 X 12bln)			9600
			55320

Tolak : Belanja			
Diskaun diberi		300	
Kadar bayaran		1 800	
Insurans (RM5 250-RM480)		4 770	
Susut nilai premis [10% X(RM70 000 – RM3 500)]		6 650	
Faedah atas pinjaman (8% X RM10 000)		800	
			14320
Untung bersih			41000

(b)

Perkongsian ALR		
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020		
	RM	RM
Untung bersih		41 000
Tambah : Faedah atas ambilan		275
		41 275
Tolak : Faedah atas modal	8000	
	11000	19 000
		22 275
Tolak :		
Akaun semasa Anjeli (4/8 X RM22 275)	11 138	
Akaun semasa Lenny (3/8 X RM22 275)	8 353	
Akaun semasa Raishan (1/8 X RM22 275)	2 784	22 275
		22 275

(c)

Akaun Semasa (Beruangan)									
2020		Anjeli	Lenny	Raishan	2020		Anjeli	Lenny	Raishan
Jan 1	Baki b/b			800	Jan 1	Baki b/b	1400	1100	
Dis 31	Ambilan	1500	2000	1000	Dis 31	Faedah atas modal	4000	3000	1000
	Faedah atas ambilan	75	100	100		Gaji	4000	5000	
	Baki h/b	18963	15853	884		Pengasingan Untung Rugi	11138	8353	2784
						Faedah atas pinjaman		500	
		20538	17953	2784			20538	17953	2784
					2021				
					Jan 1	Baki b/b	18963	15853	884

(d)

Perkongsian ALR				
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020				
	Kos	Susut Nilai Terkumpul	Nilai Buku	Jumlah
Aset Bukan Semasa				
Premis	70000	10150	59850	
Alatan pejabat	24450		24450	
Perabot	12100		12100	
				96400
Aset Semasa				
Inventori akhir			29 100	
Akaun Belum Terima			8 150	
Insurans Prabayar			480	
Sewa Belum Bayar (RM9 600 – RM6 900)			2700	

			40430	
<i>Tolak</i> : Liabiliti Semasa				
Akaun Belum Bayar		5 400		
Bank		5 730		
			11130	
Modal Kerja				29300
				125700
Ekuiti Pemilik				
Akaun Modal :				
Anjeli			40 000	
Lenny			30 000	
Raisha			10 000	
				80000
Akaun Semasa :				
Anjeli			18 963	
Lenny			15 853	
Raishan			884	
				35700
Liabiliti Bukan Semasa				
Pinjaman				10000
				125700

LAMPIRAN : LATIHAN (Tahap 6)

Prita dan Dilla adalah pekongsi perniagaan Perkongsian PDL yang menjalankan operasi perniagaan di Baling, Kedah. Mereka bersetuju untuk membahagikan untung atau rugi secara sama rata. Imbangan Duga Perkongsian PDL pada 31 Disember 2020 adalah seperti yang berikut.

Perkongsian PDL		
Imbangan Duga pada 31 Disember 2020		
	Debit (RM)	Kredit (RM)
Modal pada 1 Januari 2020:		
Prita		40 000
Dilla		40 000
Akaun Semasa pada 1 Januari 2020		
Prita		3 450
Dilla		2 850
Akaun belum terima dan Akaun belum bayar	22 848	28 360
Sewa diterima		2 400
Inventori pada 1 Januari 2020	12 600	
Komisen diterima		6 600
Gaji Prita	3 000	
Pulangan		480
Premis	70 000	
Susut nilai terkumpul premis		10 500
Belian dan Jualan	89 600	120 628
Belanja am	700	
Bank	29 100	
Gaji pekerja	17 900	
Perabot	9 520	
	255 268	255 268

Maklumat Tambahan

- i. Inventori pada 31 Disember 2020 bernilai RM25 260
- ii. Komisen belum diterima berjumlah RM600
- iii. Premis disusut nilai sebanyak 10% setahun atas kos
- iv. Faedah atas modal 7% setahun.
- v. Prita sebagai pengurus dibayar gaji RM8 000 setahun

Anda dikehendaki menyediakan:

- (a) Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020
- (b) Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020
- (c) Akaun Semasa pekongsi (bentuk beruangan)
- (d) Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020

SKEMA JAWAPAN

(a)

Perkongsi PDL			
Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020			
	RM	RM	RM
Jualan			120 628
<i>Tolak:</i> Kos Jualan			
Inventori awal		12 600	
Belian	89 600		
<i>Tolak:</i> Pulangan belian	(480)		
Kos belian		89 120	
Kos barang untuk dijual		10 1720	
<i>Tolak:</i> Inventori akhir		(25 260)	
Kos jualan			76 460
Untung kasar			44 168
<i>Tambah:</i> Hasil			
Komisen diterima		7 200	
Sewa diterima		2 400	
			9600
			53 768

<i>Tolak:</i> Belanja			
Gaji pekerja		17 900	
Susut nilai premis		7 000	
Belanja am		700	
			25 600
Untung Bersih			28168

(b)

Pekongsian PDL		
Akaun Pengasingan Untung Rugi bagi tahun berakhir 31 Disember 2020		
	RM	RM
Untung bersih		28 168
<i>Tolak:</i> Faedah atas modal	5 600	
Gaji	8 000	
		(13 600)
		14 568
<i>Tolak:</i> Akaun Semasa Prita	7 284	
Akaun Semasa Dilla	7 284	
		14 568

(c)

Akaun Semasa							
Tarikh	Butir	Prita	Dilla	Tarikh	Butir	Prita	Dilla
2020		RM	RM	2020		RM	RM
Dis 31	Baki h/b	18 534	12 934	Jan 1	Baki b/b	3 450	2 850
				Dis 31	Faedah atas modal	2 800	2 800
					Gaji	5 000	
					Pengasingan Untung Rugi	7 284	7 284
		18 534	12 934			18 534	12 934
				2021			
				Jan 1	Baki b/b	18 534	12 934

(d)

Perkongsian PDL				
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020				
	Kos	Susut Nilai Terkumpul	Nilai Buku	Jumlah
ASET BUKAN SEMASA				
Premis	70 000	(17 500)	52 500	
Perabot	9 520		9520	
				62 020
ASET SEMASA				
Inventori akhir		25 260		
Akaun belum terima		22 848		
Bank		29 100		
Komisen belum terima		600		
			77 808	
<i>Tolak</i> : Liabiliti Semasa				
Akaun belum bayar			(28 360)	
Modal kerja				49 448
				111 468
Ekuti Pemilik				
Akaun Modal:				
Prita			40 000	
Dilla			40 000	
				80 000
Akaun Semasa:				
Prita			18 534	
Dilla			12 934	
				31 468
				111 468

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 13.0 : PERAKAUNAN UNTUK PERKONGSIAN
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 133-146
Topik/Tema	Rujuk Lampiran 1 (Nota)
Standard	13.4 Pembubaran Perkongsian
Kandungan	
Standard	13.4.1 Menerangkan sebab pembubaran perkongsian
Pembelajaran	13.4.2 Menerangkan tatacara pembubaran perkongsian 13.4.3 Merekod pembubaran perkongsian dalam Jurnal Am 13.4.4 Menyediakan Akaun Realisasi, Akaun Bank, Akaun Modal pekongsi dan akaun-akaun yang berkaitan 13.4.5 Membincang penyelesaian apabila Akaun Modal pekongsi berbaki debit di akhir proses pembubaran
Objektif	Murid dapat:
Pembelajaran	1. Menerangkan sebab pembubaran perkongsian 2. Menerangkan tatacara pembubaran perkongsian 3. Merekod pembubaran perkongsian dalam Jurnal Am 4. Menyediakan Akaun Realisasi, Akaun Bank, Akaun Modal pekongsi dan akaun-akaun yang berkaitan 5. Membincang penyelesaian apabila Akaun Modal pekongsi berbaki debit di akhir proses pembubaran
Tempoh	Minggu ke-14
Pelaksanaan	
Aktiviti	
Pentaksiran	Tahap 4: Merekodkan pembubaran perkongsian dalam Jurnal Am Tahap 5: Mentaksir untung atau rugi realisasi Tahap 6: Menyediakan Akaun Realisasi, Akaun Bank, Akaun Modal Pekongsi dan akaun- akaun berkaitan serta merumuskan penyelesaian bagi akaun modal pekongsi berbaki debit di akhir proses pembubaran
Panduan Kerja	1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1)
Buat	2. Para pelajar perlu memahami tajuk tersebut.

3. Para pelajar juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet/ laman sesawang untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman pelajar. Sumber rujukan :

<https://www.youtube.com/watch?v=aXr6StifnI8>

<https://www.youtube.com/watch?v=06IWnwUy8kI>

4. Sekiranya pelajar menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, mereka digalakkan untuk mendapat bimbingan daripada guru.

5. Setelah memahami tajuk tersebut, pelajar- pelajar hendaklah menjawab kesemua soalan latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru.

(Rujuk Lampiran 2)

6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Sebab Pembubaran Perkongsian

Berlaku kematian, muflis, atau tidak siuman kepada salah seorang pekongsi

Tempoh perjanjian perkongsian telah tamat

Tujuan penubuhan perkongsian telah tercapai

Arahan mahkamah untuk membubarkan perkongsian

Perkongsian ditukarkan ke syarikat berhad

Pekongsi bersetuju dan sepakat untuk membubarkan perkongsian

Langkah-langkah Pembubaran Perkongsian

• menutup semua akaun aset (aset perlu dijual atau diambil alih oleh pekongsi)

• menjelaskan semua liabiliti perniagaan

• perkongsian membayar kepada pekongsi atau pekongsi membayar kepada perkongsian mengikut baki di Akaun Modal dan Akaun semasa

• Membatalkan nama perniagaan di Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)

Fungsi Akaun Realisasi

merekod semua aset yang dijual atau diambil alih

menghitung keuntungan atau kerugian atas pembubaran

membahagikan keuntungan atau kerugian atas pembubaran

Format Akaun Realisasi

Akaun Realisasi

2020	Butir	RM	2020	Butir	RM
Mac 31	Aset Bukan Semasa	X	Mac 31	Bank (Jualan Aset)	X
	Akaun Belum Terima	X		Bank (Akaun Belum Terima)	X
	Inventori	X		Akaun Belum Bayar	X
	Bank (Liabiliti Tambahan)	X		(Diskaun Diterima)	
	Bank (Belanja Realisasi)	X		Modal P	X
	Modal P	X			
	Modal Q	X			
		XX			XX

*Jika rugi realisasi, Modal P dan Modal Q dicatat di sebelah kredit Akaun Realisasi.

CONTOH SOALAN

Moses dan Charles adalah rakan kongsi sebuah firma perkongsian. Mereka berkongsi untung atau rugi secara sama rata. Aset dan liabiliti mereka pada 30 Mac 2020 adalah seperti berikut.

	RM
Alatan kedai	27920
Inventori	35868
Akaun Belum Terima	3360
Bank	3852
Modal Moses	24000
Modal Charles	36000
Akaun Belum Bayar	11000

Pada 1 April 2020, Moses dan Charles bersetuju membubarkan perniagaan perkongsian mereka. Perkara- perkara yang berikut telah dipersetujui.

- i. Alatan dan inventori dijual dengan harga RM 62 400
- ii. Pelanggan menjelaskan hutang sebanyak RM 3 240
- iii. Belanja realisasi ialah RM 102
- iv. Akaun Belum Bayar dibayar sepenuhnya.

Berdasarkan maklumat berikut, sediakan :

a) Catatan Jurnal Am untuk merekod pembubaran perniagaan	TP4
b) Akaun Realisasi	TP5 & 6
c) Akaun Modal (Beruangan)	TP6
d) Akaun Bank	TP6

JAWAPAN CONTOH SOALAN

TIPS: Untuk menjawab soalan a), sila rujuk nota "langkah- langkah pembubaran perkongsian pada muka surat 2.

a) Tahap Penguasaan 4 :

a) Jurnal Am

Tarikh	Butir	Fol	Debit	Kredit
2020 Mac 31	Realisasi Alatan Kedai Inventori Akaun Belum Terima (menutup Akaun aset dan memindahkan ke Akaun Realisasi)		RM 67148	RM 27920 35868 3360
Mac 31	Bank Realisasi (merekod penerimaan daripada penjualan aset)		62400	62400
Mac 31	Bank Realisasi (merekod penerimaan daripada Akaun Belum Terima)		3240	3240
Mac 31	Realisasi Bank (merekod belanja realisasi)		102	102
Mac 31	Akaun Belum Bayar Bank (merekod pembayaran akaun belum bayar)		11000	11000
Mac 31	Modal Moses Modal Charles Realisasi (merekod untung atau rugi realisasi)		805 805	1610
Mac 31	Bank Modal Moses Modal Charles (merekod pembayaran balik kurangan modal)		46390	23195 23195

b) Tahap Penguasaan 5 & 6 :

Akaun Realisasi					
2020	Butir	RM	2020	Butir	RM
Mac 31	Alatan Kedai	27 920	Mac 31	Bank	62 400
	Inventori	35 868		Bank	3 240
	Akaun Belum Terima	3 360		Modal Moses	805
	Bank	102		Modal Charles	805
		<u>67 250</u>			<u>67 250</u>

*Modal Moses dan Charles di sebelah kredit Akaun Realisasi kerana berlaku rugi realisasi.

c) Tahap Penguasaan 6 :

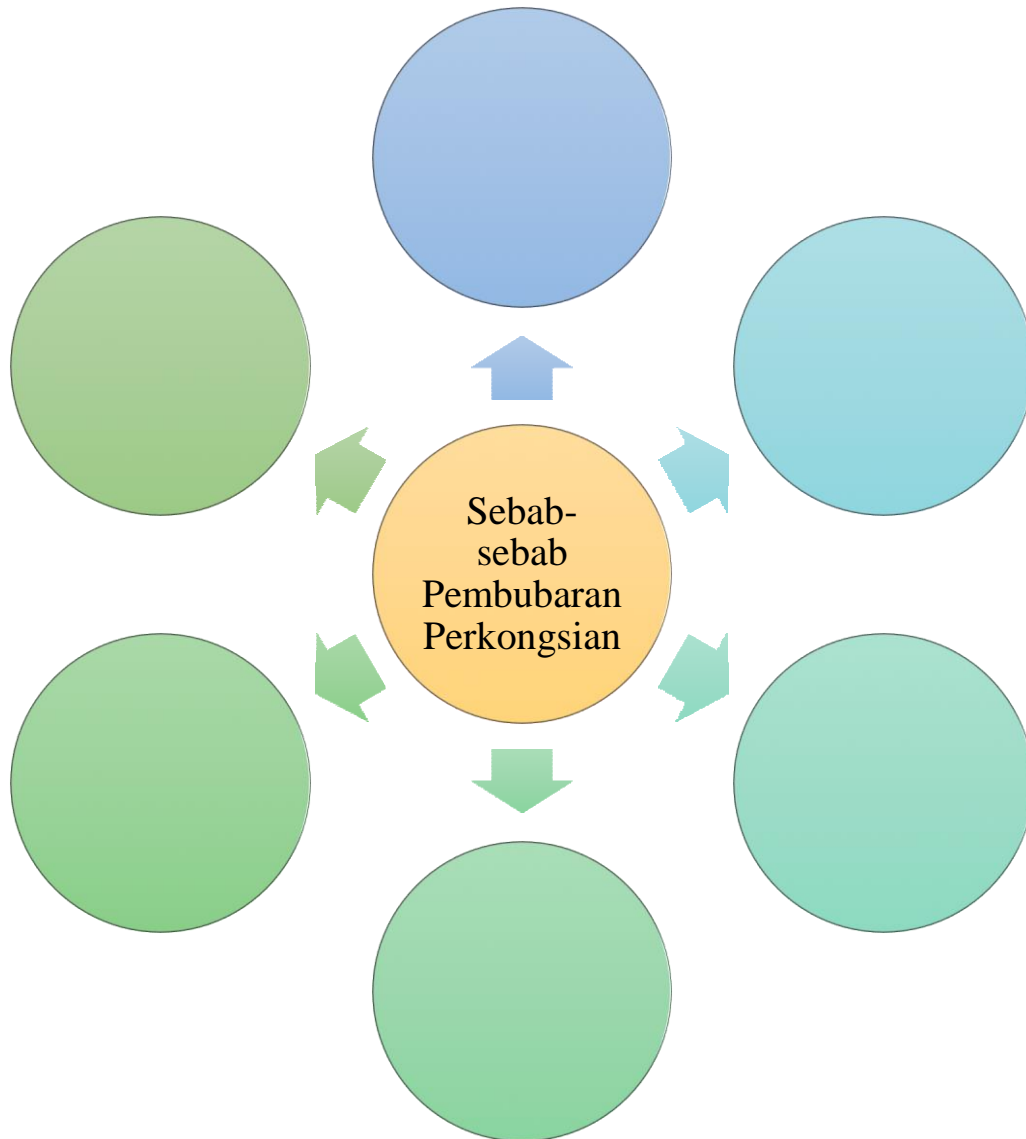
2020	Butir	Moses (RM)	Charles (RM)	2020	Butir	Moses (RM)	Charles (RM)
Mac 31	Realisasi	805	805	Mac 31	Baki b/b	24 000	36 000
	Bank	23 195	35 195				
		<u>24 000</u>	<u>36 000</u>			<u>24 000</u>	<u>36 000</u>

d) Tahap Penguasaan 6 :

Akaun Bank					
2020		RM	2020		RM
Mac 31	Baki b/b	3 852	Mac 31	Akaun Belum Bayar	11 000
	Realisasi	62 400		Realisasi	102
	Realisasi	3 240		Modal Moses	23 195
				Modal Charles	35 195
		<u>69 492</u>			<u>69 492</u>

Tahap Penguasaan 2:

1. Lengkapi rajah di bawah ini bagi menerangkan sebab- sebab pembubaran perkongsian.

Tahap Penguasaan 4, 5 dan 6:

2. Tasnim, Maisarah dan Tham merupakan pekongsi bagi Perkongsian TMT. Mereka membahagikan untung atau rugi mengikut nisbah 2:1:1. Pada 31 Mac 2020, mereka bersetuju untuk membubarkan perkongsian mereka. Penyata Kedudukan Kewangan perniagaan pada 31 Mac 2020 adalah seperti berikut.

Perkongsian TMT			
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Mac 2020			
	RM		RM
ASET		EKUITI PEMILIK	
Kenderaan	75 000	Modal Tasnim	40 000
Perabot	5 000	Modal Maisarah	20 000
Alatan Pejabat	5 000	Modal Tham	20 000
Inventori	7 330	Akaun Semasa Tasnim	2 750 (Kt)
Akaun Belum Terima	4 560	Akaun Semasa Maisarah	1 220 (Kt)
Bank	2 410	Akaun Semasa Tham	950 (Dt)
		LIABILITI	
		Akaun Belum Bayar	6 280
		Pinjaman	10 000
	<u>99 300</u>		<u>99 300</u>

Perkara berikut telah dipersetujui ketika pembubaran:

- i. Semua wang tunai dimasukkan ke dalam bank.
- ii. Aset- aset dijual pada nilai berikut:

Kenderaan	RM41 000
Inventori	RM5 500
Perabot	RM5 200
- iii. Tasnim telah mengambil alih alatan pejabat dengan harga RM4 400.
- iv. Tham telah mengambil alih salah sebuah kenderaan dengan harga RM30 000.
- v. Baki hutang yang tidak dapat dikutip iaitu sebanyak RM260 dianggap sebagai hutang lapuk.
- vi. Baki Akaun Belum Bayar dijelaskan dengan nilai RM5 998.
- vii. Kos pembubaran berjumlah RM400.
- viii. Baki Akaun Semasa dipindahkan ke Akaun Modal.
- ix. Pekongsi yang mengalami kekurangan modal bersetuju untuk menampung sebarang kekurangan dengan membawa masuk wang simpanan peribadi ke dalam perniagaan.

Anda dikehendaki menyediakan:

a) Catatan Jurnal Am untuk merekod pembubaran perniagaan	TP4
b) Akaun Realisasi	TP5&6
c) Akaun Modal (Beruangan)	TP6
d) Akaun Bank	TP6

Jawapan

Tahap Penguasaan 2:

1. Sebab- sebab berlaku pembubaran perkongsian

- Berlaku kematian, muflis, atau tidak siuman kepada salah seorang pekongsi.
- Tempoh perjanjian perkongsian telah tamat.
- Tujuan penubuhan perkongsian telah tercapai.
- Arahan mahkamah untuk membubarkan perkongsian.
- Perkongsian ditukarkan ke syarikat berhad.
- Pekongsi bersetuju dan sepakat untuk membubarkan perkongsian.

Tahap Penguasaan 4 : 2(a)

a) Jurnal Am

Tarikh	Butir	Fol	Debit	Kredit
2020 Mac 31	Realisasi Kenderaan Perabot Alatan Pejabat Inventori Akaun Belum Terima (menutup Akaun aset dan memindahkan ke Akaun Realisasi)		RM 96 890	RM 75 000 5 000 5 000 7 330 4 560
Mac 31	Bank Realisasi (merekod penerimaan daripada penjualan aset)		51 700	51 700
Mac 31	Modal Tasnim Realisasi (merekod alatan pejabat diambil alih pekongsi)		4 400	4 400
Mac 31	Modal Tham Realisasi (merekod Kenderaan diambil alih pekongsi)		30 000	30 000
Mac 31	Akaun Belum Bayar Bank Realisasi (merekod pembayaran Akaun Belum Bayar dan menerima diskaun)		6 280	5 998 282
Mac 31	Realisasi Bank (merekod belanja realisasi)		400	400
Mac 31	Modal Tasnim Modal Maisarah Modal Tham Realisasi (merekod untung atau rugi realisasi)		3 304 1 652 1 652	6 608
Mac 31	Bank Modal Tham (merekod pembayaran balik kurangan modal)		12 602	12 602

Tahap Penguasaan 5 & 6 : 2(b)

Akaun Realisasi					
2020	Butir	RM	2020	Butir	RM
Mac 31	Kenderaan	75 000	Mac 31	Bank	51 700
	Perabot	5 000		Bank	4 300
	Alatan Pejabat	5 000		Modal Tasnim	4 400
	Inventori	7 330		Modal Tham	30 000
	Akaun Belum Terima	4 560		Akaun Belum Bayar	282
	Bank	400		(Diskaun Diterima)	
				Modal:	
				Tasnim	3 304
				Maisarah	1 652
				Tham	1 652
		<u>97 290</u>			<u>97 290</u>

Tahap Penguasaan 6 : 2(c)

Akaun Modal									
2020	Butir	Tasnim (RM)	Maisarah (RM)	Tham (RM)	2020	Butir	Tasnim (RM)	Maisarah (RM)	Tham (RM)
Mac 31	Realisasi	4 400	1 652	30 000	Mac 31	Baki b/b	40 000	20 000	20 000
	Realisasi	3 304		1 652		Akaun Semasa	2 750	1 220	
	Akaun Semasa			950		Bank			12 602
	Bank	<u>35 046</u>	<u>19 568</u>						
		42 750	21 220	32 602			42 750	21 220	32 602

Tahap Penguasaan 6 : 2(d)

Akaun Bank					
2020		RM	2020		RM
Mac 31	Baki b/b	2 410	Mac 31	Realisasi	400
	Realisasi	51 700		Pinjaman	10 000
	Realisasi	4 300		Akaun Belum Bayar	5 998
	Modal Tham	12 602		Modal Tasnim	35 046
				Modal Maisarah	19 568
		<u>71 012</u>			<u>71 012</u>

Nota Pengiraan:

- i. Bank: $RM14\ 000 + RM5\ 500 + RM\ 5\ 200 = RM51\ 700$
- ii. Diskaun diterima: $RM6\ 280 - RM5\ 998 = RM282$
- iii. Bank (Akaun Belum Terima): $RM4\ 500 - RM260 = RM4\ 300$
- iv. Rugi Realisasi:
 - Tasnim ($2/4 \times RM6\ 608$) = $RM3\ 304$
 - Maisarah ($1/4 \times RM6\ 608$) = $RM1\ 652$
 - Tham ($1/4 \times RM6\ 608$) = $RM1\ 652$

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 14.0 : PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER
Nota Berkaitan Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	14.1 Pengenalan kepada Syarikat Berhad Menurut Syer
Standard Pembelajaran	14.1.1 Menerangkan tatacara penubuhan Syarikat Berhad Menurut Syer mengikut Akta Syarikat 2016. 14.1.2 Menyatakan kandungan Perlembangan Syarikat Berhad Menurut Syer. 14.1.3 Membandingkan ciri Syarikat Persendirian dan Syarikat Awam. 14.1.4 Memberikan: (i) contoh Syarikat Persendirian; dan (ii) contoh Syarikat Awam yang tersenarai dalam Bursa Malaysia
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 1.Menerangkan: (i) tatacara penubuhan syarikat mengikut Akta Syarikat 1965 (ii) perbezaan antara Tatawujud dan Tataurus Syarikat 2 Membandingkan ciri Syarikat Sendirian Berhad dan Syarikat Awam Berhad. 3 Memberikan: (i) contoh Syarikat Sendirian Berhad (ii) contoh Syarikat Awam Berhad yang tersenarai dalam Bursa Malaysia
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 Jam 30 minit (3 Waktu)

Pentaksiran	Tidak dinyatakan TP dalam DSKP. Cadangan Pentaksiran guru berdasarkan standard pembelajaran PdPR .
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web/Video youtube untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. <ol style="list-style-type: none"> a. https://www.youtube.com/watch?v=1rVo9e5ISQA&t=408s b. https://www.youtube.com/watch?v=oQbJ9cwUKHA 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Tatacara Penubuhan Syarikat Berhad mengikut Akta Syarikat 2016

Penubuhan sesebuah syarikat telah dinyatakan dengan jelas dalam Akta Syarikat 2016. Di Malaysia, **Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM)** telah menyediakan panduan bagaimana sesebuah syarikat boleh didaftarkan.

Setiap syarikat baharu perlu berdaftar dengan Pendaftar Syarikat menggunakan Portal MyCoLD dengan memberikan maklumat yang berkaitan seperti berikut:

- 1 Membuat carian nama dan permohonan nama
- 2 Menyerah simpan permohonan pemerbadanan syarikat
- 3 Membayar fi pendaftaran
- 4 Menerima Notis Pemerbadanan

Rajah 5.1 Langkah-langkah Penubuhan Syarikat

Perlembagaan Syarikat

Perlembagaan Syarikat merupakan dokumen yang mengikat syarikat, pengarah dan pemegang syer. Syarikat Berhad mempunyai pilihan untuk mewujudkan Perlembagaan Syarikat atau tidak. Sekiranya syarikat memilih untuk tidak mewujudkan Perlembagaan Syarikat, sebarang perselisihan perlu diselesaikan dengan merujuk kepada Akta Syarikat 2016. Perlembagaan suatu syarikat boleh mengandungi peruntukan yang berhubungan dengan perkara-perkara berikut.

Kandungan Perlembagaan Syarikat
• Tujuan syarikat
• Keupayaan, hak, kuasa atau keistimewaan syarikat jika berbeza dengan peruntukan yang terkandung dalam Akta Syarikat 2016 seperti kuasa dan tanggungjawab Lembaga Pengarah
• Perkara-perkara yang dipertimbangkan oleh Akta ini untuk dimasukkan ke dalam perlembagaan seperti cara pembayaran dividen
• Apa-apa perkara lain yang hendak dimasukkan oleh syarikat ke dalam perlembagaan seperti pengurusan dan pentadbiran syarikat

Rajah 5.2 Kandungan Perlembagaan Syarikat

Perbandingan Ciri-ciri Syarikat Persendirian dan Syarikat Awam

Jadual 5.1 Perbandingan Ciri-ciri Syarikat Persendirian dan Syarikat Awam

Syarikat Persendirian	Ciri-ciri	Syarikat Awam
Minimum seorang dan maksimum 50 orang.	1. Bilangan ahli	Minimum seorang dan maksimum tiada had.
Minimum seorang	2. Bilangan pengarah	Minimum 2 orang
Terbuka kepada individu, persatuan dan entiti perniagaan.	3. Pemilikan syer	Terbuka kepada individu, persatuan dan entiti perniagaan.
Syer tidak boleh dipindah milik tanpa persetujuan daripada pemegang syer yang lain.	4. Pindah milik syer	Syer bebas dipindah milik dan mudah dijual beli melalui broker syer di bursa saham.
Syer tidak boleh disenaraikan atau diurus niaga di Bursa Malaysia.	5. Status syer	Syer boleh disenaraikan dan diniagakan secara bebas di Bursa Malaysia.
Penyata kewangan perlu diedarkan kepada pemegang syer.	6. Laporan kewangan	Penyata kewangan perlu dibentangkan di Mesyuarat Agung Tahunan Syarikat.

Syarikat Persendirian dan Syarikat Awam

(a) Contoh Syarikat Persendirian

Dikenali dengan melihat pada nama syarikat yang diakhiri dengan perkataan **Sendirian Berhad** atau **Sdn. Bhd.** Contoh Syarikat Persendirian ialah Syarikat Warisan Maju Sdn. Bhd., Syarikat Pelita Ilmu Sdn. Bhd., Syarikat Penerbitan Kreatif Sdn. Bhd. dan Syarikat Alam Flora Sdn. Bhd.

(b) Contoh Syarikat Awam

Dikenali dengan melihat pada nama syarikat yang diakhiri dengan perkataan **Berhad** atau **Bhd.** Syarikat Awam boleh tersenarai di Bursa Malaysia sekiranya melepasi syarat penyenaiaan seperti kedudukan kewangan yang kukuh. Contoh Syarikat Awam yang tersenarai di Bursa Malaysia ialah Syarikat Proton Berhad, Syarikat Sime Darby Berhad, Syarikat Khazanah Nasional Berhad dan Syarikat Telekom Malaysia Berhad.

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN SUBJEKTIF) : BAHAGIAN A

Modul 5 Perakaunan Untuk Syarikat Berhad Mengikut Syer [23 Questions]

<https://quizizz.com/admin/quiz/5eeace7edd8177001c3c1241>

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN SUBJEKTIF) : BAHAGIAN B

Berikut ialah contoh logo-logo syarikat yang terdapat di Malaysia.

a) Yang manakah Syarikat Awam?

b) Bincangkan perbezaan ciri-ciri antara logo nombor 3 dan nombor 4.

Bil.	Ciri-ciri	Petroleum Nasional Berhad	Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn. Bhd.
1.	Bilangan ahli		
2.	Bilangan Pengarah		
3.	Pemilikan syer		
4.	Pindah milik syer		
5.	Status syer		
6.	Laporan kewangan		

Jawapan :

- (a) Petroleum Nasional Berhad, Permodalan Nasional Berhad
(b) Jadual Perbezaan antara logo nombor 3 dan nombor 4

Ciri-ciri	Petroleum nasional Berhad (Syarikat Sendirian Berhad)	Syarikat Bekalan Air Selangor Sdn.Bhd (Syarikat Awam Berhad)
1. Bilangan ahli	Minimum 2 orang dan maksimum 50 orang.	Minimum 2 orang dan maksimum tiada had.
2. Pemilikan syer	Terhad kepada individu tertentu.	Terbuka kepada orang ramai.
3. Laporan kewangan	Penyata kewangan tidak perlu didedahkan kepada orang ramai.	Penyata kewangan perlu didedahkan kepada orang awam dalam akhbar.
4. Pindah milik syer	Syer tidak boleh dipindah milik tanpa persetujuan daripada pemegang syer yang lain.	Syer bebas dipindah milik dan mudah dijual beli melalui broker saham di Bursa Saham.
5. Status syer	Syer tidak boleh disenaraikan atau diurus niaga di bursa saham.	Syer boleh disenaraikan dan diniagakan secara bebas di Bursa Saham.

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN OBJEKTIF) : BAHAGIAN C

1. Antara pernyataan berikut, yang manakah **bukan** ciri-ciri syarikat awam berhad?
 - A Modal terdiri daripada saham yang dipegang oleh pemiliknya
 - B Ditubuhkan sebagai satu badan yang berasingan daripada pemiliknya
 - C Keuntungan diagihkan di antara pemegang saham dalam bentuk dividen
 - D Bilangan pemegang saham adalah di antara 2 hingga 50 orang
2. Antara berikut, pernyataan manakah benar tentang syarikat awam berhad?
 - I Saham disenaraikan di bursa saham
 - II Saham diterbitkan kepada orang ramai
 - III Saham tidak boleh dipindah milik dengan bebas
 - IV Bilangan pemegang saham antara 2 hingga 50 orang
 - A I dan II
 - B I dan IV
 - C II dan III
 - D III dan IV

3. Antara pernyataan berikut, yang manakah **tidak** terkandung dalam Perlembagaan Syarikat?
- A Cara pembayaran dividen
 - B Tujuan penubuhan syarikat
 - C Prosedur penamatan pekerja
 - D Kuasa dan tanggung jawab lembaga pengarah
4. Pernyataan manakah yang benar tentang ciri syarikat berhad?
- A Entiti berasingan
 - B Hayat tidak berterusan
 - C Liabiliti tidak terhad
 - D Dasar dan hala tuju syarikat ditentukan oleh pemegang syer
5. Pernyataan manakah yang **tidak** berkaitan dengan Syarikat Bekalan Mineral Water Sendirian berhad ?
- A Minimum dua orang pengarah
 - B Pemilik syer terbuka kepada individu, persatuan dan entiti perniagaan
 - C Syer tidak diurus niaga di Bursa Malaysia
 - D Penyata Kewangan perlu diedar kepada pemegang syer
6. Maklumat yang berikut berkaitan dengan sebuah syarikat berhad.

TENAGA NATIONAL BERHAD

Pernyataan manakah yang **tidak** berkaitan dengan Syarikat tersebut ?

- A Minimum seorang dan maksimum 50 ahli
- B Penyata kewangan perlu dibentang di Mesyuarat Agung Tahunan Syarikat
- C Syer disenaraikan di Bursa Malaysia
- D Minimum dua orang pengarah.

7. Maklumat berikut adalah perbezaan ciri antara Syarikat Sendirian Berhad dengan Syarikat Awam Berhad.

	Ciri	Syarikat Sendirian Berhad	Syarikat Awam Berhad
I	Bilangan ahli	2 – tiada had	1 – 50 orang
II	Pindah milik Saham	Tidak perlu persetujuan pemegang saham yang lain	Perlu persetujuan pemegang saham yang lain
III	Terbitan saham	Terhad kepada individu tertentu	Terbuka kepada orang ramai
IV	Status saham	Tidak disenaraikan di Bursa Malaysia	Disenaraikan di Bursa Malaysia

Perbezaan ciri manakah yang betul?

- A. I dan II
- B. I dan IV
- C. II dan III
- D. III dan IV

Jawapan : 1. D 2. A 3. C 4. A 5. A 6. A 7. D

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 14.0 : PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER
Nota Berkaitan Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	14.2 Jenis modal dan terbitan saham
Standard Pembelajaran	<p>14.2.1 Menerangkan:</p> <p>(i) jenis modal syer</p> <p>(ii) ciri Syer Biasa dan Syer Keutamaan bersifat kumulatif</p> <p>14.2.2 Mengira modal diterbitkan dan berbayar penuh</p> <p>14.2.3 Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am.</p> <p>14.2.4 Memindahkan catatan daripada Jurnal Am ke lejar.</p> <p>14.2.5 Mengusulkan tindakan sekiranya modal diterbitkan tidak habis dilanggan atau terlebih langganan dalam tempoh yang ditetapkan.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <p>1.Menerangkan:</p> <p>(i) jenis modal saham</p> <p>(ii) ciri Syer Biasa dan Syer Keutamaan bersifat kumulatif</p> <p>2 Mengira:</p> <p>(i) modal dibenarkan / didaftarkan</p> <p>(ii) modal diterbitkan dan berbayar penuh</p> <p>(iii) modal belum diterbitkan</p> <p>3 Merekod terbitan saham dalam Jurnal Am dan Lejar</p> <p>4 Memindahkan catatan daripada Jurnal Am ke lejar.</p> <p>5 Mengusulkan tindakan sekiranya modal diterbitkan tidak habis dilanggan atau terlebih langganan dalam tempoh yang ditetapkan.</p>
Tempoh Pelaksanaan	2 Jam (4 Waktu)

Aktiviti	
Pentaksiran	<p>TP 1 Menerangkan jenis modal syer, ciri syer biasa dan syer keutamaan bersifat kumulatif.</p> <p>TP 3 Melaksanakan pengiraan modal diterbitkan dan berbayar penuh untuk syer biasa atau syer keutamaan.</p> <p>TP 4 Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am dan Lejar.</p> <p>TP6 Mengusulkan tindakan sekiranya modal diterbitkan tidak habis dilanggan atau terlebih langganan dalam tempoh yang ditetapkan</p> <p>Lampiran 2 (Latihan)</p>
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web/Video youtube untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. <ol style="list-style-type: none"> a. https://youtu.be/OJhEOtiHgUY b. https://youtu.be/Lxy_qPne33g 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

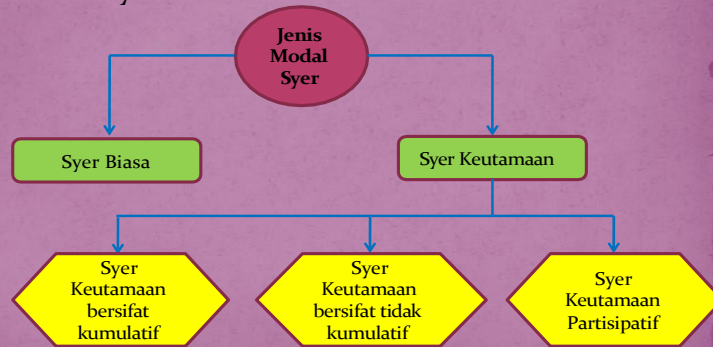
14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Modal syarikat

- Diperoleh daripada terbitan syer
- Syer yang diterbitkan tidak mempunyai nilai tara. Harga sesyer yang diterbitkan ditentukan oleh Lembaga Pengarah berdasarkan nilai sebenar syarikat
- Harga sesyer boleh berubah bergantung kepada prestasi syarikat
- Orang awam boleh mengakses maklumat penyata perakaunan syarikat di SSM bagi memastikan harga syer yang ditawarkan

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Jenis Modal Syer

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Ciri-ciri Syer Biasa dan Syer Keutamaan Bersifat Kumulatif

Ciri-ciri	Syer Biasa	Syer Keutamaan
Kadar dividen	Tidak tetap	Tetap
Keutamaan pembayaran dividen	Dividen hanya diberikan sekiranya ada lebih daripada keuntungan syarikat setelah dividen Syer Keutamaan dibayar	Menerima dividen terlebih dahulu daripada pemegang Syer Biasa
Hak mengundi	Mempunyai hak mengundi untuk melantik Lembaga Pengarah semasa Mesyuarat Agung Tahunan	Tiada hak mengundi untuk melantik Lembaga Pengarah dalam Mesyuarat Agung Tahunan

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Ciri-ciri Syer Biasa dan Syer Keutamaan Bersifat Kumulatif

Ciri -ciri	Syer Biasa	Syer Keutamaan
Tuntutan atas aset syarikat semasa pembubaran	Tuntutan modal hanya boleh dibuat setelah tuntutan pemegang Syer Keutamaan dan semua liabiliti lain telah diselesaikan	Berhak membuat tuntutan modal sekiranya syarikat dibubarkan
Tunggakan dividen	Tiada tunggakan dividen atau tidak bersifat timbun tambah (kumulatif)	Tunggakan dividen akan dibayar kepada pemegang Syer Keutamaan pada tahun perakaunan yang lain, sekiranya pada tahun semasa syarikat mengalami kerugian

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh

- Merupakan syer yang ditawarkan kepada orang awam dan telah dibayar penuh
- Syarikat yang baru didaftarkan akan menerbitkan syer untuk memperoleh modal. Syarikat yang sedang beroperasi menerbitkan syer untuk memperoleh modal tambahan
- Tiada had ditetapkan terhadap bilangan syer yang akan diterbitkan

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Rumus mengira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh

$$\text{Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh} = \text{Bilangan Syer Diterbitkan} \times \text{Harga Sesyer}$$

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Contoh mengira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh

Syarikat Percetakan Berhad ditubuhkan untuk membekalkan bahan percetakan. Pada 1 Mac 2017, Syarikat Percetakan Berhad menerbitkan 200 000 unit 8% Syer Keutamaan pada harga RM2.00 sesyer dan 1 500 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.00 sesyer. Semua syer telah dilanggan dan dibayar penuh. Kira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh bagi Syer Keutamaan dan Syer Biasa.

Penyelesaian

Jenis Syer	Pengiraan
8% Syer Keutamaan	= 200 000 unit x RM2.00 = RM 400 000
Syer Biasa	= 1 500 000 unit x RM1.00 = RM1 500 000
Jumlah Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh	<u>RM1 900 000</u>

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Merekod Terbitan Syer dalam Jurnal Am

- Syarikat Awam perlu memperoleh kebenaran daripada Suruhanjaya Sekuriti Malaysia sebelum menerbitkan syer
- Hebahan kepada orang awam melalui prospektus
- Akaun yang terlibat dalam merekod terbitan syer
 1. Akaun Bank
 2. Akaun Permohonan Syer Biasa / Akaun Permohonan Syer Keutamaan
 3. Akaun Modal Syer Biasa / Akaun Modal Syer Keutamaan

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Merekod Terbitan Syer dalam Jurnal Am

- (i) Apabila syer diterbitkan
 - Dt Akaun Permohonan Syer
 - Kt Akaun Modal Syer
- (ii) Apabila wang diterima dan dibankkan
 - Dt Akaun Bank
 - Kt Akaun Permohonan Syer
- (iii) Apabila berlaku lebihan langganan
 - Dt Akaun Permohonan Syer
 - Kt Akaun Bank

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Merekod Terbitan Syer dalam Jurnal Am

Syarikat Merpati Berhad menawarkan perkhidmatan penghantaran kargo. Pada 2 Mei 2017, syarikat telah menerbitkan 2 000 000 unit 6% Syer Keutamaan pada harga RM1.00 sesyer dan 3 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer. Pada 15 Mei 2017, semua syer itu telah dilanggan dan dibayar penuh

Penyelesaian

Jenis Syer	Pengiraan
6% Syer Keutamaan	= 2 000 000 unit x RM1.00 = RM2 000 000
Syer Biasa	= 3 000 000 unit x RM0.50 = RM1 500 000
Jumlah Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh	<u>RM3 500 000</u>

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Merekod Terbitan Syer dalam Jurnal Am

Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Mei 2	Permohonan 6% Syer Keutamaan Modal 6% Syer Keutamaan (Merekod terbitan 6% Syer Keutamaan)	2 000 000	2 000 000
Mei 2	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	1 500 000	1 500 000
Mei 15	Bank Permohonan 6% Syer Keutamaan Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan 6% Syer Keutamaan dan Syer Biasa)	3 500 000	2 000 000 1 500 000

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Pindah Catatan daripada Jurnal Am ke Lejar

Akaun Permohonan 6% Syer Keutamaan

2017		RM	2017		RM
Mei 2	Modal 6% Syer Keutamaan	2 000 000	Mei 15	Bank	2 000 000

Akaun Modal 6% Syer Keutamaan

2017		RM
Mei 2	Modal 6% Syer Keutamaan	2 000 000

Akaun Permohonan Syer Biasa

2017		RM	2017		RM
Mei 2	Modal Syer Biasa	1 500 000	Mei 15	Bank	1 500 000

14.2 : JENIS MODAL DAN TERBITAN SAHAM

Pindah Catatan daripada Jurnal Am ke Lejar

Akaun Modal Syer Biasa			
		2017	RM
		Mei 2	Modal Syer Biasa 1500 000

Akaun Bank			
2017		RM	
Mei 15	Permohonan 6% Syer Keutamaan	2 000 000	
	Permohonan Syer Biasa	1500 000	

LAMPIRAN : NOTA DAN CARA KERJA

CONTOH 1 Mengira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Terbitan Pertama

Syarikat Percetakan Berhad ditubuhkan untuk membekalkan bahan percetakan. Pada 1 Mac 2017, Syarikat Percetakan Berhad menerbitkan 200 000 unit 8% Syer Keutamaan pada harga RM2.00 sesyer dan 1 500 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.00 sesyer. Semua syer telah dilanggan dan dibayar penuh. Kira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh bagi Syer Keutamaan dan Syer Biasa.

Penyelesaian

Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh = Bilangan Syer Diterbitkan x Harga Sesyer

Jenis Syer	Pengiraan
(a) 8% Syer Keutamaan	= 200 000 unit x RM2.00 = RM 400 000
(b) Syer Biasa	= 1 500 000 unit x RM1.00 = RM1 500 000
Jumlah Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh	<u>RM1 900 000</u>

CONTOH 2 Mengira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Terbitan Kedua

Berdasarkan **Contoh 1**, pada 31 Mei 2017 Syarikat Percetakan Berhad membuat terbitan syer kali kedua kerana memerlukan modal tambahan. Syarikat telah menerbitkan 300 000 unit 8% Syer Keutamaan pada harga RM2.00 sesyer dan 1 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.50 sesyer. Kira Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh pada tarikh tersebut. Tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2017.

Penyelesaian

Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh = Bilangan Syer Diterbitkan X Harga Sesyer

Jenis Syer	Pengiraan	
(a) 8% Syer Keutamaan	= 300 000 unit x RM2.00	= RM 600 000
(b) Syer Biasa	= 1 000 000 unit x RM1.50	= RM 1 500 000
Jumlah Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh		<u>RM2 100 000</u>

Oleh itu, Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh bagi Syarikat Bersatu Berhad bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut:

(a) 500 000 unit 8% Syer Keutamaan	= RM400 000 + RM600 000	= RM1 000 000
(b) 2 500 000 unit Syer Biasa	= RM1 500 000 + RM1 500 000	= RM3 000 000
		<u>RM4 000 000</u>

CONTOH 3 Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am

Syarikat Melati Berhad menjalankan perniagaan membekalkan cenderamata. Syarikat memerlukan modal untuk mengembangkan perniagaannya. Pada 10 April 2017, Syarikat Melati Berhad telah menerbitkan 4 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer.

Pada 24 April 2017, semua syer itu telah dilanggan dan dibayar penuh.

Hitung Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh dan rekodkan terbitan Syer Biasa dalam Jurnal Am.

Penyelesaian

Modal Diterbitkan dan Modal Berbayar Penuh Syer Biasa

= 4 000 000 unit x RM0.50
= RM2 000 000

Penyelesaian

Merekod terbitan Syer Biasa dalam Jurnal Am

Jurnal Am			
Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Apr 10	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	2 000 000	2 000 000
Apr 24	Bank Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan Syer Biasa)	2 000 000	2 000 000

Pindahan Catatan daripada Jurnal Am ke Lejar

CONTOH 4 Memindahkan catatan daripada Jurnal Am ke Lejar

Berdasarkan **Contoh 3**, rekodkan terbitan syer ke dalam akaun berkaitan.

STANDARD PEMBELAJARAN

- Murid boleh:
- Memindahkan catatan daripada Jurnal Am ke lejar.

Penyelesaian

Memindahkan Catatan ke Lejar

Akaun Permohonan Syer Biasa

2017		RM	2017		RM
Apr 10	Modal Syer Biasa	2 000 000	Apr 24	Bank	2 000 000

Akaun Modal Syer Biasa

2017		RM
Apr 10	Permohonan Syer Biasa	2 000 000

Akaun Bank

2017		RM
Apr 24	Permohonan Syer Biasa	2 000 000

CONTOH 5 Merekod terbitan syer (Gabungan jenis syer)

Syarikat Merpati Berhad menawarkan perkhidmatan penghantaran kargo. Pada 2 Mei 2017, syarikat telah menerbitkan 2 000 000 unit 6% Syer Keutamaan pada harga RM1.00 sesyer dan 3 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer. Pada 15 Mei 2017, semua syer itu telah dilanggan dan dibayar penuh.

Anda dikehendaki:

- (a) merekod terbitan syer ke dalam Jurnal Am.
- (b) memindahkan catatan dari Jurnal Am ke Lejar.

Penyelesaian**Mengira Terbitan 6% Syer Keutamaan dan Syer Biasa****(i) Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh 6% Syer Keutamaan**

$$\begin{aligned} &= 2\,000\,000 \text{ unit} \times \text{RM}1.00 \\ &= \text{RM}2\,000\,000 \end{aligned}$$

(ii) Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Syer Biasa

$$\begin{aligned} &= 3\,000\,000 \text{ unit} \times \text{RM}0.50 \\ &= \text{RM}1\,500\,000 \end{aligned}$$

(a) Merekod terbitan 6% Syer Keutamaan dan Syer Biasa dalam Jurnal Am**Jurnal Am**

Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Mei 2	Permohonan 6% Syer Keutamaan Modal 6% Syer Keutamaan (Merekod terbitan 6% Syer Keutamaan)	2 000 000	2 000 000
Mei 2	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	1 500 000	1 500 000
Mei 15	Bank Permohonan 6% Syer Keutamaan Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan 6% Syer Keutamaan dan Syer Biasa)	3 500 000	2 000 000 1 500 000

CONTOH 6 Merekod terbitan syer Terbitan Kedua

Berdasarkan **Contoh 5**, Lembaga Pengarah Syarikat Merpati Berhad memerlukan modal tambahan dengan membuat terbitan syer kali kedua. Pada 3 Ogos 2017, syarikat telah menerbitkan 1 000 000 unit 8% Syer Keutamaan pada harga RM1.00 sesyer dan 4 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer. Semua syer telah dilanggan dan dibayar penuh pada tarikh tutup permohonan 17 Ogos 2017.

Anda dikehendaki:

- (a) merekod terbitan syer ke dalam Jurnal Am.
- (b) memindahkan catatan dari Jurnal Am ke Lejar.

Penyelesaian

Mengira Terbitan 8% Syer Keutamaan dan Syer Biasa Terbitan Kedua

(i) Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh 8% Syer Keutamaan

- = 1 000 000 unit X RM1.00
- = RM1 000 000

(ii) Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Syer Biasa

- = 4 000 000 unit X RM0.50
- = RM2 000 000

Penyelesaian

(a) Merekod terbitan 8% Syer Keutamaan dan Syer Biasa dalam Jurnal Am

Jurnal Am

Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Ogos 3	Permohonan 8% Syer Keutamaan Modal 8% Syer Keutamaan (Merekod terbitan 8% Syer Keutamaan)	1 000 000	1 000 000
Ogos 3	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	2 000 000	2 000 000
Ogos 17	Bank Permohonan 8% Syer Keutamaan Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan 8% Syer Keutamaan dan Syer Biasa)	3 000 000	1 000 000 2 000 000

(b) Memindahkan Catatan dari Jurnal Am ke Lejar

Akaun Permohonan 8% Syer Keutamaan

2017		RM	2017	RM
Ogos 3	Modal 8% Syer Keutamaan	1 000 000	Ogos 17	Bank
				1 000 000

Akaun Modal 8% Syer Keutamaan

2017		RM
Ogos 3	Permohonan 8% Syer Keutamaan	1 000 000

Akaun Permohonan Syer Biasa

2017		RM	2017	RM
Mei 2	Modal Syer Biasa	1 500 000	Mei 15	Bank
Ogos 3	Modal Syer Biasa	2 000 000	Ogos 17	Bank
				2 000 000

Akaun Modal Syer Biasa

2017		RM
Mei 2	Permohonan Syer Biasa	1 500 000
Ogos 3	Permohonan Syer Biasa	2 000 000

Akaun Bank

2017		RM
Mei 15	Permohonan 6% Syer Keutamaan	2 000 000
	Permohonan Syer Biasa	1 500 000
Ogos 17	Permohonan 8% Syer Keutamaan	1 000 000
	Permohonan Syer Biasa	2 000 000

CONTOH 7 Merekod kurangan langganan

Pada 1 Mac 2017, Syarikat Melly Berhad telah menerbitkan 1 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.00 sesyer kepada orang awam. Pada tarikh tutup permohonan 15 Mac 2017, jumlah wang yang diterima berjumlah RM800 000. Terdapat kurangan langganan berjumlah RM200 000. Wang kurangan langganan berjumlah RM200 000 ditanggung oleh pihak penaja jamin pada 25 Mac 2017.

Rekodkan terbitan syer dalam Jurnal Am dan Lejar.

Penyelesaian

Mengira terbitan Syer Biasa

Jenis Syer	Pengiraan
Syer Biasa	= 1 000 000 unit x RM1.00 = RM1 000 000

Kurangan langganan = Modal Diterbitkan – Wang diterima
= RM1 000 000 – RM800 000
= RM200 000

Merekod terbitan Syer Biasa ke Jurnal Am

Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Mac 1	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	1 000 000	1 000 000
Mac 15	Bank Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan Syer Biasa)	800 000	800 000
Mac 25	Bank Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang kurangan langganan)	200 000	200 000

Memindahkan Catatan ke Lejar**Akaun Permohonan Syer Biasa**

		2017	2017	RM	RM
2017					
Mac 1	Modal Syer Biasa	1 000 000	Mac 15	Bank	800 000
			25	Bank	200 000
		<u>1 000 000</u>			<u>1 000 000</u>

Akaun Modal Syer Biasa

		2017	RM
Mac 1	Permohonan Syer Biasa	1 000 000	

Akaun Bank

		2017	RM
Mac 15	Permohonan Syer Biasa	800 000	
25	Permohonan Syer Biasa	200 000	

Wang kurangan langganan ditanggung oleh pihak penaja jamin.

CONTOH 8 Merekod lebih langganan

Pada 30 Jun 2017, Syarikat Flyway Berhad telah menerbitkan 1 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.00 sesyer kepada orang awam. Pada tarikh tutup permohonan iaitu 17 Julai 2017, jumlah wang yang diterima ialah RM1 200 000. Wang lebih berjumlah RM200 000 tersebut dipulangkan kepada pemohon yang tidak berjaya pada tarikh yang sama.

- (a) **Rekodkan** terbitan syer ke dalam Jurnal Am.
 (b) **Pindahkan** catatan ke Lejar. (Tunjukkan lebih langganan dipulangkan kepada orang awam)

Penyelesaian

Mengira terbitan Syer Biasa

Jenis Syer	Pengiraan
Syer Biasa	= 1 000 000 unit x RM1.00 = RM1 000 000

NOTA

Jika ada lebih langganan, wang akan dipulangkan kepada pemohon yang tidak berjaya.

Lebih permohonan = Wang diterima – Modal Diterbitkan
 = RM1 200 000 – RM1 000 000
 = RM200 000

(a) Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am

Tarikh	Butiran	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Jun 30	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (Merekod terbitan Syer Biasa)	1 000 000	1 000 000
Jul 17	Bank Permohonan Syer Biasa (Merekod penerimaan wang daripada terbitan Syer Biasa)	1 200 000	1 200 000
Jul 17	Permohonan Syer Biasa Bank (Merekod bayaran balik kepada pelanggan)	200 000	200 000

(b) Memindahkan Catatan daripada Jurnal Am ke Lejar

Akaun Permohonan Syer Biasa

2017	RM	2017	RM
Jun 30	Modal Syer Biasa	1 000 000	1 000 000
Jul 17	Bank	200 000	
		<u>1 200 000</u>	<u>1 200 000</u>

Akaun Modal Syer Biasa

2017	RM
Jun 30	Permohonan Syer Biasa
	1 000 000

Akaun Bank

2017	RM	2017	RM
Jul 17	Permohonan Syer Biasa	1 200 000	1 200 000
			200 000

LAMPIRAN : SOALAN DAN SKEMA JAWAPAN

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN SUBJEKTIF)

1. Berikan dua perbezaan antara Syer Biasa dan Syer Keutamaan.
2. Syarikat Putera Travel Berhad merupakan salah satu agensi pelancongan yang terkenal di Lembah Klang.
Pada 14 April 2017, syarikat telah menerbitkan 200 000 unit 8% Syer Keutamaan pada harga RM1.00 sesyer dan 550 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer. Semua syer yang diterbitkan telah dilanggan dan dibayar penuh pada 28 April 2017.

Anda dikehendaki:

- (a) menghitung Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh
- (b) menyediakan catatan jurnal untuk merekodkan terbitan Syer Biasa dan Syer Keutamaan.
- (c) menyediakan akaun berkaitan untuk merekod terbitan syer.

Jawapan: (a) RM475 000

3. Pada 2 Januari 2017, Syarikat Minda Usahawan Berhad telah menerbitkan 1 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM1.00 sesyer. Pada tarikh tutup permohonan 13 Januari 2017, sebanyak 800 000 unit Syer Biasa telah dilanggan dan dibayar penuh. Sebanyak 200 000 unit syer tidak habis dilanggan pada tarikh tersebut. Bank Saudagar telah menanggung jumlah kurangan langganan tersebut pada 19 Januari 2017.

Anda dikehendaki:

- (a) menyediakan catatan jurnal untuk merekod terbitan Syer Biasa
- (b) menyediakan akaun berkaitan untuk merekod terbitan Syer Biasa

Jawapan: (a) Modal Syer Biasa RM800 000, RM200 000

TP 1 Menerangkan jenis modal syer, ciri syer biasa dan syer keutamaan bersifat kumulatif.

LATIHAN PENGUKUHAN SUBJEKTIF

Soalan 1

Jadual perbezaan syer biasa dan syer keutamaan

Ciri-ciri	Syer Biasa	Syer Keutamaan bersifat kumulatif
1. Kadar dividen	Tidak tetap bergantung kepada keuntungan syarikat.	Tetap.
2. Pembayaran dividen	Diterima selepas pembayaran kepada pemegang saham keutamaan.	Dibayar dahulu sebelum pemegang syer biasa.
3. Hak mengundi dan mengawal syarikat	Mempunyai hak mengundi dan berpeluang mengawal syarikat.	Tiada hak mengundi dan tidak berpeluang mengawal syarikat.
4. Tuntutan atas aset syarikat jika syarikat dibubarkan	Tuntutan boleh dibuat selepas tuntutan pemegang syer keutamaan.	Diberi keutamaan sebelum tuntutan pemegang syer biasa.
5. Tunggakan dividen	Pemegang syer biasa tidak berhak ke atas dividen tahun-tahun lepas yang tidak dibayar oleh syarikat.	Pemegang syer keutamaan berhak menerima dividen tertunggak.

TP 3 Melaksanakan pengiraan modal diterbitkan dan berbayar penuh untuk syer biasa atau syer keutamaan

Soalan 2

(a) *Modal diterbitkan = Bilangan syer diterbitkan x Nilai tara*

Jenis saham	Pengiraan
(a) Syer biasa	= 550 000 unit x RM0.50 = RM275 000
(b) Syer keutamaan	= 200 000 unit x RM1.00 = RM 200 000
Jumlah modal diterbitkan	<u>RM475 000</u>

TP 4 Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am dan Lejar.

(b) Merekod terbitan syer ke Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Apr 22	Akaun permohonan Syer Keutamaan Akaun Modal Syer Keutamaan (merekod terbitan syer keutamaan)	200 000	200 000
	Akaun Permohonan Syer Biasa Akaun Modal Syer Biasa (merekod terbitan syer biasa)	275 000	275 000
Apr 22	Akaun Bank Akaun Permohonan Syer Keutamaan Akaun Permohonan Syer Biasa (merekod penerimaan wang daripada terbitan syer)	475 000	200 000 275 0

(c) Memindahkan catatan dari Jurnal Am ke Lejar

Dt				Akaun Permohonan Syer Keutamaan				Kt							
2017				RM				2017				RM			
Dis 31	Modal Syer Keutamaan	200 000		Dis 31	Bank		200 000				200 000				
Dt				Akaun Modal Syer Keutamaan				Kt							
				2017				RM							
				Dis 31				Permohonan Modal Syer Keutamaan				200 000			
Dt				Akaun Permohonan Syer Biasa				Kt							
2017				RM				2017				RM			
Dis 31	Modal Syer Biasa	275 000		Dis 31	Bank		275 000				275 000				
Dt				Akaun Modal Saham Biasa				Kt							
				2017				RM							
				Dis 31				Permohonan Modal Saham Biasa				275 000			

Dt	Akaun Bank		Kt
2017		RM	
Dis 31	Permohonan Modal Syer Keutamaan	200 000	
	Permohonan Modal Syer Biasa	275 000	

TP 4 Merekod terbitan syer dalam Jurnal Am dan Lejar.

TP6 Mengusulkan tindakan sekiranya modal diterbitkan tidak habis dilanggan atau terlebih langganan dalam tempoh yang ditetapkan.

Soalan 3

(a) Merekod terbitan Syer Biasa ke Jurnal Am

Tarikh	Butir	Debit (RM)	Kredit (RM)
2017 Jan 2	Permohonan Syer Biasa Modal Syer Biasa (merekod terbitan syer biasa)	1 000 000	1 000 000
Jan 13	Bank Permohonan Syer Biasa (merekod penerimaan wang daripada terbitan syer biasa)	800 000	800 000
Jan 19	Bank Permohonan Syer Biasa (merekod penerimaan wang kekurangan langganan)	200 000	200 000

(b) Memindahkan catatan dari Jurnal Am ke Lejar

Dt		Akaun Permohonan Syer Biasa		Kt	
2017		RM		2017	RM
Jan 2	Modal Syer Biasa	800 000		Jan 13	Bank
				19	Bank
		<u>1 000 000</u>			<u>1 000 000</u>

Dt		Akaun Modal Syer Biasa		Kt	
				2017	RM
				Jan 2	Permohonan Modal Syer Biasa
					800 000

Dt		Akaun Bank		Kt	
2017		RM			
Jan 13	Permohonan Modal Syer Biasa	800 000			
19	Permohonan Syer Biasa	200 000			

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 14.0 : PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 175-176
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	14.3 Ekuiti Pemilik Syarikat Berhad
Standard Pembelajaran	14.3.1 Menunjukkan komponen Ekuiti Pemilik dalam Penyata Kedudukan Kewangan. 14.3.2 Membezakan komponen Ekuiti Pemilik bagi Syarikat, Perkongsian dan Milikan Tunggal
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 1. Menunjukkan komponen Ekuiti Pemilik dalam Penyata Kedudukan Kewangan. 2. Membezakan komponen Ekuiti Pemilik bagi Syarikat, Perkongsian dan Milikan Tunggal
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	2 waktu (1 jam)
Pentaksiran	TP 6. Menyediakan Penyata Kedudukan Kewangan dengan menunjukkan komponen Ekuiti Pemilik.
Panduan Kerja buat	1. Pelajar merujuk buku teks (ms 175-176) dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Setelah murid memahami ,murid diberi satu soalan oleg guru untuk melengkapkan bahagian Ekuiti Pemilik Syarikat berhad berdasarkan maklumat soalan. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.

	<ol style="list-style-type: none">5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--	--

5.3 EKUITI PEMILIK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER

1. Penyediaan **Penyata Kedudukan Kewangan** bagi **syarikat berhad** bertujuan untuk memberikan gambaran yang sebenar dan saksama mengenai sesebuah syarikat.
2. Penyediaan Penyata Kedudukan Kewangan tertakluk kepada **syarat** dan **peraturan** yang terkandung dalam **Akta Syarikat 2016**.
3. Butiran yang harus dipersembahkan dalam bahagian ekuiti pemilik penyata kedudukan kewangan syarikat berhad ialah **modal diterbitkan dan berbayar penuh** yang terdiri daripada jenis syer dan kadar dividen syer keutamaan.
4. Harga sesyer bagi setiap unit syer **tidak** ditunjukkan dalam penyata kedudukan kewangan syarikat berhad.
5. Bahagian Ekuiti pemilik di dalam Penyata kedudukan Kewangan ditunjukkan seperti berikut:

Syarikat Merpati Berhad
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017

Ekuiti Pemilik	RM
Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh	
2 000 000 unit 6% Syer Keutamaan	2 000 000
1 000 000 unit 5% Syer Keutamaan	1 000 000
3 000 000 unit Syer Biasa	1 500 000
	4 500 000

Perbezaan Komponen Ekuiti Pemilik bagi Syarikat Berhad, Perkongsian dan Milikan Tunggal

Contoh Komponen Ekuiti Pemilik Bagi Perniagaan Syarikat		
Syarikat Danon Berhad		
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017		
Ekuiti Pemilik		RM
Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh		
2 000 000 unit 6% Syer Keutamaan		2 000 000
3 000 000 unit Syer Biasa		1 500 000
		<u>3 500 000</u>
Contoh Komponen Ekuiti Pemilik bagi Perniagaan Perkongsian		
Perkongsian MKH		
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017		
Ekuiti Pemilik	RM	RM
Akaun Modal Abu	30 000	
Akaun Modal Bakar	<u>20 000</u>	50 000
Akaun Semasa Abu	4 200	
Akaun Semasa Bakar	<u>3 800</u>	8 000
		<u>58 000</u>
Contoh Komponen Ekuiti Pemilik bagi Perniagaan Milikan Tunggal		
Kedai Runcit Unimart		
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017		
Ekuiti Pemilik		RM
Dibiayai oleh:		
Modal Awal		40 000
<i>Tambah:</i> Untung Bersih		3 000
		<u>43 000</u>
<i>Tolak:</i> Ambilan		(4 200)
Modal Akhir		<u>38 800</u>

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN OBJEKTIF) : BAHAGIAN A

1. Antara berikut, manakah yang *tidak* ditunjukkan dalam bahagian ekuiti pemilik Penyata Kedudukan Kewangan syarikat berhad?

V Jenis syer

VI Harga syer

VII Bilangan syer

VIII Jumlah dividen syer keutamaan

D I dan II

E I dan III

F II dan IV

D III dan IV

[TP 6]

Soalan 2 hingga 4 berdasarkan maklumat yang berkaitan dengan modal SUNRISE BERHAD

[TP 6]

Harga sesyer syer keutamaan ialah RM2.00

Harga sesyer syer biasa ialah RM1.00

Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020

<u>EKUITI PEMILIK</u>	RM
Y	
3 000 000 unit 5% syer keutamaan	
1 5000 000 unti syer biasa	

2. Apakah Y?

A Modal syarikat berhad

B Modal diterbitkan dan berbayar penuh

C Modal berbayar

D Jumlah modal

3. Berapakah nilai modal berbayar?

A RM 10 500 000

B RM 18 000 000

C RM 7 500 000

D RM 3 000 000

4. Berapakah modal diterbitkan dan dibayar penuh bagi syer keutamaan?

- A RM 6 000 000
- B RM 300 000
- C RM 1 500 000
- D RM 7 500 000

5. Apakah jenis modal yang ditunjukkan di bahagian ekuiti pemilik Penyata Kedudukan Kewangan syarikat berhad?

- A Modal awal
- B Modal kerja
- C Modal tambahan
- D Modal diterbitkan dan dibayar penuh

[TP 6]

Jawapan : 1. C 2. B 3. C 4. A 5. D

LATIHAN PENGUKUHAN (SOALAN OBJEKTIF) : BAHAGIAN B

Syarikat Khidmat Jasa Berhad menawarkan perkhidmatan kawalan keselamatan. Pada 20 Januari 2017, syarikat telah menerbitkan 500 000 unit Syer Keutamaan 8% pada harga RM1.00 dan 2 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 kepada orang awam. Semua syer telah dilanggan dan dibayar penuh pada 6 Februari 2017.

Perkongsian Ravi dan Muthu ditubuhkan pada 2 Januari 2017. Pada 31 Disember 2017, modal Ravi dan Muthu menunjukkan baki RM20 000 dan RM30 000 masing-masing. Manakala baki Akaun Semasa Ravi dan Muthu masing-masing ialah RM1 500 dan RM3 200.

Anda dikehendaki membandingkan komponen Ekuiti Pemilik dalam Penyata Kedudukan Kewangan Syarikat Khidmat Jasa Berhad dengan Perkongsian Ravi dan Muthu pada 31 Disember 2017.

[TP 6]

Jawapan :

Syarikat Khidmat Jasa Berhad
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017

<u>EKUITI PEMILIK</u>	RM
Modal diterbitkan dan dibayar penuh	
500 000 unit 8% syer keutamaan	500 000
2 000 000 unti syer biasa	1 000 000
	<u>1 500 000</u>

Perkongsian Ravi dan Muthu
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017

<u>EKUITI PEMILIK</u>	RM	RM
Akaun Modal		
Ravi	20 000	
Muthu	30 000	50 000
	<u>50 000</u>	
Akaun Semasa		
Ravi	1 500	
Muthu	3 200	4 700
	<u>4 700</u>	<u>54 700</u>

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 14.0 : PERAKAUNAN UNTUK SYARIKAT BERHAD MENURUT SYER
Nota Berkaitan Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	14.4 Dividen Tunai
Standard Pembelajaran	14.4.1 Menerangkan maksud dividen tunai. 14.4.2 Menjelaskan jenis dividen tunai. 14.4.3 Mengira : (i) dividen interim dan dividen akhir (ii) dividen saham keutamaan dan saham biasa bagi beberapa tahun kewangan. 14.4.4 Membincangkan sebab berlakunya dividen tertunggak. 14.4.5 Merumuskan hak pemegang saham keutamaan bersifat kumulatif terhadap dividen tertunggak.
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 1.Menerangkan: (i) maksud dividen tunai. (ii) jenis dividen tunai. 2 Mengira: (i) dividen interim dan dividen akhir (ii) dividen saham keutamaan dan saham biasa bagi beberapatahun kewangan. 3 Merumuskan: (i) sebab berlakunya dividen tertunggak. (ii) hak pemegang saham keutamaan bersifat kumulatif terhadap dividen tertunggak.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	2 Jam (4 Waktu)
Pentaksiran	TP 2 : Menjelaskan jenis dividen. TP 3 : Melaksanakan pengiraan dividen interim dan dividen akhir. TP 5 : Membincangkan sebab berlakunya dividen tertunggak dan

	<p>menilai tunggakan dividen bagi pemegang saham keutamaan bersifat kumulatif.</p> <p>Lampiran 2 (Latihan)</p>
<p>Panduan Kerja buat</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web/Video youtube untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. <ol style="list-style-type: none"> a. https://youtu.be/7Oyws-WT1_c b. https://youtu.be/JV_x69dKwuE 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

MENJELASKAN JENIS DIVIDEN

5.4 DIVIDEN TUNAI

Dividen

- Sebahagian keuntungan yang dibayar oleh syarikat kepada para pemegang syer.
- Kadar dividen dikira dalam bentuk peratus atas Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh atau nilai dividen sesyer.
- Jumlah dividen bergantung kepada keuntungan yang diperolehi dan cadangan daripada lembaga pengarah syarikat.

Maksud dividen tunai

- Keuntungan yang diagihkan kepada pemegang syer dalam dua kaedah, iaitu mengikut peratus atas nilai sesyer atau sen sesyer.
- Dibayar ke atas Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh.

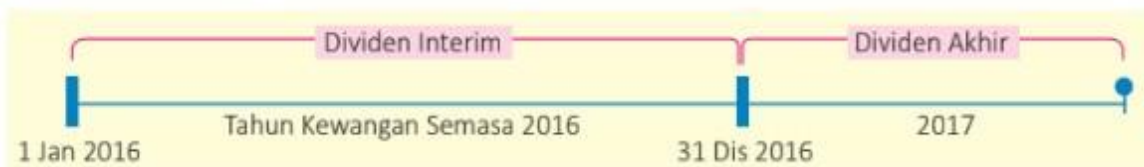
Jenis dividen tunai

Dividen tunai terbahagi kepada dua, iaitu Dividen Interim dan Dividen Akhir.

Rajah 5.5 Jenis Dividen Tunai

Jenis dividen	Ciri-ciri
Dividen Interim	<ul style="list-style-type: none"> • Dividen yang dibayar sebelum keuntungan sebenar diketahui. • Pembayaran dibuat sebelum tempoh perakaunan berakhir.
Dividen Akhir	<ul style="list-style-type: none"> • Diisytiharkan selepas keuntungan sebenar diketahui. • Pembayaran dibuat selepas tempoh perakaunan berakhir.

- Dividen Interim akan dibayar sebelum 31 Disember 2016 (sebelum tempoh perakaunan berakhir).
- Dividen Akhir akan dibayar selepas 31 Disember 2016 (selepas tempoh perakaunan berakhir).

Pengiraan Dividen Interim dan Dividen Akhir

Rumus mengira dividen adalah seperti di bawah:

$$\begin{aligned}
 \text{Dividen Syer Keutamaan} &= \text{Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Syer Keutamaan} \times \text{Peratus Dividen yang Ditetapkan} \times \text{Tempoh} \\
 \text{Dividen Syer Biasa} &= \text{Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Syer Biasa} \times \text{Peratus Dividen yang Diisytiharkan} \\
 &\text{atau} \\
 &\text{Bilangan Unit Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh Syer Biasa} \times \text{Nilai Dividen Sesyer}
 \end{aligned}$$

MELAKSANAKAN PENGIRAAN DIVIDEN INTERIM DAN DIVIDEN AKHIR

CONTOH 9 Mengira dividen interim

Syarikat Berjaya Berhad merupakan sebuah syarikat yang sedang berkembang maju dalam perniagaan hartanah.

Pada 16 Januari 2017, syarikat telah menerbitkan 2 000 000 unit 6% Syer Keutamaan pada harga RM1.00 sesyer dan 3 000 000 unit Syer Biasa pada harga RM0.50 sesyer kepada orang awam. Semua syer itu telah dilanggan dan dibayar penuh pada tarikh tutup permohonan 31 Januari 2017. Tempoh perakaunan syarikat berakhir 31 Disember setiap tahun.

Pada 31 Julai 2017, syarikat telah memutuskan untuk membayar Dividen Interim:

- 6% Syer Keutamaan bagi tempoh enam bulan pertama.
- Syer Biasa pada kadar 3%.

Anda dikehendaki menghitung Dividen Interim.

NOTA

Pengiraan dividen Syer Keutamaan perlu mengambil kira tempoh pegangan syer bagi tahun tersebut.

Penyelesaian

Jenis Syer	Pengiraan Dividen Interim
(a) 6% Syer Keutamaan	$= (2\,000\,000 \text{ unit syer} \times \text{RM}1.00 \text{ sesyer}) \times 6\% \times \frac{6}{12}$ $= \text{RM}60\,000$
(b) Syer Biasa	$= (3\,000\,000 \text{ unit syer} \times \text{RM}0.50 \text{ sesyer}) \times 3\%$ $= \text{RM}45\,000$

CONTOH 10 Mengira dividen akhir

Berdasarkan **Contoh 9**, pada 31 Disember 2017 lembaga pengarah syarikat telah memutuskan pembayaran

- Dividen Akhir kepada 6% Syer Keutamaan.
- Dividen Akhir pada kadar 5% kepada pemegang Syer Biasa.

Anda dikehendaki menghitung Dividen Akhir.

Penyelesaian

Jenis Syer	Pengiraan Dividen Akhir
(a) 6% Syer Keutamaan	$= \text{RM}2\,000\,000 \text{ unit syer} \times 6\% \times \frac{5}{12}$ $= \text{RM}50\,000$
(b) Syer Biasa	$= \text{RM}1\,500\,000 \times 5\%$ $= \text{RM}75\,000$

NOTA

Pengiraan dividen syer berasaskan:

- Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh
- Kadar dividen syer (%)

Mengira Dividen Syer bagi Beberapa Tahun

CONTOH 11 Mengira dividen syer bagi beberapa tahun

Pada 2 Januari 2014, Modal Syer Syarikat Labis Berhad adalah seperti berikut.

Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh:

2 000 000 unit 10% Syer Keutamaan RM2 000 000
3 000 000 unit Syer Biasa RM3 000 000

Keuntungan syarikat bagi lima tahun adalah seperti berikut:

Tahun	Keuntungan (RM)
2014	260 000
2015	800 000
2016	200 000
2017	-
2018	430 000

Andaikan semua keuntungan dibahagikan sebagai dividen kepada pemegang syer mengikut keutamaannya.

Anda dikehendaki mengira pembayaran Dividen 10% Syer Keutamaan dan Syer Biasa.

STANDARD PEMBELAJARAN

Murid boleh:

- Mengira dividen Syer Keutamaan dan Syer Biasa bagi beberapa tahun kewangan.
- Membincangkan sebab berlakunya dividen tertunggak.

Penyelesaian

Pengiraan pembayaran dividen 10% Syer Keutamaan = $RM2\,000\,000 \times 10\% \times \frac{12}{12}$
= RM200 000

Tahun	Keuntungan	Pembayaran Dividen 10% Syer Keutamaan	Pembayaran Dividen Syer Biasa
	RM	RM	RM
2014	260 000	200 000	60 000 ¹
2015	800 000	200 000	600 000
2016	200 000	200 000	0
2017	-	0	0
2018	430 000	400 000 ²	30 000

Nota:

1. RM260 000 – RM200 000
2. RM200 000 + RM200 000

MEMBINCANGKAN SEBAB BERLAKUNYA DIVIDEN TERTUNGGAK DAN MENILAI TUNGGAKAN DIVIDEN BAGI PEMEGANG SAHAM KEUTAMAAN BERSIFAT KUMULATIF.

Sebab Berlakunya Dividen Tertunggak

Pembayaran dividen bergantung kepada jumlah keuntungan syarikat dan kelulusan oleh Lembaga Pengarah. Pemegang Syer Keutamaan bersifat kumulatif diberi keutamaan menerima dividen berbanding pemegang Syer Biasa. Hal ini kerana kadar dividen Syer Keutamaan bersifat tetap.

Namun, prestasi syarikat yang tidak memuaskan menyebabkan keuntungan diperoleh tidak mencukupi untuk membayar dividen kepada pemegang Syer Keutamaan. Jumlah dividen ini menjadi tertunggak dan perlu dilunaskan pada tempoh perakaunan yang berikutnya apabila keuntungan syarikat mencukupi.

Hak Pemegang Syer Keutamaan Bersifat Kumulatif terhadap Dividen Tertunggak

- Telah diketahui sebelumnya, pemegang Syer Keutamaan berhak menerima dividen tertunggak.
- Merujuk jadual di **Contoh 11**, kita dapati dividen Syer Keutamaan yang tertunggak bagi tahun sebelumnya akan dibayar pada tahun keuntungan diperoleh.

Tahun	Keuntungan RM	Pembayaran Dividen 10% Syer Keutamaan RM	Pembayaran Dividen Syer Biasa RM
2014	260 000	200 000	60 000
2015	800 000	200 000	600 000
2016	200 000	200 000	0
2017	-	0 ¹	0
2018	430 000	400 000 ²	30 000

1. Dividen pada tahun 2017 tidak dapat dibayar kerana syarikat mengalami kerugian.

2. Oleh sebab dividen Syer Keutamaan bersifat kumulatif, dividen tertunggak RM200 000 untuk tahun 2017 akan dibayar pada tahun 2018.

(TP2)

1. Terangkan maksud dividen tunai.
2. Nyatakan jenis dividen tunai.
3. Jelaskan ciri-ciri dividen interim dan dividen akhir.

Jawapan :

1. Maksud dividen tunai.

Keuntungan yang diagihkan kepada pemegang syer dalam dua kaedah, iaitu mengikut peratus atas nilai sesyer atau sen sesyer. Dividen tunai dibayar ke atas Modal Diterbitkan dan Berbayar Penuh.

2. Jenis dividen tunai

Dividen interim dan dividen akhir.

3. Ciri-ciri Dividen Interim dan Dividen Akhir

Jenis Dividen	Ciri-ciri
Dividen Interim	<ul style="list-style-type: none">• Dividen yang dibayar sebelum keuntungan sebenar diketahui.• Pembayaran dibuat sebelum tempoh perakaunan berakhir.
Dividen Akhir	<ul style="list-style-type: none">• Diisytiharkan selepas keuntungan sebenar diketahui.• Pembayaran dibuat selepas tempoh perakaunan berakhir.

SOALAN OBJEKTIF

JAWAB

1. Apakah yang dimaksudkan dengan dividen interim?
 - A Pembayaran dividen dibuat sebelum tempoh perakaunan berakhir
 - B Pembayaran dividen dibuat selepas tempoh perakaunan berakhir
 - C Diisytiharkan selepas keuntungan sebenar diketahui
 - D Dividen yang dibayar kepada pemegang syer biasa.
2. Maklumat yang berikut berkaitan syer yang dibeli oleh Cik Nadia.

Pada 21 Januari 20X7, Cik Nadia telah membeli 15 000 unit 6% syer keutamaan RM2 sesyer. Pada 31 Julai 20X4, lembaga pengarah telah memutuskan untuk membayar dividen interim 6% syer keutamaan bagi tempoh enam bulan pertama.

Berapakah dividen interim Cik Nadia?

A RM1 800	C RM900
B RM600	D RM2 400
3. Berdasarkan maklumat dalam soalan 2, pada 31 Disember 20X7, lembaga pengarah syarikat telah memutuskan untuk pembayaran dividen akhir kepada 6% syer keutamaan. Berapakah dividen akhir syer keutamaan?

A RM900	C RM1 000
B RM750	D RM650
 4. Maklumat yang berikut berkaitan syer yang dibeli oleh Encik Aniq.

Pada 1 Januari 20X6, Encik Aniq telah membeli 8 000 unit 7% syer keutamaan RM2 sesaham. Pada 1 Julai 20X6, lembaga pengarah telah membayar dividen interim 7% syer keutamaan bagi tempoh enam bulan pertama.

Berapakah dividen akhir?

A RM560
B RM640
C RM1 120
D RM4 800
5. Apakah istilah yang diberikan kepada dividen yang dibayar selepas keuntungan sebenar syarikat diketahui?
 - A Dividen akhir
 - B Dividen interim
 - C Dividen syer biasa
 - D Dividen syer keutamaan

JAWAPAN: 1.A (TP2) 2.C (TP3) 3.B (TP3) 4.A (TP3) 5.A (TP2)

SOALAN SUBJEKTIF (TP3 & TP5 dan TP6)

Syarikat Perpatih Impiana Berhad ialah sebuah perniagaan yang menawarkan khidmat nasihat berkaitan hiasan dalaman kediaman. Modal syarikat pada 1 Januari 2014 adalah seperti berikut:

Modal diterbitkan dan dibayar penuh
 300 000 unit 6% Syer Keutamaan RM600 000
 800 000 unit Syer Biasa RM800 000

Bahagian keuntungan syarikat bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2014 sehingga 2017 yang digunakan untuk pembayaran Dividen Akhir adalah seperti berikut:

Tahun	Keuntungan
RM	RM
2014	40 000
2015	32 000
2016	48 000
2017	60 000

Anda dikehendaki:

- mengira Dividen Akhir yang diterima oleh pemegang 6% Syer Keutamaan dan pemegang Syer Biasa bagi tahun 2014 hingga 2017.
- menunjukkan bahagian Ekuiti Pemilik dalam Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2017.
- menerangkan kesan dividen tertunggak kepada pemegang Syer Keutamaan dan pemegang Syer Biasa.

JAWAPAN :

(a)

Tahun	Keuntungan RM	Dividen pemegang 6% Syer Keutamaan	Tunggakan Dividen pemegang 6% Syer Keutamaan	Dividen pemegang Syer Biasa
2014	40,000	$RM600,000 \times 6\%$ $= RM36,000$	-	$RM40,000 - RM36,000$ $= RM4,000$
2015	32,000	RM32,000	$RM36,000 - RM32,000$ $= RM4,000$	0
2016	48,000	$RM600,000 \times 6\%$ $= RM36,000$ $RM36,000 + RM4,000$ $= RM40,000$	-	$RM48,000 - RM40,000$ $= RM8,000$
2017	60,000	$RM600,000 \times 6\%$ $= RM36,000$	-	$RM60,000 - RM36,000$ $= RM24,000$

(b)

Penyata Kedudukan Kewangan Pada 31 Disember 2017		
	Ekuiti Pemilik	
	Modal diterbitkan dan dibayar penuh	RM
	300,000 unit 6% Syer Keutamaan	600,000
	800,000 unit Syer Biasa	800,000

(c) (i) Kesan dividen tertunggak kepada pemegang Saham Keutamaan bersifat kumulatif :
Pemegang Saham Keutamaan bersifat kumulatif yang diberi keutamaan pembayaran dividen akan mempunyai jaminan untuk memperolehi hasil dividen yang tetap 6% walaupun syarikat menghadapi kerugian pada tahun semasa kerana tunggakan dividen akan dibayar pada tahun keuntungan diperolehi. Hal ini kerana kadar dividen Syer Keutamaan bersifat tetap.

(ii) Kesan dividen tertunggak kepada pemegang Saham Biasa :
Pemegang Saham Biasa hanya akan mendapat dividen setelah dividen Syer Keutamaan diagihkan. Oleh itu, pemegang Syer Biasa adalah bergantung kepada lebihan keuntungan syarikat selepas pengagihan dividen kepada pemegang Syer Keutamaan. Tiada tunggakan dividen diberikan kepada pemegang Saham Biasa.

LATIHAN PENGUKUHAN

SOALAN 1 (TP3 & TP5)

SOALAN 2 (TP3 & TP5)

JAWAB

1. Pada Disember 20X5, Syarikat Sunshine Berhad mempunyai modal diterbitkan yang terdiri daripada 800 000 unit 5% syer keutamaan bernilai RM2.00 sesyer dan 4 000 000 unit syer biasa bernilai RM1.00 sesyer.

Pada akhir tahun kewangan, syarikat tersebut telah mengisytiharkan untung yang akan diagih kepada pemegang syer seperti yang berikut.

Tahun	Keuntungan diagihkan RM	Dividen Syer Biasa RM	Dividen Syer Keutamaan RM
20X5	85 500		
20X6	68 000		
20X7	92 000		
20X8	126 000		

Anda dikehendaki menghitung dividen syer biasa dan syer keutamaan bagi tahun 20X5 hingga tahun 20X8 dengan melengkapkan jadual di atas.

2. Pada 15 Januari 20X1, Syarikat Gemilang Berhad telah menerbitkan 600 000 unit 4% syer keutamaan bernilai RM2.00 sesyer dan 3 000 000 unit syer biasa bernilai RM0.50 sesyer. Pada 31 Januari 20X1, semua syer yang diterbitkan telah dilanggan dan dibayar penuh.

Pada akhir tahun kewangan, syarikat tersebut telah mengisytiharkan untung yang akan diagih kepada pemegang syer seperti yang berikut.

Hitung dividen syer biasa dan syer keutamaan bagi tahun 20X1 hingga tahun 20X4 dengan melengkapkan jadual di bawah ini.

Tahun	Keuntungan Diagihkan RM	Dividen Syer Biasa RM	Dividen Syer Keutamaan RM
20X1	50 000		
20X2	48 000		
20X3	40 000		
20X4	80 000		

JAWAPAN:

1.

Tahun	Keuntungan RM	Dividen Syer Biasa RM	Dividen Syer Keutamaan RM	Tunggakan Dividen Syer Keutamaan RM
20X5	85,500	RM85,500 – RM80,000 = RM5,500	800,000 unit x RM2 x 5% x 12/12 = RM80,000	-
20X6	68,000	-	RM68,000	RM80,000 – RM68,000 = RM12,000
20X7	92,000	-	RM80,000 + RM12,000 = RM92,000	-
20X8	126,000	RM126,000 – RM80,000 = RM46,000	800,000 unit x RM2 x 5% x 12/12 = RM80,000	-

2.

Tahun	Keuntungan RM	Dividen Syer Biasa RM	Dividen Syer Keutamaan RM	Tunggakan Dividen Syer Keutamaan RM
20X1	50,000	RM50,000 – RM44,000 = RM6,000	600,000 unit x RM2 x 4% x 11/12 = RM44,000	-
20X2	48,000	-	600,000 unit x RM2 x 4% x 12/12 = RM48,000	-
20X3	40,000	-	RM40,000	RM48,000 – RM40,000 = RM8,000
20X4	80,000	RM80,000 – RM56,000 = RM24,000	RM48,000 + RM8,000 = RM56,000	-

Soalan 3(TP3, TP5)

Pada 2 Mac 2018, modal syer Syarikat Susah Senang Berhad adalah seperti berikut :

Modal diterbitkan dan berbayar penuh :

1 500 000 unit 8% syer keutamaan RM3 000 000
2 000 000 unit syer biasa RM2 000 000

Keuntungan syarikat bagi lima tahun adalah seperti berikut:

Tahun	Keuntungan (RM)
2014	350 000
2015	900 000
2016	-
2017	-
2018	720 000

Anda dikehendaki menghitung dividen 8% syer keutamaan dan syer biasa.

Jawapan:

TAHUN	KEUNTUNGAN RM	PEMBAYARAN DIVIDEN 8% SYER KEUTAMAAN RM	PEMBAYARAN DIVIDEN SYER BIASA RM
2014	350 000	240 000	110 000
2015	900 000	240 000	660 000
2016	-	0	0
2017	-	0	0
2018	720 000	720 000	0

Soalan 4 (TP3, TP5)

Pada 16 Mac 2017, Syarikat Harum Manis Berhad telah menerbitkan 40 000 unit 8% syer keutamaan RM2 sesyer dan 300 000 unit syer biasa RM1 sesyer. Semua syer telah dilanggan dan dibayar penuh.

Pada 30 September 2017, syarikat itu telah memutuskan untuk memberi dividen interim syer biasa 6% dan 8% syer keutamaan bagi tempoh 6 bulan pertama.

Pada 28 Februari 2018, untung bersih perniagaan ialah sebanyak 60 000. Lembaga pengarah mengumumkan perkara yang berikut.

(i)	Bayaran dividen akhir atas 8% syer keutamaan
(ii)	Bayaran dividen akhir 4% kepada pemegang syer biasa.

Anda dikehendaki:

- (a) menghitung :
- (i) dividen interim 8% syer keutamaan
 - (ii) dividen interim syer biasa
 - (iii) dividen akhir 8% syer keutamaan
 - (iv) dividen akhir syer biasa
- (b) Menyatakan perbezaan dividen interim dan dividen akhir

Jawapan :

(a) menghitung :

- (i) dividen interim 8% syer keutamaan
- (ii) dividen interm syer biasa

JENIS SYER	PENGIRAAN DIVIDEN INTERIM
(i) 8% syer keutamaan	= (40 000 unit syer X RM2) 8% X 6/12 = RM 3 200
(ii) Syer biasa	= (3 000 000 unit syer X RM1) X 6% = RM 18 000

- (iii) dividen akhir 8% syer keutamaan
- (iv) dividen akhir syer biasa

JENIS SYER	PENGIRAAN DIVIDEN AKHIR
(i) 8% syer keutamaan	= (40 000 unit syer X RM2) 8% X 5/12 = RM2667
(ii) Syer biasa	= (3 000 000 unit syer X RM1) X 4% = RM 12 000

(b) Menyatakan perbezaan dividen interim dan dividen akhir

PERKARA	SYER BIASA	SYER KEUTAMAAN
Kadar dividen	Kadar dividen tidak tetap. Bergantung pada prestasi syarikat	Kadar dividen tetap. Tidak bergantung pada prestasi syarikat
Hak untuk mengundi dalam mesyuarat agung	Berhak mengundi dalam mesyuarat agung	Tidak berhak mengundi

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 16.0 : PERAKAUNAN KOS
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 236- 242
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	16.1 JENIS KOS DAN KERJA DALAM PROSES
Standard Pembelajaran	<p>16.1.1 Menyatakan konsep kos dan jenis kos.</p> <p>16.1.2 Menyenaikan komponen kos pengeluaran.</p> <p>16.1.3 Mengira:</p> <ul style="list-style-type: none"> i Kos Bahan Langsung. ii Kos Buruh Langsung. iii Kos Belanja Langsung. iv Kos Prima. v Kos Overhed. <p>16.1.4 Menerangkan maksud Kerja Dalam Proses Awal dan Kerja Dalam Proses Akhir.</p> <p>16.1.5 Mengira setiap komponen kos pengeluaran dengan Mengambil kira Kerja Dalam Proses.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menerangkan konsep kos dan komponen kos pengeluaran 2. Mengira kos: <ul style="list-style-type: none"> i Kos Bahan Langsung. ii Kos Buruh Langsung. iii Kos Belanja Langsung. iv Kos Prima. v Kos Overhed. 3. Menerangkan maksud kerja dalam proses awal dan kerja dalam proses akhir 4. Mengira setiap komponen kos pengeluaran dengan mengambil kira kerja dalam proses awal dan akhir.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	2 waktu / 1 jam
Pentaksiran	Tahap 1 : Menyatakan konsep dan jenis kos.

	<p>Tahap 2 : Menyenaikan komponen kos pengeluaran Menerangkan maksud Kerja Dalam Proses Awal, Kerja Dalam Proses Akhir</p> <p>Tahap 3 : Mentafsir Kos Tetap, Kos Berubah dan Margin Caruman.</p> <p>Mengklasifikasikan kos kepada Kos Bahan Langsung, Buruh Langsung, Belanja Langsung dan Overhed</p>
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / laman web atau di link Youtube https://www.youtube.com/watch?v=TY4TUIQoqKU untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid tidak memahami , murid-murid boleh meminta bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Konsep Kos

- Amaun yang perlu dibayar untuk mendapatkan sesuatu barangan atau perkhidmatan.
- Kos pengeluaran – kos yang terlibat dalam proses pengeluaran.
- Diukur dalam unit wang yang mesti dibayar untuk mendapatkan barangan atau perkhidmatan.

1. Kos Tetap

- Atau disebut sebagai kos malar.
- Kos yang tidak berubah mengikut perubahan tingkat aktiviti pengeluaran.
- Contoh; sewa kilang, insurans kilang, susutnilai loji dan mesin, gaji pengurus.
- Jumlah kos tetap adalah sentiasa sama walaupun pengeluaran bertambah atau berkurang.
- Kos tetap seunit akan berubah mengikut volum pengeluaran (unit keluaran / unit jualan).
- Semakin tinggi volum pengeluaran , semakin rendah kos tetap seunit dan sebaliknya.

2. Kos Berubah

- Kos yang berubah secara berkadar terus dengan perubahan dalam tingkat pengeluaran.
- Jumlah kos berubah akan bertambah atau berkurang pada kadar yang sama dengan perubahan dalam pengeluaran.
- Kos berubah seunit adalah tetap jika ada berlaku perubahan dalam tingkat pengeluaran.
- Contoh; kos bahan langsung, kos buruh langsung, duti atas bahan mentah, belanja langsung kilang.

ELEMEN PENGELUARAN

1. Kos bahan langsung

- ✓ Kos atau bahan utama dalam proses pengeluaran sesuatu barang.
- ✓ Contoh = cukai belian bahan langsung, angkutan masuk dan insurans atas belian
- ✓ Akan meningkat sekiranya unit pengeluaran ditingkatkan dan sebaliknya
- ✓ Contoh= kos bahan langsung bagi kilang yang mengeluarkan tayar akan meningkat sekiranya harga getah di pasaran meningkat

Rumus mengira kos bahan langsung ditunjukkan seperti berikut:

$$\text{Kos Bahan Langsung} = \text{Inventori Awal Bahan Langsung} + \text{Belanja Pembelian Bahan Langsung} - \text{Inventori Akhir Bahan Langsung}$$

2. Kos buruh langsung

- ✚ Upah yang diberi kepada pekerja yang terlibat secara langsung dalam proses pengeluaran.
- ✚ Merupakan kos berubah, semakin bertambah kuantiti barang @ perkhidmatan, dihasilkan, semakin bertambah kos buruh langsung.
- ✚ Contoh; buruh kilang, upah operator kilang, pekerja kilang sambilan (part time)

3. Belanja Langsung

- Belanja yang turut berubah secara berkadar terus dengan volum pengeluaran.
- Contoh; bayaran royalti, reka bentuk produk dan cap dagangan (paten).

4. Kos Prima

- ✓ Kos utama untuk menghasilkan sesuatu barang

Kos Prima = Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung + Belanja Langsung.

5. Kos Overhed

- ❖ Kos yang tidak terlibat secara langsung dalam proses pengeluaran tetapi diperlukan untuk mengeluarkan output (meliputi semua kos pengeluaran yang bukan kos bahan dan juga kos buruh langsung)
- ❖ Belanja selain bahan langsung, buruh langsung dan belanja langsung
- ❖ Sebahagian besar kos adalah tetap dalam tingkat pengeluaran tertentu.
- ❖ Contoh;
 1. Kos buruh tak langsung : gaji jurutera kilang, gaji penyelia kilang, gaji pengurus kilang dan gaji pengawal keselamatan kilang dan kerani kilang
 2. Bahan tak langsung; bahan api, minyak pelincir.
 3. Sewa kilang.
 4. Sewa loji dan mesin.
 5. Susut nilai loji dan mesin.
 6. Insurans kilang.
 7. Pembaikan dan penyelenggaraan loji dan mesin.
 8. Alat-alat kecil - perkakas-perkakas kecil yang digunakan untuk membaiki dan menyelenggara mesin dan loji di kilang; tukul, spana, nat, skru dan playar.

CONTOH 1 Mengira Kos Bahan Langsung, Kos Buruh Langsung, Kos Prima dan Kos Overhed

Maklumat berikut diperoleh dari Kilang Keropok Ibai yang beroperasi di Kuala Berang, Terengganu.

	RM
Buruh kilang	26 000
Inventori bahan langsung pada 1 Januari 2017	32 100
Inventori bahan langsung pada 31 Disember 2017	24 300
Belian bahan langsung	64 300
Duti belian bahan langsung	3 200
Angkutan masuk bahan langsung	450
Gaji pengurus kilang	5 000
Kadar bayaran kilang	3 100
Insurans kilang	6 700
Susut nilai mesin	760
Belanja langsung	5 100
Pulangan belian bahan langsung	2 300

Anda dikehendaki menghitung:

- (a) Kos Bahan Langsung
- (b) Kos Buruh Langsung
- (c) Kos Prima
- (d) Kos Overhed

Penyelesaian

(a) Kos Bahan Langsung

	RM	RM
Inventori bahan langsung pada 1 Januari 2017		32 100
Belian bahan langsung	64 300	
Tolak: Pulangan belian	<u>(2 300)</u>	
	62 000	
<i>Tambah:</i> Angkutan masuk bahan langsung	450	
Duti belian bahan langsung	<u>3 200</u>	
		65 650
		<u>97 750</u>
<i>Tolak:</i> Inventori bahan langsung pada 31 Disember 2017		<u>(24 300)</u>
Kos Bahan Langsung		<u><u>73 450</u></u>

(b) Kos Buruh Langsung

	RM
Buruh kilang	26 000
Kos Buruh Langsung	<u><u>26 000</u></u>

(c) Kos Prima

$$\text{Kos Prima} = \text{Kos Bahan Langsung} + \text{Kos Buruh Langsung} + \text{Belanja Langsung}$$

	RM
Kos bahan langsung	73 450
<i>Tambah:</i> Kos buruh langsung	26 000
Belanja langsung	5 100
Kos Prima	<u><u>104 550</u></u>

(d) Kos Overhed

	RM
Gaji pengurus kilang	5 000
Kadar bayaran kilang	3 100
Insurans kilang	6 700
Susut nilai Mesin	760
Kos Overhed	<u><u>15 560</u></u>

6. Kerja Dalam Proses

Kerja dalam Proses Awal

- Atau dikenali disebagai barang yang belum siap diproses atau barang separuh siap pada awal tempoh perakaunan akan disediakan dalam tempoh perakaunan semasa.

Kerja dalam Proses Akhir

- Barang yang belum siap diproses atau barang separuh siap pada akhir tempoh perakaunan akan disediakan dalam tempoh perakaunan berikutnya.

$$\text{Kos Pengeluaran} = \text{Kos Bahan Langsung} + \text{Kos Buruh Langsung} + \text{Kos Overhed} + \text{Kerja Dalam Proses Awal} - \text{Kerja Dalam Proses Akhir}$$

Pengiraan Setiap Komponen Kos Pengeluaran dengan Mengambil Kira Kerja dalam Proses

CONTOH 2 Mengira setiap komponen kos pengeluaran dengan mengambil kira kerja dalam proses awal dan akhir

Berdasarkan **Contoh 1**, kira kos pengeluaran bagi Kilang Keropok Ibai jika kerja dalam proses pada 1 Januari 2017 ialah RM7 800 dan kerja dalam proses pada 31 Disember 2017 ialah RM8 400.

Penyelesaian

	RM
Kos Bahan Langsung	73 450
Kos Buruh Langsung	26 000
Belanja Langsung	5 100
Kos Prima	<u>104 550</u>
Kos Overhed	15 560
	<u>120 110</u>
Tambah: Kerja dalam proses awal	7 800
	<u>127 910</u>
Tolak: Kerja dalam proses akhir	(8 400)
Kos Pengeluaran	<u>119 510</u>

INGAT!

$\text{KOS PRIMA} = \text{KOS BAHAN LANGSUNG} + \text{KOS BURUH LANGSUNG} + \text{BELANJA LANGSUNG}$

$\text{KOS OVERHED} = \text{KOS BURUH TAK LANGSUNG} + \text{BELANJA TAK LANGSUNG}$

$\text{KOS PENGELUARAN} = \text{KOS PRIMA} + \text{KOS OVERHED}$

$\text{KOS PENGELUARAN BARANG SIAP} = \text{KOS PENGELUARAN} + \text{KERJA DALAM PROSES AWAL} - \text{KERJA DALAM PROSES AKHIR}$

Soalan 1:

GERAK KERJA INDIVIDU 7.1.2

Tandakan (✓) pada komponen kos pengeluaran bagi butiran yang berikut.

Bil.	Butiran	Kos Bahan Langsung	Kos Buruh Langsung	Belanja Langsung	Kos Overhed
1.	Upah operator kilang				
2.	Gaji pekerja keselamatan kilang				
3.	Susut nilai mesin				
4.	Insurans kilang				
5.	Sewa kilang				
6.	Kadar bayaran kilang				
7.	Bahan mentah				
8.	Angkutan masuk bahan langsung				
9.	Hak cipta				

TP 3

2. Pilih butir-butir yang berkaitan dengan Akaun Pengeluaran dan tandakan (✓) di ruang yang sesuai (TP 3)

Butir	Kos pengeluaran				Tak perlu rekod
	Kos bahan langsung	Kos buruh langsung	Belanja langsung	Kos overhed	
Gaji pekerja pejabat					
Gaji pekerja kilang					
Upah buruh langsung					
Belian bahan langsung					
Inventori awal barang siap					
Inventori awal bahan langsung					
Gaji penyelia kilang					
Bayaran hak cipta					
Alat tulis kilang					
Mesin					
Susutnilai mesin					
Hutang lapuk					
Belanja alat-alat kecil					
Royalti					
Belanja tak langsung					

Soalan Objektif

1 Item manakah yang diambil kira dalam menghitung Kos Prima?

- I Belanja alat kecil
- II Susut nilai mesin
- III Gaji operator kilang
- IV Angkutan masuk bahan langsung

- A I dan II C II dan III
- B I dan IV D III dan IV

(TP 3)

2 Dalam penyediaan Akaun Pengeluaran, komponen yang manakah cap dagangan (paten) akan dicatat?

- A Kos Overhed
- B Belanja Langsung
- C Kos Buruh Langsung
- D Kos Bahan Langsung

TP3

3 Antara berikut, yang manakah merupakan butiran Kos Overhed?

- A Loji dan alatan kilang
- B Susut nilai alatan kecil
- C Sewa bangunan pejabat
- D Gaji operator pengeluaran

TP1

4 Maklumat berikut diperolehi daripada Kilang Kasut Yahya:

	RM
Inventori awal bahan langsung	4 000
Belian bahan langsung	50 000
Kos buruh langsung	10 000
Kos buruh tak langsung	4 000
Sewa kilang	2 000
Inventori akhir bahan langsung	8 000

Hitungkan Kos Prima bagi Kilang Kasut Yahya.

TP3

A RM56 000

B RM58 000

C RM60 000

D RM62 000

5 Apakah komponen bagi gaji pengurus kilang dalam Akaun Pengeluaran?

A Belanja Langsung

B Kos Overhed

C Kos Buruh Langsung

D Kos Bahan Langsung

TP1

6 Rumus berikut berkaitan dengan pengiraan kos pengeluaran:

$= y + \text{Kos Overhed} + \text{Kerja dalam Proses Awal} - \text{Kerja dalam Proses Akhir}$

Apakah y?

A Kos Tetap

B Kos Prima

C Kos Buruh

D Kos Bahan

TP 1

7 Apakah rumus bagi Kos Prima?

A Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung – Kos Overhed

B Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung + Kos Overhed

C Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung + Belanja Langsung

D Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung – Belanja Langsung

TP1

8 Data berikut diperoleh daripada Kilang Biskut Sedap.

	RM
Bahan langsung	8 500
Buruh langsung	3 500
Susut nilai mesin	1 000
Buruh tak langsung	2 000
Barang siap	20 000
Kerja dalam proses awal	4 500
Kerja dalam proses akhir	2 100

Hitungkan Kos Pengeluaran.

A RM4 500

B RM5 600

C RM15 400

D RM17 400

TP3

Jawapan

GERAK KERJA INDIVIDU 7.1.2

Tandakan (✓) pada komponen kos pengeluaran bagi butiran yang berikut.

Bil.	Butiran	Kos Bahan Langsung	Kos Buruh Langsung	Belanja Langsung	Kos Overhed
1.	Upah operator kilang		✓		
2.	Gaji pekerja keselamatan kilang				✓
3.	Susut nilai mesin				✓
4.	Insurans kilang				✓
5.	Sewa kilang				✓
6.	Kadar bayaran kilang				✓
7.	Bahan mentah	✓			
8.	Angkutan masuk bahan langsung	✓			
9.	Hak cipta			✓	

2. Pilih butir-butir yang berkaitan dengan Akaun Pengeluaran dan tandakan (✓) di ruang yang sesuai

Butir	Kos pengeluaran				Tak perlu rekod
	Kos bahan langsung	Kos buruh langsung	Belanja langsung	Kos overhed	
Gaji pekerja pejabat					/
Gaji pekerja kilang				/	
Upah buruh langsung		/			
Belian bahan langsung	/				
Inventori awal barang siap	/				
Inventori awal bahan langsung	/				
Gaji penyelia kilang				/	
Bayaran hak cipta			/		
Alat tulis kilang				/	
Mesin					/
Susutnilai mesin				/	
Hutang lapuk					/
Belanja alat-alat kecil				/	
Royalti			/		
Belanja tak langsung				/	

JAWAPAN SOALAN OBJEKTIF

1. D

2. B

3. B

4. A

5. B

6. B

7. C

8. D

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 16.0 : PERAKAUNAN KOS
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 243 - 255
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	16.2 Akaun Pengeluaran
Standard Pembelajaran	<p>16.2.1 Menyatakan tujuan penyediaan Akaun Pengeluaran.</p> <p>16.2.2 Menyediakan Akaun Pengeluaran tanpa mengambil kira Kerja Dalam Proses Awal dan Kerja Dalam Proses Akhir dalam bentuk T dan format penyata.</p> <p>16.2.3 Menghasilkan Akaun Pengeluaran dengan mengambil kira Kerja Dalam Proses Awal dan Kerja Dalam Proses Akhir dalam bentuk T dan format penyata.</p> <p>16.2.4 Memindahkan Kos Pengeluaran daripada Akaun Pengeluaran ke Akaun Perdagangan.</p> <p>16.2.5 Merumuskan justifikasi pengagihan sebahagian daripada kos ke Penyata Kos Pengeluaran dan Penyata Pendapatan.</p>
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menerangkan tujuan penyediaan Akaun Pengeluaran. 2. Menyediakan Akaun Pengeluaran tanpa mengambilkira Kerja Dalam Proses Awal dan Kerja Dalam Proses Akhir dalam bentuk T dan format penyata. 3. Menghasilkan Akaun Pengeluaran dengan mengambilkira Kerja Dalam Proses Awal dan Kerja Dalam Proses Akhir dalam bentuk T dan format penyata. 4. Memindahkan Kos Pengeluaran daripada Akaun Pengeluaran ke Akaun Perdagangan. 5. Merumuskan justifikasi pengagihan sebahagian daripada kos ke Penyata Kos Pengeluaran dan Penyata Pendapatan.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 Jam 30 minit

Pentaksiran	Tahap 6 : Menghasilkan Akaun Pengeluaran dengan mengambil kira Kerja Dalam Proses dan memindahkan Kos Pengeluaran ke dalam Akaun Perdagangan dalam bentuk T dan format penyata.
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / laman web atau di link Youtube : https://youtu.be/Zax2s-E4usk untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid tidak memahami , murid-murid boleh meminta bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab semua soalan latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

Tujuan Penyediaan Akaun Pengeluaran

- Akaun yang disediakan untuk menunjukkan semua kos yang terlibat di dalam pengeluaran sesuatu keluaran pada akhir tempoh perakaunan.

Rajah 7.3 Penyediaan Akaun Pengeluaran

Penyediaan Akaun Pengeluaran Tanpa Mengambil Kira Kerja dalam Proses Awal dan Kerja dalam Proses Akhir

Penyediaan Akaun Pengeluaran boleh disediakan dalam bentuk 'T' dan Format Penyata.

(a) Bentuk 'T'

Nama Perniagaan
Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir ...

	RM	RM		RM
Kos Bahan Langsung			Kos Pengeluaran	XX
Inventori Awal bahan langsung		X		
Belian bahan langsung	X			
<i>Tolak:</i> Pulangan belian bahan langsung	(X)			
	<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>			
<i>Tambah:</i> Angkutan masuk bahan langsung	X			
Duti atas belian bahan langsung	X			
	<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>	X		
		XX		
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir bahan langsung		(X)		
Kos bahan langsung digunakan		<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>		
		XX		
Kos Buruh Langsung				
Upah buruh langsung		X		
Belanja Langsung				
Paten	X			
Hak cipta	X			
Royalti	X			
	<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>	X		
Kos Prima		XX		
Kos Overhed				
Alat tulis kilang	X			
Gaji pengurus kilang	X			
Belanja pembaikan kilang	X			
Belanja Am kilang	X			
Insurans kilang	X			
Kadar bayaran kilang	X			
Sewa kilang	X			
Susut nilai Mesin	X			
Belanja alat-alat kecil	X			
	<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>	X		
		<hr style="width: 50%; margin-left: 0;"/>		XX

Kos pengeluaran ini akan dipindahkan ke Akaun Perdagangan.

(b) Format Penyata

Nama Perniagaan
Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir ...

	RM	RM
Kos Bahan Langsung		
Inventori Awal bahan langsung		X
Belian bahan langsung	X	
<i>Tolak:</i> Pulangan belian bahan langsung	(X)	
	X	
<i>Tambah:</i> Angkutan masuk bahan langsung	X	
Duti atas belian bahan langsung	X	X
		XX
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir bahan langsung		(X)
Kos bahan langsung digunakan		XX
Kos Buruh Langsung		
Upah buruh langsung		X
Belanja Langsung		
Paten	X	
Hak cipta	X	
Royalti	X	X
Kos Prima		XX
Kos Overhed		
Alat tulis kilang	X	
Gaji pengurus kilang	X	
Belanja pembaikan kilang	X	
Belanja Am kilang	X	
Insurans kilang	X	
Kadar bayaran kilang	X	
Sewa kilang	X	
Susut nilai Mesin	X	
Belanja alat-alat kecil	X	
Kos Pengeluaran	X	X
		XX

Kos pengeluaran ini akan dipindahkan ke Akaun Perdagangan

Pindahan Kos Pengeluaran daripada Akaun Pengeluaran ke Akaun Perdagangan

Format Akaun Perdagangan ditunjukkan seperti berikut:

Nama Perniagaan
Akaun Perdagangan bagi tahun berakhir ...

	RM	RM
Jualan		XX
<i>Tolak:</i> Pulangan jualan		(X)
Jualan Bersih		XX
<i>Tolak:</i> Kos Jualan		
Inventori Awal barang siap	X	
Kos pengeluaran	XX	
Kos barang siap untuk dijual	X	
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir barang siap	(X)	
Kos Jualan	X	XX
Untung Kasar		X

CONTOH 3**Menyediakan Akaun Pengeluaran tanpa mengambil kira kerja dalam proses awal dan kerja dalam proses akhir dalam bentuk 'T' dan Format Penyata**

Maklumat kewangan Kilang Mutiara bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 adalah seperti berikut.

	RM
Inventori pada 1 Januari 2017:	
Barang siap	8 976
Bahan langsung	7 550
Alatan kilang	1 900
Upah buruh langsung	28 740
Belian bahan langsung	72 500
Angkutan masuk bahan langsung	1 180
Duti atas belian bahan langsung	150
Jualan barang siap	175 100
Pulangan belian bahan langsung	568
Pulangan jualan	900
Insurans	2 448
Kadar bayaran kilang	3 150
Gaji kerani pejabat	4 990
Gaji pengurus kilang	4 340
Angkutan keluar	950
Insurans barang siap	2 614
Alat tulis kilang	940
Mesin	48 000
Susut nilai Terkumpul Mesin	14 400
Belian alatan kilang	4 600
Belanja am kilang	2 380
Sewa	6 400
Royalti kilang	600
Inventori pada 31 Disember 2017:	
Barang siap	9 190
Bahan langsung	12 410

Maklumat Tambahan:

- (i) Sewa dan insurans diagihkan sama rata antara kilang dan pejabat.
- (ii) Alat tulis yang belum digunakan RM140.
- (iii) Alatan kilang dinilai semula RM5 200.
- (iv) Mesin disusutnilaikan 10% setahun mengikut kaedah garis lurus.

Anda dikehendaki menyediakan Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir 31 Disember 2017 dan memindahkan kos pengeluaran daripada Akaun Pengeluaran ke Akaun Perdagangan.

Penyelesaian

(a) Bentuk 'T'

Kilang Mutiara			
Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir 31 Disember 2017			
	RM	RM	RM
Kos Bahan Langsung			Kos Pengeluaran 118 936
Inventori Awal bahan langsung		7 550	
Belian bahan langsung	72 500		
Tolak: Pulangan belian bahan langsung	(568)		
	71 932		
Tambah: Angkutan masuk bahan langsung	1 180		
Duti atas belian bahan langsung	150	73 262	
		80 812	
Tolak: Inventori Akhir bahan langsung		(12 410)	
Kos bahan langsung digunakan		68 402	
Kos Buruh Langsung			
Upah buruh langsung		28 740	
Belanja Langsung			
Royalti kilang		600	
Kos Prima		97 742	
Kos Overhed			
Kadar bayaran kilang	3 150		
Susut nilai Mesin $(48\,000 \times 10\% \times \frac{12}{12})$	4 800		
Susut nilai Alatan kilang $(1\,900 + 4\,600 - 5\,200)$	1 300		
Sewa kilang $(6\,400 \times \frac{1}{2})$	3 200		
Insurans kilang $(2\,448 \times \frac{1}{2})$	1 224		
Belanja alat tulis kilang $(940 - 140)$	800		
Gaji pengurus kilang	4 340		
Belanja Am kilang	2 380	21 194	
		118 936	118 936

Kilang Mutiara			
Akaun Perdagangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017			
	RM		RM
Inventori Awal barang siap	8 976	Jualan	175 100
Kos Pengeluaran	118 936	Tolak: Pulangan jualan	(900)
	127 912	Jualan Bersih	174 200
Tolak: Inventori Akhir barang siap	(9 190)		
Kos jualan barang siap	118 722		
Untung Kasar	55 478		
	174 200		174 200

(b) Format Penyata

Kilang Mutiara			
Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir 31 Disember 2017			
	RM	RM	RM
Kos Bahan Langsung			
Inventori Awal bahan langsung		7 550	
Belian bahan langsung	72 500		
Tolak: Pulangan belian bahan langsung	(568)		
	71 932		
Tambah: Angkutan masuk bahan langsung	1 180		
Duti atas belian bahan langsung	150	73 262	
		80 812	
Tolak: Inventori Akhir bahan langsung		(12 410)	
Kos bahan langsung digunakan		68 402	
Kos Buruh Langsung			
Upah buruh langsung		28 740	
Belanja Langsung			
Royalti kilang		600	
Kos Prima		97 742	
Kos Overhed			
Kadar bayaran kilang		3 150	
Susut nilai Mesin $(48\,000 \times 10\% \times \frac{12}{12})$		4 800	
Susut nilai Alatan kilang $(1\,900 + 4\,600 - 5\,200)$		1 300	
Sewa kilang $(6\,400 \times \frac{1}{2})$		3 200	
Insurans kilang $(2\,448 \times \frac{1}{2})$		1 224	
Belanja alat tulis kilang $(940 - 140)$		800	
Gaji pengurus kilang		4 340	
Belanja Am kilang		2 380	
		21 194	
Kos Pengeluaran		118 936	

Kilang Mutiara			
Akaun Perdagangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2017			
	RM	RM	RM
Jualan		175 100	
Tolak: Pulangan jualan		(900)	
Jualan Bersih		174 200	
Tolak: Kos Jualan			
Inventori Awal barang siap		8 976	
Kos Pengeluaran		118 936	
Kos barang siap untuk dijual		127 912	
Tolak: Inventori Akhir barang siap		(9 190)	
Kos Jualan		118 722	
Untung Kasar		55 478	

Penyediaan Akaun Pengeluaran dengan Mengambil Kira Kerja dalam Proses Awal dan Kerja dalam Proses Akhir

Berikut adalah format Akaun Pengeluaran dengan mengambil kira kerja dalam proses awal dan kerja dalam proses akhir.

Format Penyata

INFO TAMBAHAN

Rujuk Akaun Pengeluaran bentuk 'T' di laman sesawang berikut:

http://eravisi.com/PAK_tg5/ms248

Nama Perniagaan Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir ...

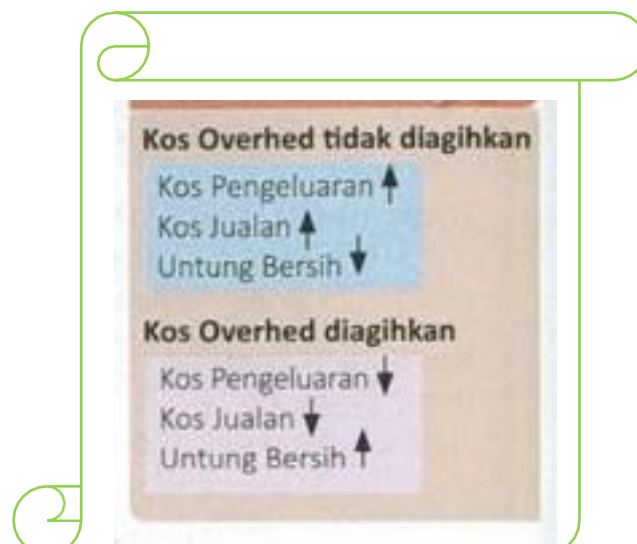
	RM	RM
Kos Bahan Langsung		
Inventori Awal bahan langsung		X
Kerja dalam proses awal		X
		<hr/>
		X
Belian bahan langsung	X	
<i>Tolak:</i> Pulangan belian bahan langsung	<hr/> (X)	
	X	
<i>Tambah:</i> Angkutan masuk bahan langsung	X	
Duti atas belian bahan langsung	<hr/> X	X
		<hr/>
		X
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir bahan langsung	X	
Kerja dalam proses akhir	<hr/> X	(X)
Kos bahan langsung digunakan		<hr/> XX
Kos Buruh Langsung		
Buruh langsung	X	
<i>Tambah:</i> Kerja dalam proses awal	<hr/> X	
	X	
<i>Tolak:</i> Kerja dalam proses akhir	<hr/> (X)	
Kos buruh langsung		<hr/> XX
Belanja langsung		
Paten	X	
Hak cipta	X	
Royalti	<hr/> X	XX
Kos Prima		<hr/> XX
Kos Overhed		
Alat tulis kilang	X	
Gaji pengurus kilang	X	
Belanja pembaikan kilang	X	
Belanja Am kilang	X	
Insurans kilang	X	
Kadar bayaran kilang	X	
Sewa kilang	X	
Susut nilai Mesin	X	
Belanja alat-alat kecil	<hr/> X	
	X	
<i>Tambah:</i> Kerja dalam proses awal	<hr/> X	
	X	
<i>Tolak:</i> Kerja dalam proses akhir	<hr/> (X)	XX
Kos Pengeluaran		<hr/> <hr/> XX

JUSTIFIKASI PENGAGIHAN SEBAHAGIAN DARIPADA KOS KE PENYATA KOS PENGELUARAN DAN PENYATA PENDAPATAN

- Sebahagian kos yang terlibat dalam perniagaan seperti sewa, kadar bayaran, insurans dan penyelenggaraan mesin perlu diagihkan secara saksama antara kilang dan pejabat.
- Pengagihan ini perlu dilakukan kerana tidak semua kos yang dibiayai digunakan sepenuhnya dalam proses pengeluaran kilang.
- Kos pengeluaran yang telah dihitung atau diperoleh dalam Akaun Pengeluaran perlu dipindahkan ke Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tujuan menentukan untung bersih perniagaan yang sebenar.
- Pemindahan ini dapat ditunjukkan seperti di bawah ini :

Nama Perniagaan		Akaun Pengeluaran bagi tahun berakhir ...	
			RM XX
		Kos Pengeluaran	XX

Nama Perniagaan		Akaun Perdagangan dan Untung Rugi bagi tahun berakhir ...	
	RM		RM
Inventori Awal barang siap	XX	Jualan	XX
Kos Pengeluaran	XX		
	XX		
<i>Tolak:</i> Inventori Akhir	(X)		
Kos Jualan	X		
Untung Kasar	X		
	<u>XX</u>		<u>XX</u>
Sewa	X	Untung Kasar	XX
Kadar Bayaran	X	Komisen Diterima	X
Insurans	X		
Penyelenggaraan mesin	X		
	XX		
Untung Bersih	X		
	<u>XX</u>		<u>XX</u>

LAMPIRAN : LATIHAN

Sila jawab soalan latihan di bawah ini untuk memantapkan pemahaman pelajar bagi penyediaan Akaun Pengeluaran. (*Tahap Penguasaan 6*)

Maklumat berikut diperolehi daripada Imbangan Duga Perusahaan Kicap Enak yang beroperasi di Kupang Baling, Kedah

Perusahaan Kicap Enak Imbangan Duga pada 31 Ogos 2020

	Debit (RM)	Kredit (RM)
Inventori pada 1 September 2019:		
Bahan langsung	16,400	
Kerja dalam proses	1,300	
Barang siap	3,400	
Alat-alat kecil	990	
Belian bahan langsung	80,000	
Belian alat-alat kecil	3,100	
Jualan barang siap		303,720
Angkutan masuk bahan langsung	1,600	
Gaji kerani pentadbiran.	15,535	
Upah buruh langsung	111,000	
Upah tak langsung	28,000	
Belanja penyelenggaraan mesin	5,100	
Promosi	3,400	
Akaun Belum Terima dan Akaun Belum Bayar	4,180	3,140
Bank	63,660	
Sewa	18,000	
Insurans	4,200	
Kadar bayaran	14,010	
Belanja am	4,065	
Royalti	2,520	
Pulangan belian bahan langsung		3,060
Mesin (kos)	80,000	
Susutnilai terkumpul mesin		22,200
Alatan (kos)	26,000	
Susutnilai terkumpul alatan		3,900
Untung perlupusan alatan		440
Modal pada 1 September 2019		150,000
	486,460	486,460

Maklumat tambahan :

(i) Inventori pada 31 Ogos 2020

	RM
Bahan langsung	8,900
Kerja dalam proses	2,200
Barang siap	4,800
Alat-alat kecil	3,340

(ii) Seorang pekerja kilang masih belum menerima gaji bulan Ogos sebanyak RM1,950.

(iii) Belanja penyelenggaraan mesin RM2,600 masih belum dijelaskan.

(iv) Insurans prabayar berjumlah RM1,400.

(v) Aset bukan semasa disusutnilaikan mengikut kaedah berikut;

Jenis aset	Kadar dan kaedah susutnilai
Alat-alat kecil	Penilaian semula
Mesin	15% setahun mengikut kaedah baki berkurangan
Alatan	20% setahun mengikut kaedah garis lurus

(vi) Perbelanjaan diagihkan antara kilang dan pejabat mengikut pecahan berikut:

	Kilang	Pejabat
Sewa	70%	30%
Insurans	70%	30%
Kadar bayaran	70%	30%
Susutnilai mesin	80%	20%
Susutnilai alatan	30%	70%
Penyelenggaraan mesin	75%	25%

Anda dikehendaki menyediakan

(a) Penyata kos pengeluaran bagi tahun berakhir 31 Ogos 2020 [21 markah]

(b) Penyata perdagangan bagi tahun berakhir 31 Ogos 2020 [4 markah]

JAWAPAN:

PENYATA KOS PENGELUARAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 OGOS 2020

KOS BAHAN LANGSUNG			
Inventori awal bahan langsung			16,400
Belian bahan langsung	80,000		
Pulangan belian bahan langsung	3060		
	76,940		
+ angkutan masuk bahan langsung	1,600		
			78,540
			94,940
- Inventori akhir bahan langsung			8,900
KOS BAHAN DIGUNAKAN			
			86,040
Tambah : Kos Buruh Langsung			
Upah buruh langsung (111,000+1950)			112,950
			198,990
Tambah : BELANJA LANGSUNG			
Royalti			2,520
KOS PRIMA			
			201,510
TAMBAH : KOS OVERHEAD			
Alat-alat kecil (990+3100-3340)	750	1+1of	
Belanja penyelenggaraan mesin (5100+2,600) X 75%	5,775	1+1of	
Insurans (4,200-1,400) x 70%	1960	1+1of	
Susutnilai mesin (80,000-22,200)x15% x 80%	6,936	2+1of	
Susutnilai alatan (20% x 26000) x 30%	1,560	1+1of	
Sewa (4200*70%)	2,940	1	
Kadar bayaran kilang (14010 x 70%)	9,807	1	
Belanja am	4065		
Upah tak langsung	28000		
			61,793
			263,303
Tambah : Kerja dalam proses awal			1,300
			264,603
Tolak : Kerja dalam proses akhir			2,200
KOS PENGELUARAN			
			262,403

PENYATA PERDAGANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 OGOS 2020

Jualan barang siap			303,720
Inv barang siap awal		3,400	
Tambah: Kos pengeluaran		262,403	
		265,803	
tolak : Inv barang siap akhir		4,800	
KOS JUALAN			261,003
UNTUNG KASAR			42,717

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 16.0 : PERAKAUNAN KOS
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 256 - 259
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	16.3 Analisis Titik Pulang Modal
Standard Pembelajaran	<p>16.3.1 Menerangkan maksud :</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Analisis Titik Pulang Modal ii. Kos Tetap, Kos Berubah dan Margin Caruman <p>16.3.2 Mengira :</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Kos tetap ii. Kos berubah iii. Jumlah kos iv. Jumlah hasil v. Margin Caruman Seunit vi. Titik Pulang Modal menggunakan Kaedah Margin Caruman
Objektif Pembelajaran	<p>Murid dapat :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Menerangkan maksud Analisis Titik Pulang Modal. 2. Mengira kos tetap, kos berubah, margin caruman seunit dan TPM menggunakan Kaedah Margin Caruman.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	3 Waktu / 1 jam 30 minit
Pentaksiran	<p>Tahap 2: Mentafsir Kos Tetap, Kos Berubah dan Margin Caruman.</p> <p>Tahap 3 : Menggunakan maklumat Kos Tetap dan Margin Caruman untuk mengira Titik Pulang Modal dan melakar graf Titik Pulang Modal.</p>
Panduan Kerja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks (Muka surat 256 – 258) dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / laman web untuk mengukuhkan

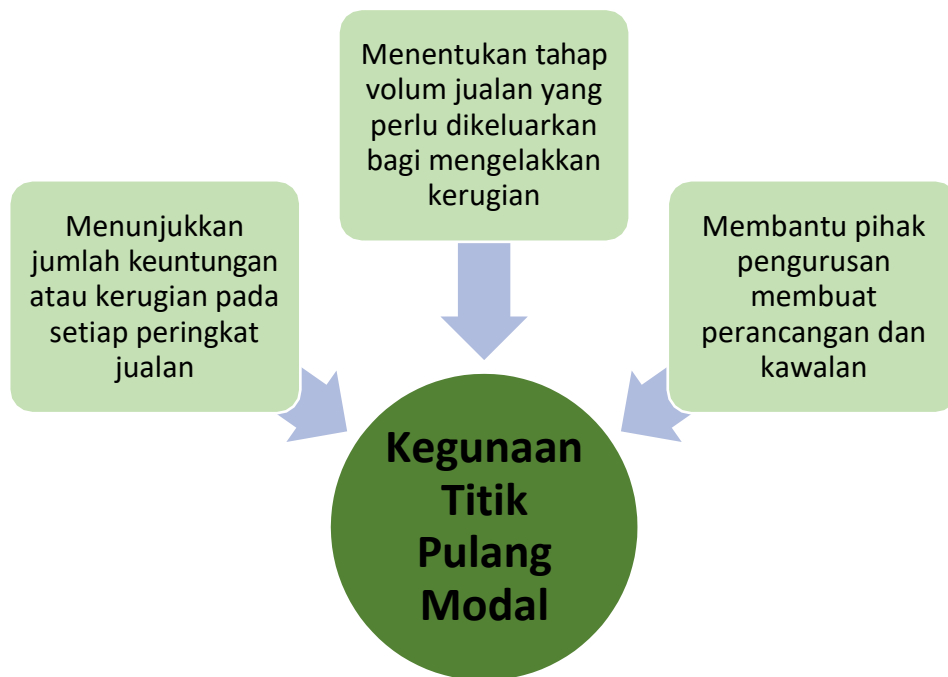
	<p>pengetahuan dan pemahaman murid. Cadangan bahan internet : https://youtu.be/1suX9NrNmEs</p> <ol style="list-style-type: none">4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--	---

Maksud Analisis Titik Pulang Modal

- Satu Paras pengeluaran di mana perniagaan **tidak dapat keuntungan atau tidak mengalami kerugian.**

- Andaian Titik Pulang Modal :
 - ✓ Jumlah kos terdiri daripada Kos Tetap dan Kos Berubah.
 - ✓ Perubahan hasil dan kos hanya berlaku disebabkan perubahan dalam bilangan produk untuk dijual.
 - ✓ Harga jualan seunit, kos berubah seunit dan kos tetap adalah malar.
 - ✓ Hanya sejenis produk dikeluarkan dan kesemuanya dijual.

Kos Tetap dan Kos Berubah

Kos Tetap	Kos Berubah
	
☐ Kos yang dibayar untuk penggunaan faktor pengeluaran tetap.	☐ Kos yang dibayar untuk penggunaan faktor pengeluaran berubah.
☐ Tidak berubah walaupun pengeluaran berubah.	☐ Berubah mengikut tingkat pengeluaran.
☐ Perlu dibelanjakan walaupun tiada pengeluaran.	☐ Tidak perlu dibelanjakan sekiranya tiada pengeluaran.

Margin Caruman

- Margin Caruman ialah lebihan hasil jualan seunit berbanding Kos Berubah.
- Lebihan hasil jualan akan membantu firma/sesebuah perniagaan menampung kos Tetap dan mencarum kepada pendapatan operasi.
- Jika Margin caruman lebih besar daripada kos tetap, firma/ sesebuah perniagaan akan memperolehi keuntungan.
- Rumus untuk menghitung Margin Caruman Seunit keluaran :

Margin Caruman Seunit	=	Harga Jualan Seunit	-	Kos Berubah Seunit
-----------------------	---	---------------------	---	--------------------

- Rumus menghitung Titik Pulang Modal :

$$\text{Titik Pulang Modal (dalam unit pengeluaran)} = \frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$$

$$\text{Titik Pulang Modal (dalam RM)} = \frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}} \times \text{Harga Jualan Seunit}$$

Contoh Pengiraan

Sebuah kilang mengeluarkan Produk X. Maklumat berikut menunjukkan kos yang diperlukan untuk mengeluarkan 1 500 unit dengan harga RM20 seunit.

	RM
Kos Bahan Langsung	1 800
Kos Buruh Langsung	1 200
Sewa Bangunan	2 500
Gaji Pengurus	2 000

Anda dikehendaki menghitung :

- g) Kos Tetap
- h) Kos berubah
- i) Jumlah kos
- j) Jumlah hasil
- k) Margin Caruman Seunit
- l) Titik Pulang Modal dalam unit keluaran dan ringgit

Penyelesaian :

(a) Kos Tetap	Sewa bangunan + Gaji Pengurus = RM2 500 + RM2 000 = RM4 500
(b) Kos Berubah	Kos Bahan Langsung + Kos Buruh Langsung = RM1 800 + RM1 200 = RM3 000
(c) Jumlah Kos	Kos Tetap + Kos Berubah = RM4 500 + RM3 000 = RM7 500
(d) Jumlah Hasil	Harga Jualan Seunit x Unit Pengeluaran = RM20.00 x 1 500 unit = RM30 000
(e) Margin Caruman Seunit	Harga Jualan Seunit – Kos Berubah Seunit = RM20 – RM2

Kos berubah ÷ Unit pengeluaran
= RM3 000 ÷ 1 500 unit
= RM2

	=RM18
(f) Titik Pulang Modal (dalam unit)	$\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ $= \frac{\text{RM4 500}}{\text{RM18}}$ $= 250 \text{ unit}$
Titik Pulang Modal (dalam RM)	$\text{Titik Pulang Modal(dalam unit) x Harga Jualan Seunit}$ $= 250 \text{ unit x RM20}$ $= \text{RM5 000}$

Lampiran 2 (SOALAN)

Soalan Objektif

8. Apakah istilah yang digunakan bagi lebihan harga jualan daripada kos berubah? [TP2]
- Tokokan
 - Untung bersih
 - Margin Caruman
 - Pulangan atas modal
9. Manakah item yang tidak diambil kira semasa mengira Titik Pulang Modal? [TP3]
- Kos Jualan
 - Kos Tetap
 - Kos berubah
 - Margin Caruman

Soalan 3 dan 4 adalah merujuk kepada maklumat yang diambil dari buku perniagaan Encik Muthu Samy, seorang pengeluar.

	RM
Kos berubah 100 unit	600
Harga jualan seunit	15
Kos Tetap	2 250

10. Berapakah margin caruman seunit? [TP3]
- RM6
 - RM9
 - RM21
 - RM27
11. Berapakah Titik Pulang Modal? [TP3]
- RM1 350
 - RM3 150
 - RM3 750
 - RM5 625

12. Maklumat yang berikut diperolehi daripada buku Kilang Payung Krital.

	RM
Sewa kilang	5 000
Insurans Kilang	1 200
Kos Berubah seunit	180
Harga jualan seunit	280

Berapakah titik pulang modal dalam unit bagi kilang tersebut?

- 12 unit
- 35 unit
- 50 unit
- 62 unit

Soalan subjektif

1. Jadual berikut menunjukkan anggaran jumlah kos dan jumlah hasil Kilang Roti Syedap pada pelbagai tingkat keluaran.

Pengeluaran (Unit)	Jumlah kos (RM)	Jumlah Hasil (RM)
0	180 000	0
20 000	292 000	256 000
40 000	404 000	512 000
60 000	516 000	768 000

- (a) Anda dikehendaki menghitung :
- i. Kos berubah seunit
 - ii. Harga jualan seunit
 - iii. Titik Pulang Modal pengeluaran tersebut. [TP 3]
- (b) Hitungkan Titik Pulang Modal, jika kos tetap turun 20%. [TP 5]
- (c) Nyatakan kepentingan Titik Pulang Modal.

JAWAPAN

Soalan Objektif :

1. C	3.	B	5. D
2. A	4.	C	

Soalan Subjektif :

1. (a)

$$\begin{aligned} \text{(i) Kos berubah seunit} &= \frac{\text{Perubahan dalam jumlah kos}}{\text{Perubahan dalam bilangan unit dijual}} \\ &= \frac{\text{RM292 000} - \text{RM180 000}}{20\ 000 - 0} \\ &= \frac{\text{RM112 000}}{20\ 000} \\ &= \text{RM5.60} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ii) Harga jualan seunit} &= \frac{\text{Jumlah jualan}}{\text{Unit dijual}} \\ &= \frac{\text{RM256 000}}{20\ 000} \\ &= \text{RM12.80} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iii) Titik Pulang Modal} &= \frac{\text{Jumlah kos tetap}}{\text{Harga jualan seunit} - \text{Kos berubah seunit}} \\ &= \frac{\text{RM180 000}}{\text{RM12.80} - \text{RM5.60}} \\ &= 25\ 000 \text{ unit} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(b) Titik Pulang Modal} &= \frac{\text{Jumlah kos tetap}}{\text{Harga jualan seunit} - \text{Kos berubah seunit}} \\ &= \frac{\text{RM180 000} - \text{RM36 000}}{\text{RM12.80} - \text{RM5.60}} \\ &= 20\ 000 \text{ unit} \end{aligned}$$

(d) Tiga kepentingan Titik Pulang Modal :

- I. Membantu pihak pengurusan mengira volum sasaran dan untung sasaran.
- II. Menunjukkan keuntungan atau kerugian pada setiap peringkat jualan.
- III. Membantu pihak pengurusan dalam perancangan dan pengawalan belanjawan.

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 16.0 : PERAKAUNAN KOS
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 260 - 263
Topik/tema	Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	16.3 Analisis Titik Pulang Modal
Standard Pembelajaran	16.3.3 Menganalisis Titik Pulang Modal dengan mengambil kira perubahan pada salah satu komponen kos dan harga jualan. 16.3.4 Menentukan keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Margin Caruman. 16.3.5 Menjana kuantiti yang perlu dikeluarkan untuk mencapai untung sasaran yang ditetapkan berdasarkan sesuatu situasi. 16.3.6 Menyelesaikan masalah pulangan modal yang dihadapi oleh sesebuah firma dengan menggunakan analisis Titik Pulang Modal.
Objektif Pembelajaran	Murid dapat : 1. Mengira titik Pulang Modal bagi setiap firma. 2. Mengira keuntungan yang diperolehi berdasarkan kuantiti yang disasarkan. 3. Menghitung jumlah unit yang perlu dijual untuk mencapai keuntungan yang disasarkan.
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	3 waktu / 1 jam 30 minit
Pentaksiran	Tahap 2 : Mentafsir Kos Tetap, Kos Berubah dan Margin Caruman. Tahap 5 : Mentaksir Titik Pulang Modal dengan mengambil kira perubahan pada salah satu komponen kos atau harga jualan. Tahap 6 : Menjana keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Margin Caruman dan Kaedah Graf.
Panduan Kerja buat	1. Pelajar merujuk buku teks (Muka Surat : 260 -263) dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut.

	<ol style="list-style-type: none">3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / laman web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. Cadangan bahan internet / link : https://youtu.be/QSkPAvdsQM4 https://youtu.be/adtVKhS48vg4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru.5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2)6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.
--	--

Analisis Titik Pulang Modal dengan mengambil kira perubahan pada salah satu komponen kos dan harga jualan

Penentuan keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Margin Caruman

Rumus menentukan keuntungan menggunakan Kaedah Margin Caruman

$$\text{Keuntungan} = \text{Jumlah Hasil} - \text{Jumlah Kos}$$

Atau

$$\text{Keuntungan} = \left(\text{Unit Keluaran} \times \text{Margin Caruman Seunit} \right) - \text{Kos Tetap}$$

Menjanakan kuantiti yang perlu dikeluarkan untuk mencapai Untung Sasaran

$$\text{Jumlah Pengeluaran} = \frac{\text{Kos Tetap} + \text{Untung Sasaran}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$$

Contoh Pengiraan

Maklumat berikut berkaitan dengan kos-kos yang terlibat dalam pengeluaran produk :

	RM
Kos Tetap	4 500
Kos Berubah Seunit	2
Harga Jualan Seunit	20

Anda dikehendaki mengira Titik Pulang Modal sekiranya:

- m) Kos berubah Seunit meningkat sebanyak RM3.
- n) Kos Tetap meningkat kepada RM5 400.
- o) Harga Jualan seunit meningkat sebanyak RM10

Penyelesaian :

Sebelum Perubahan	Selepas Perubahan	Kesan terhadap Titik Pulang Modal
Kos Berubah Seunit meningkat menjadi RM5 (RM2+RM3)		
Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM4 500}}{\text{RM18}}$ = 250 unit	Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM4 500}}{\text{RM15}}$ = 300 unit	Titik Pulang Modal meningkat
Kos Tetap meningkat menjadi RM5 400		
Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM4 500}}{\text{RM18}}$ = 250 unit	Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM5 400}}{\text{RM18}}$ = 300 unit	Titik Pulang Modal meningkat
Harga Jualan Seunit meningkat menjadi RM30 (RM20 +10)		
Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM4 500}}{\text{RM18}}$ = 250 unit	Titik Pulang Modal (unit) = $\frac{\text{Kos Tetap}}{\text{Margin Caruman Seunit}}$ = $\frac{\text{RM4 500}}{\text{RM28}}$ = 161 unit	Titik Pulang Modal menurun

LAMPIRAN : SOALAN

Soalan Objektif

1. Maklumat di bawah ini berkaitan dengan produk jus manga yang dikeluarkan oleh Kilang Aminah.

	RM
Kos Berubah seunit	20
Harga jualan seunit	28

Berapakah kos tetap kilang ini jika titik pulang modal bagi pengeluaran jus mangga ialah 100 000 unit? [TP2]

- a. RM100 000
b. RM200 000
c. RM400 000
d. RM800 000
2. Maklumat berikut berkaitan kos pengeluaran udang kering oleh Elly Enterprise.

	RM
Kos Tetap	10 000
Harga jualan	12/kg
Margin Caruman	5/kg

Berapakah Titik Pulang Modal sekiranya kos tetap meningkat sebanyak RM2 000? [TP5]

- a. 1 000 kilogram
b. 2 000 kilogram
c. 2 400 kilogram
d. 4 400 kilogram
3. Maklumat berikut ialah kos yang terlibat dalam pengeluaran keropok lekor Ganu Kite.

	RM
Kos berubah per unit	0.90
Jumlah Kos Tetap	2 000

Berapakah untung yang diperoleh jika 3 500 batang keropok lekor dijual pada harga RM2.10 sebatang? [TP5]

- a. RM2 200
b. RM4 200
c. RM5 350
d. RM7 350

4. Maklumat di bawah ini diperolehi daripada Kilang Anizz Sdn. Bhd. sebuah kilang yang mengeluarkan beg sekolah.

	RM
Kos berubah per unit	40
Kos Tetap	120 000
Harga Jualan seunit	64

Hitung Titik Pulang [TP5] Kos tetap bertambah
 sebanyak 20% [TP5]

- a. 4 000 unit
- b. 6 000 unit
- c. 12 000 unit
- d. 16 000 unit

5. Maklumat berikut merujuk kepada pengeluaran raket tenis oleh Perusahaan Lenny

	RM
Harga Jualan Seunit	150
Kos Berubah Seunit	90
Kos Tetap	10 000

Berapakah jumlah raket tenis yang perlu dikeluarkan untuk mendapat keuntungan sasaran sebanyak RM20 000? [TP3]

- A. 50 unit
- B. 200 unit
- C. 334 unit
- D. 500 unit

Soalan Subjektif

1. Filzahayyah Kreatif Sdn. Bhd. mengeluarkan pasu seramik yang dijual di pasaran pada harga RM21 seunit. Berikut adalah anggaran kos yang terlibat bagi pengeluaran 12 000 unit pasu seramik.

Butir	RM
Alat Melukis	28 000
Upah langsung	36 000
Sewa premis	12 000
Bahan Langsung	14 000
Dakwat melukis	10 000

Berdasarkan maklumat tersebut, hitungkan :

- (a) Kos berubah seunit.
(b) Kos tetap
(c) Titik pulang modal [TP3]
(d) Bilangan unit yang perlu dikeluarkan sekiranya untung sasaran ialah sebanyak RM10 800. [TP6]
(e) Jumlah keuntungan jika unit yang dikeluarkan ialah 10 000 unit. [TP6]

Jawapan

Soalan Objektif :

1. D
2. C
3. A
4. B
5. D

Soalan Subjektif:

1.

$$\begin{aligned} \text{(a) Kos berubah seunit} &= \frac{\text{RM36 000} + \text{RM10 000} + \text{RM14 000}}{12\,000 \text{ unit}} \\ &= \frac{\text{RM60 000}}{12\,000} \\ &= \text{RM5.00} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(b) Kos Tetap} &= \text{RM28 000} + \text{RM12 000} \\ &= \text{RM40 000} \end{aligned}$$

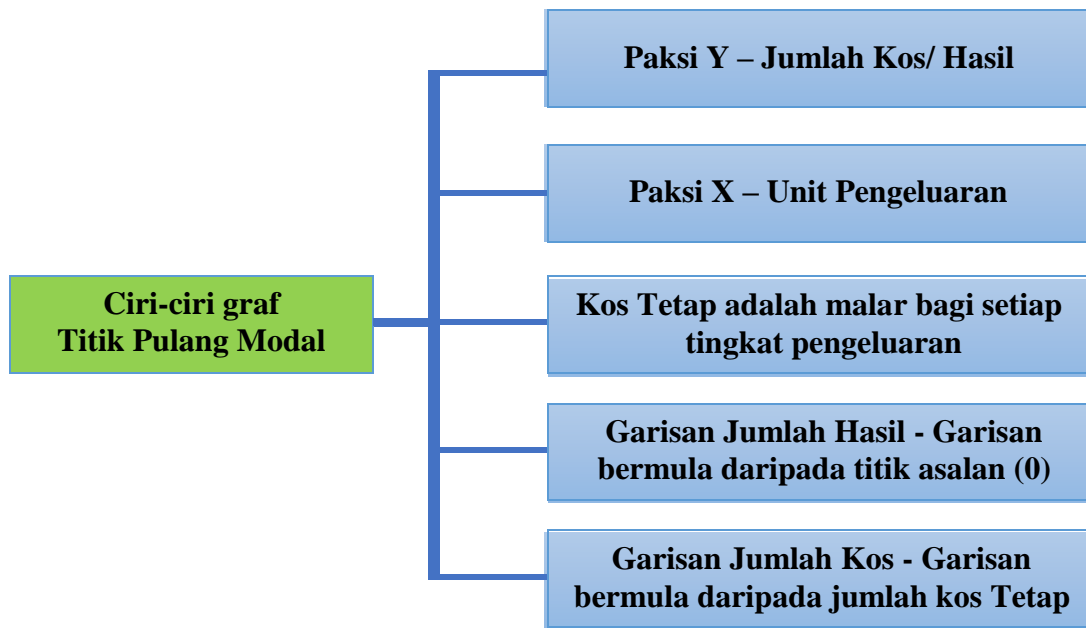
$$\begin{aligned} \text{(c) Titik Pulang Modal} &= \frac{\text{RM40 000}}{\text{RM21.00} - \text{RM5.00}} \\ &= 2\,500 \text{ unit} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(d) Unit Keluaran} &= \frac{\text{RM40 000} + \text{RM10 800}}{\text{RM16.00}} \\ &= 3\,175 \text{ unit} \end{aligned}$$

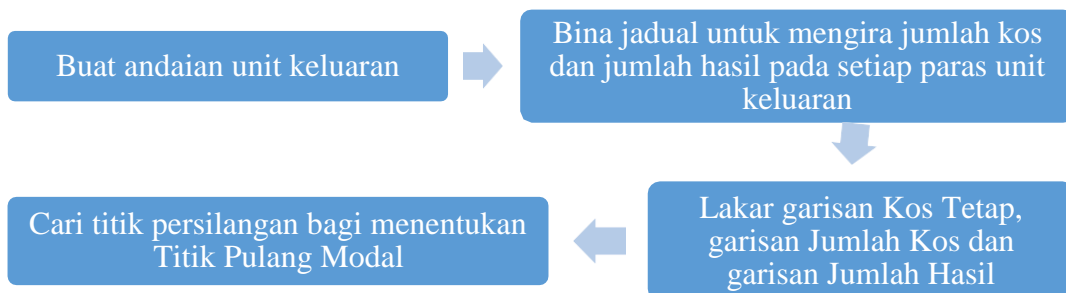
$$\begin{aligned} \text{(e) Jumlah keuntungan} &= [10\,000 \text{ unit} \times \text{RM16}] - \text{RM40 000} \\ &= \text{RM160 000} - \text{RM40 000} \\ &= \text{RM120 000} \end{aligned}$$

Sasaran	Pelajar Tingkatan 5
Subjek	Prinsip Perakaunan
Topik/Tema	MODUL 16.0: PERAKAUNAN KOS
Nota Berkaitan	Rujuk Buku Teks muka surat 264 – 269
Topik/tema	Rujukan internet: https://www.youtube.com/watch?v=glNRmKYIGPs&t=594s Rujuk Lampiran 1 (NOTA)
Standard Kandungan	16.3 Analisis Titik Pulang Modal
Standard Pembelajaran	16.3.7 Melakar graf Titik Pulang Modal 16.3.8 Menentukan Titik Pulang Modal dengan menggunakan Kaedah Graf 16.3.9 Menganalisis Titik Pulang Modal dengan menggunakan kaedah graf 16.3.10 Menjana keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Graf
Objektif Pembelajaran	Murid dapat: 1. Melakar graf Titik Pulang Modal 2. Menentukan Titik Pulang Modal dengan menggunakan Kaedah Graf 3. Menganalisis Titik Pulang Modal dengan menggunakan kaedah graf 4. Menjana keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Graf
Tempoh Pelaksanaan Aktiviti	1 jam 30 minit
Pentaksiran	Tahap 3: Melakar graf Titik Pulang Modal. Tahap 4: Menganalisis graf Titik Pulang Modal yang dilakar dan melorek kawasan untung dan rugi serta menandakan Titik Pulang Modal dalam unit dan ringgit. Tahap 5: Mentafsir Titik Pulang Modal dengan mengambil kira perubahan pada salah satu komponen kos atau harga jualan.

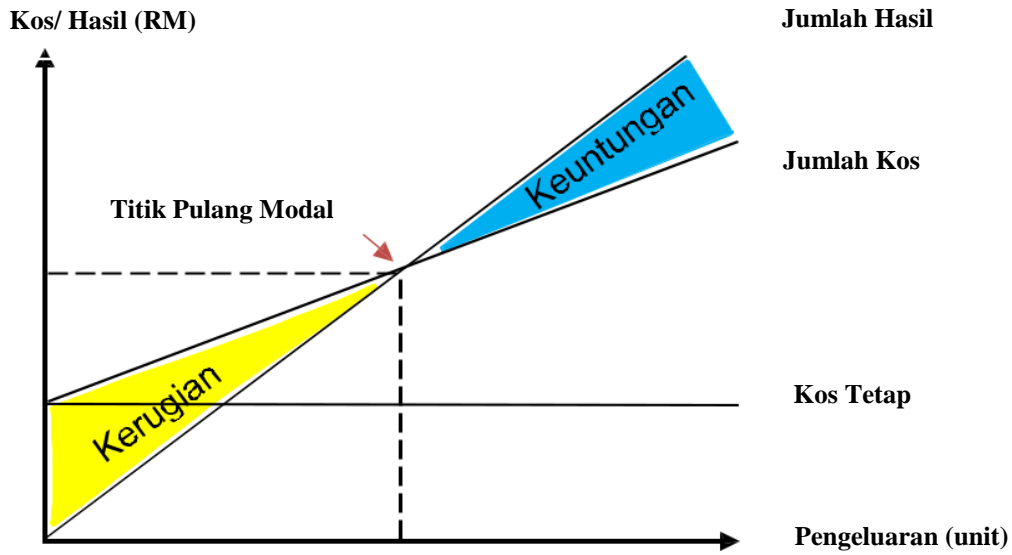
	Tahap 6: Menjana keuntungan berdasarkan kuantiti yang disasarkan dengan menggunakan Kaedah Margin Caruman dan Kaedah Graf.
Panduan Kerja buat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pelajar merujuk buku teks dan nota yang diberi. (Rujuk Lampiran 1) 2. Murid-murid perlu memahami tajuk tersebut. 3. Murid-murid juga digalakkan untuk membuat rujukan daripada internet / lama web untuk mengukuhkan pengetahuan dan pemahaman murid. 4. Sekiranya murid-murid menghadapi masalah untuk memahami tajuk tersebut, murid-murid digalakkan untuk mendapatkan bimbingan daripada guru. 5. Setelah memahami tajuk tersebut, murid-murid hendaklah menjawab kesemua soalan Latihan dalam modul yang telah disediakan oleh guru. (Rujuk Lampiran 2) 6. Pelajar menghantar jawapan kepada guru untuk semakan dan guru merekod dalam fail PBD.

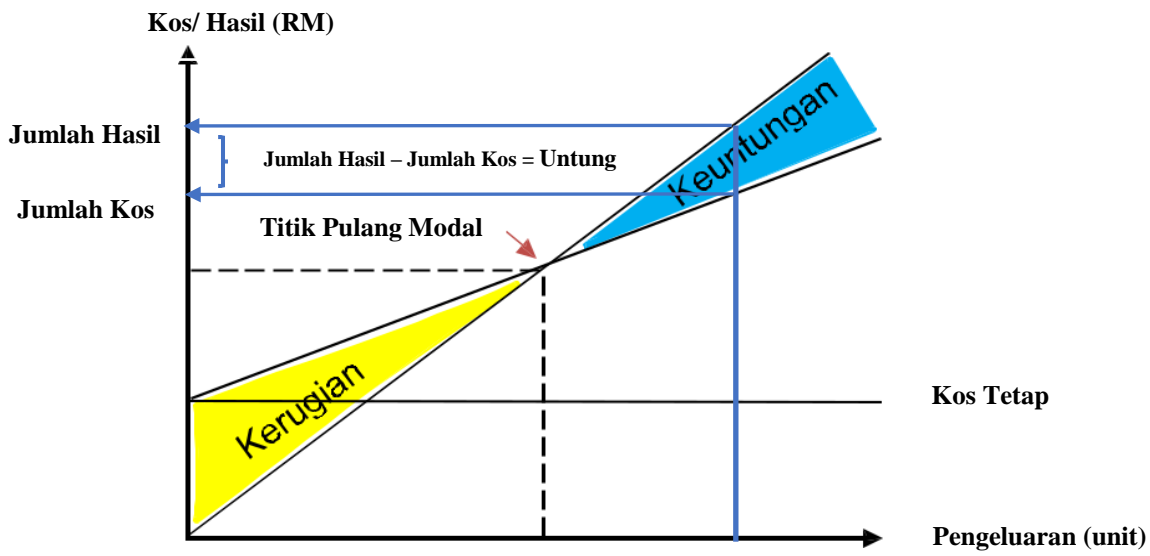
Langkah-langkah melakar graf Titik pulang Modal

Penentuan dan Analisis Titik Pulang Modal

Menjanakan Keuntungan Berdasarkan Kuantiti

Contoh Pengiraan

Kelab Pengguna Sekolah Menengah La Salle ingin menjual burger sempena Hari Kantin sekolah tersebut.

Anggaran kos pengeluaran dan harga jualan adalah seperti berikut.

	RM
Kos Tetap	60.00
Kos berubah seunit	0.80
Harga jualan seunit	2.80

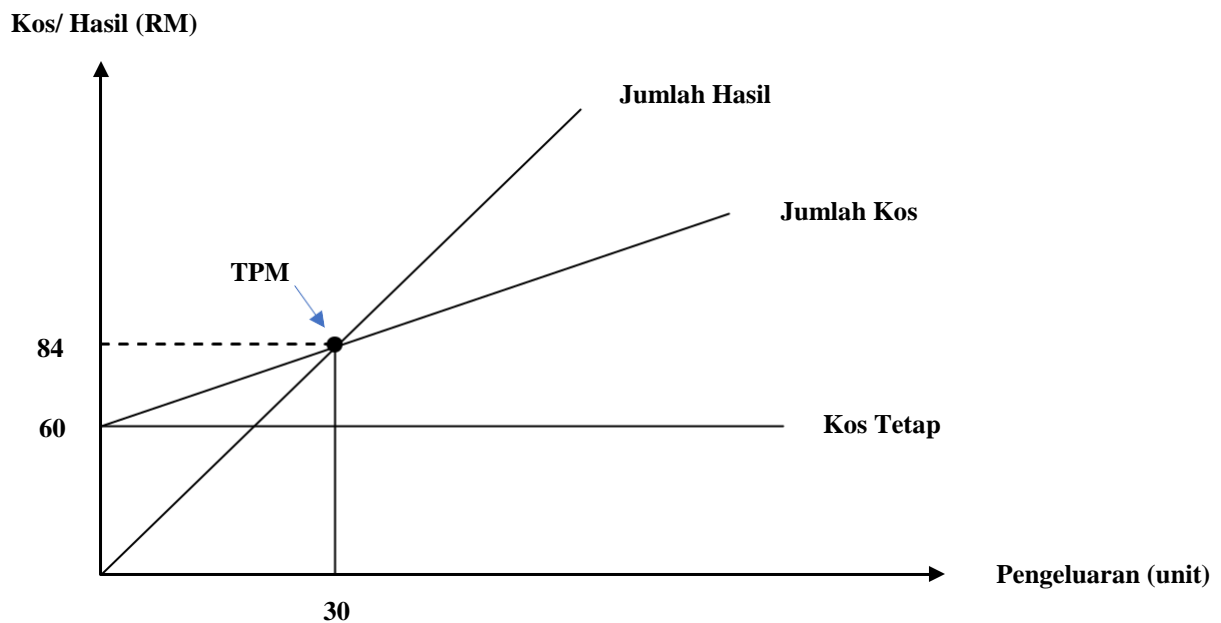
Dengan menggunakan kaedah graf, **anda dikehendaki** :

(TP3)

(a) Melakarkan:

- (i) Garisan kos tetap
- (ii) Garisan jumlah kos
- (iii) Garisan jumlah hasil

(b) Melabelkan Titik Pulang Modal

$$\begin{aligned} \text{TPM (unit)} &= \frac{\text{RM60}}{\text{RM2.80} - \text{RM0.80}} \\ &= \mathbf{30 \text{ unit burger}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{TPM (RM)} &= \frac{\text{RM60}}{\text{RM2.80} - \text{RM0.80}} \times \text{RM2.80} \\ &= \mathbf{\text{RM84}} \end{aligned}$$

Lampiran 2 : SOALAN

1. En. Abu menjalankan perniagaan dengan mengeluarkan Sos Cili berjenama ABADI. Berikut ialah maklumat berhubung dengan hasil dan kos dalam pengeluaran tersebut.

Anggaran kos dan hasil untuk pengeluaran tersebut adalah seperti berikut:

Sewa bangunan setahun	RM 13 200
Kos Overhead lain kilang setahun	RM 6 800
Jumlah kos berubah sebotol	RM 5
Jualan seunit	RM 15

Semua kos diandaikan malar sepanjang tahun.

Dengan menggunakan kaedah graf, **anda dikehendaki** menunjukkan:

(TP3)

- (i) Garisan kos tetap
- (ii) Garisan jumlah kos
- (iii) Garisan jumlah hasil
- (iv) Titik pulang modal dalam unit dan RM

2. Jadual berikut menunjukkan jumlah kos dan jumlah hasil Kilang Kasut Ahmad.

Paras keluaran (unit)	Jumlah Kos (RM)	Jumlah Hasil (RM)
0	80 000	0
1 000	100 000	60 000
3 000	140 000	180 000

Kos tetap diandaikan malar.

Berdasarkan jadual di atas, **anda dikehendaki** :

(TP4, TP5 dan TP6)

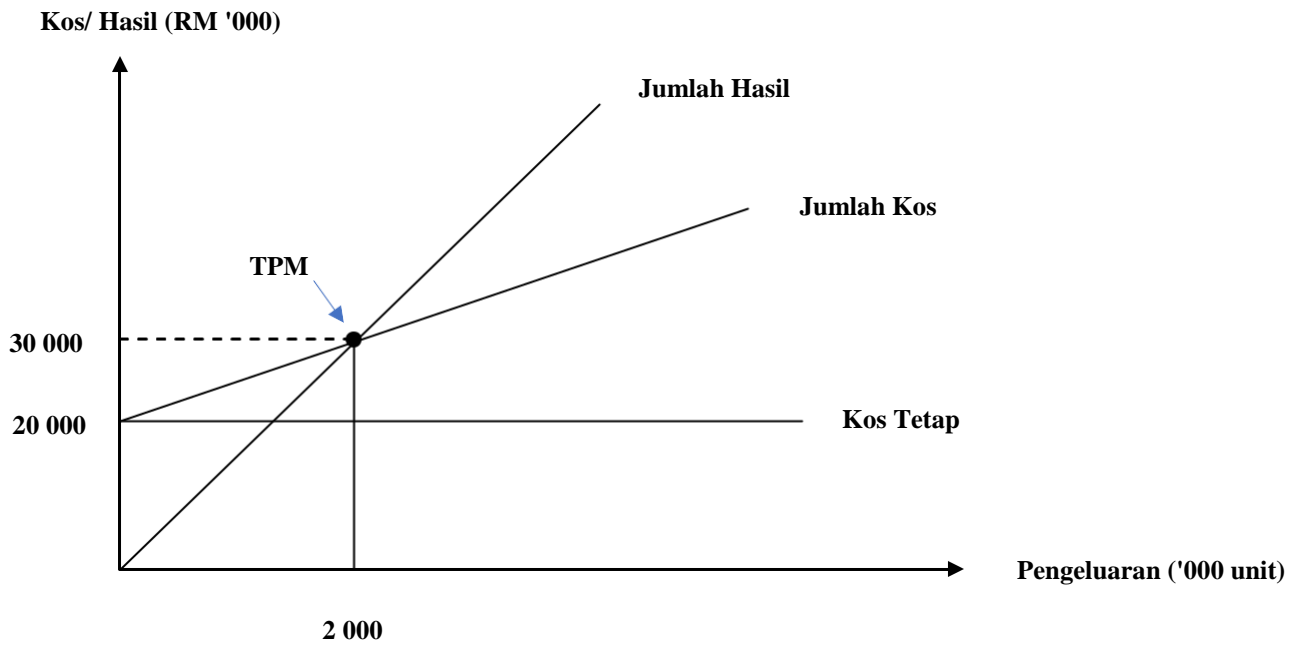
- (a) Plotkan graf titik pulang modal di atas kertas graf dengan menunjukkan:

- Garisan kos tetap
- Garisan jumlah kos
- Garisan jumlah hasil
- Tandakan titik pulang modal (dengan menunjukkan dalam unit dan RM)

- (b) Mengitung kos berubah seunit
- (c) Menghitung harga jualan seunit
- (d) Berdasarkan graf tersebut, kirakan keuntungan yang diperoleh jika Kilang Kasut Ahmad mengeluarkan 4000 unit.

Jawapan

1.

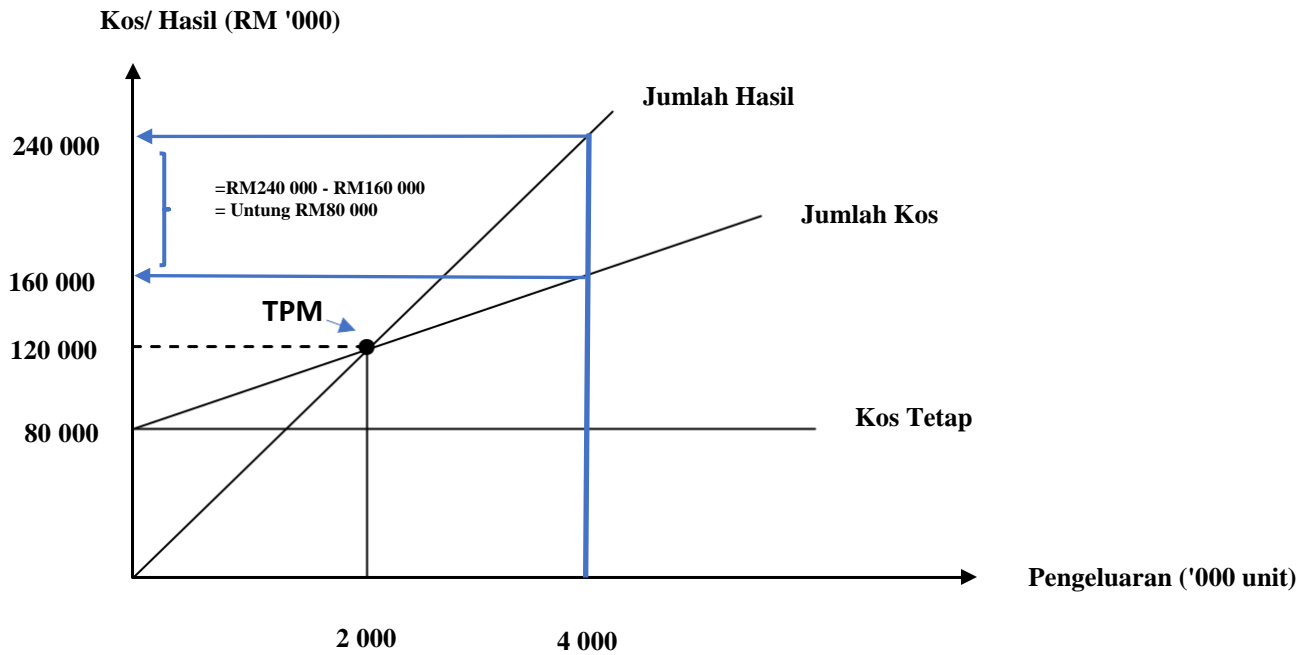

$$\begin{aligned}
 \text{TPM (unit)} &= \frac{\text{RM13 200} + \text{RM6 800}}{\text{RM15} - \text{RM5}} \\
 &= \frac{\text{RM20 000}}{\text{RM20}} \\
 &= \mathbf{2\ 000\ \text{unit}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{TPM (RM)} &= \frac{\text{RM20 000}}{\text{RM20}} \times \text{RM15} \\
 &= \mathbf{\text{RM30 000}}
 \end{aligned}$$

2.

(a)

*Kos Tetap adalah RM80 000 disebabkan jumlah tersebut tidak berubah mengikut tingkatan aktiviti pengeluaran.

(b)

$$\begin{aligned}
 \text{Kos berubah seunit} &= \frac{\text{Perubahan Kos}}{\text{Perubahan unit keluaran}} \\
 &= \frac{\text{RM100 000} - \text{RM80 000}}{1\ 000 - 0} \\
 &= \mathbf{RM20} \\
 &= \mathbf{ATAU} \\
 &= \frac{\text{RM140 000} - \text{RM100 000}}{3\ 000 - 1\ 000} \\
 &= \mathbf{RM20}
 \end{aligned}$$

(c)

$$\begin{aligned}
 \text{Harga Jualan seunit} &= \frac{\text{Jumlah Hasil}}{\text{Bilangan unit keluaran}} \\
 &= \frac{\text{RM60 000}}{1\ 000} \\
 &= \mathbf{RM60}
 \end{aligned}$$

(d) Jika Kilang Kasut Ahmad mengeluarkan 4 000 unit, kilang akan mendapat keuntungan sebanyak RM80 000 (RM240 000 – RM160 000).

